

Już po raz jedenasty wręczono statuetki „Melaniusz”

19 stycznia 2016 r. za zasługi dla rozwoju miasta i gminy Tuchów uhonorowani zostali: Pan prof. Andrzej Jasiński, Pan Stanisław Jaworski, Pan Andrzej Mleczo, Pan Albert Radwan, były Zespół Szkół Zawodowych działający od 1 września 2016 r. pod nazwą Centrum Szkolenia Zawodowego i Ustawicznego im. Bohaterów Bitwy pod Łowczówkiem w Tuchowie.

w Tuchowie i połączone było ze spotkaniem noworocznym.

► str. 6-7

Uroczyste wręczenie statuetek „Melaniusz” miało miejsce w sali widowiskowej Domu Kultury

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy po raz kolejny zagrała w Tuchowie

Podczas tegorocznego 25. Finału WOŚP piętnastu wolontariuszy zebrało kwotę 10 340,51 zł.

W tym roku zebrane pieniądze przeznaczone zostaną na pediatrię oraz godną opiekę nad seniorami. Dziękujemy wszystkim, którzy wsparli tę akcję za zrozumienie i wrzucone do puszek pieniądze. W tym dniu po raz drugi Tuchów znalazł się również na trasie pociągu Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

► str. 24

Charytatywne koncerty dla „Nadziei”

7 i 14 stycznia w sali widowiskowej Domu Kultury w Tuchowie dla „Nadziei” koncertowały tuchowskie zespoły artystyczne.

W ramach charytatywnej aukcji oraz zbiórki do skarboxy zebrano kwotę 5 528,66 zł.

Zostanie ona przeznaczona na działalność Stowarzyszenia Rodziców

i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Nadzieja” – na dokupienie działki pod budowę ośrodka opiekuńczo-mieszkalnego dla osób niepełnosprawnych.

Dziękujemy wszystkim wykonawcom za piękne koncerty, darczyńcom za przekazane na aukcję przedmioty, zaś uczestnikom za przybycie, udział w licytacji i złożone do skarboxy datki na rzecz Stowarzyszenia „Nadzieja”.

► str. 20-21

XX Małopolski Konkurs Pianistyczny za nami

Jubileuszowy XX Małopolski Konkurs Pianistyczny im. I.J. Paderewskiego odbył się w dniach 26-27 stycznia 2017 r. w Domu Kultury w Tuchowie.

Wzięło w nim udział blisko 80 uczestników z całej Polski, uczniów społecznych ognisk muzycznych i szkół muzycznych I stopnia.

Jury w składzie: prof. Andrzej Jasiński, dr hab. Agnieszka Schulz-Brzyska, mgr Marzena Pawlak, mgr Anna Szajer po wysłuchaniu i ocenie uczestników przyznało nagrody i wyróżnienia. Uroczyste ogłoszenie wyników oraz rozdanie nagród i koncert laureatów miały miejsce w Dworcu Paderewskiego w Kańskiej Dolnej.

Laureatom serdecznie gratulujemy!

► str. 22-23

Bożonarodzeniowe kolędowanie mieszkańców miasta i gminy

W styczniu mieszkańcy miasta i gminy organizowali i brali udział w koncertach, spotkaniach opłatkowych, jasełkach, spektaklach bożonarodzeniowych oraz orszaku Trzech Króli.

Odbywały się one w szkołach, remizach, kościołach, bazylicie mniejszej i w Domu Kultury. Niosły ze sobą ciepło, radość i ludzką życzliwość.

► str. 2-4, 8, 12-14, 16-19

Rok 2017 rokiem 300. rocznicy koronacji Obrazu Matki Bożej Jasnogórskiej

W roku 1717 na uroczystość koronacji Cudownego Obrazu Matki Bożej koronami papieża Klemensa XI przybyło ok. 200 tysięcy pielgrzymów, co na owe czasy było rzeczą niespotykaną. Uroczystość stała się ogólnonarodową manifestacją wiary.

Na Jasnej Górze zgromadzili się przedstawiciele wszystkich warstw społecznych – począwszy od dostojników państwowych, a skończywszy na ubogich. O. Kazimierz Plebanek opisuje starania o koronację, przygotowania oraz przebieg uroczystości koronacyjnej oraz obchody jubileuszu 300-lecia koronacji.

► str. 9

Budżet gminy na 2017 rok, ważne decyzje i uchwały Rady Miejskiej, obwodnica największą inwestycją w mieście, rola i działalność opieki społecznej

Ważne i nurtujące mieszkańców tematy w rozmowach z Adamem Drogosiem burmistrzem Tuchowa, Ryszardem Wroną przewodniczącym Rady Miejskiej, Szczepanem Makarskim skarbnikiem gminy oraz Markiem Słowikiem dyrektorem Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuchowie.

► str. 2-5

Zapraszamy dzieci, młodzież i dorosłych do udziału w konkursach

Zachęcamy do nadsyłania zgłoszeń i prac na następujące konkursy:

Gminny konkurs recytatorski „Przyjaciele dzieci wierszem do nich piszą”, 62. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski, VII Konkurs Literacki o statuetkę sowy Tuchówki 2017 pt. „Bajka miodem pokrzepiona”, Konkurs plastyczny pt. „Skutki smogu w gminie Tuchów”.

► str. 34-35

Panie przewodniczący, Rada Miejska zapewne podsumowała rok 2016. Biorąc pod uwagę liczbę i ciężar spraw, jaki to był rok? Porównywalny do wcześniejszych, łatwiejszy czy trudniejszy?

Sadzę, że był on porównywalny do innych, tak co do liczby, jak i ciężaru spraw, bo przecież wiele z nich zawarte jest w działaniach ciągłych i stałych gminy. Jeżeli coś się zmienia to inwestycje, które trzeba kończyć albo rozpoczynać realizować. Niemniej jednak w minionym roku bardzo trudną była sprawa budowy obwodnicy. W pewnym sensie mieliśmy mały spór z Zarządem Województwa Małopolskiego w kwestii konieczności jej budowy. Dlatego czyniliśmy zabiegi oraz przyjmowaliśmy jednoznaczne stanowisko rady i burmistrza o konieczności wpisania przedsięwzięcia do planu inwestycyjnego województwa małopolskiego. To się udało, ale równocześnie końcem roku rada, burmistrz i skarbnik stanęli przed trudnym zadaniem, trzeba było na kolejne trzy lata zaplanować w budżecie gminy ponad 3,5 miliona złotych na udział własny. Wracając do podsumowania roku. Rada Miejska w Tuchowie, jak co roku, obradowała nad wieloma sprawami gminy. W roku 2016 odbyła 16 sesji, 11 posiedzeń wspólnych Komisji, 21 posiedzeń Komisji Rewizyjnej oraz 4 posiedzenia Komisji Statutowej. Przypomnę, że do kompetencji rady należy: zajmowanie stanowiska, podejmowanie decyzji i uchwał dotyczących najważniejszych spraw gminy, czyli jej budżetu, inwestycji oraz funkcjonowania wszystkich jednostek. Oczywiście kwestia budżetu to podstawa funkcjonowania gminy, dlatego w ciągu roku podchodzimy do niego kilkanaście razy, wprowadzając zmiany i monitorując jego wykonanie oraz przyjmowanie sprawozdań. Sprawy inwestycyjne nieodłącznie wiążą się z budżetem, często też z pozyskaniem środków z zewnątrz, dlatego są przedmiotem szczególnej uwagi rady. Są również takie sprawy, które Rada opiniuje oraz w których wyraża swoje stanowisko co do działalności instytucji, organizacji czy stowarzyszeń. Zakres jest ogromny, wymienię kilka

Z RYSZARDEM WRONĄ PRZEWODNICZĄCYM RADY MIEJSKIEJ

– rozmawiał Janusz Kowalski

nad którymi Rada Miejska pracowała w poprzednim roku:

- bezpieczeństwo i porządek publiczny,
- wielofunkcyjna gospodarka leśna w lasach państwowych,
- działalność: parków krajobrazowych, kół łowieckich w gminie Tuchów, Koła Pszczelarzy w Tuchowie, Ośrodka Pomocy Społecznej w Tuchowie (w tym realizowanie programów i projektów), klubów sportowych oraz stowarzyszeń, zespołów szkół w gminie, rad sołeckich i osiedlowych, Ochotniczej Straży Pożarnej w gminie Tuchów, Spółki Komunalnej „Dorzecze Białej”, Domu Kultury w Tuchowie i Biblioteki Publicznej,
- wdrażanie programu ochrony powietrza LIFE,
- realizacja Strategii Rozwoju Gminy Tuchów na lata 2012 – 2020,
- sporządzenie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tuchów,
- przyjęcie do realizacji „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Tuchów”; stawki podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Tuchów w 2017, taryfy dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, zmiany planu zagospodarowania przestrzennego.

Rada Miejska w Tuchowie stara się doceniać tych, którzy poprzez swoją pracę, osiągnięcia czy postawę promują Tuchów oraz tworzą dobry wizerunek naszego miasta i gminy.

W roku 2016 na sesjach listami gratulacyjnymi uhonorowano: Mateusza Porębę – siatkarza, Macieja Nalepkę – tenisistę stołowego, reprezentanta Polski w tenisie stołowym osób niepełnosprawnych na Igrzyskach Paraolimpijskich w Rio de Janeiro 2016, Łukasza Helizanowicza – kolarza górskiego. Listy gratulacyjne wręczono również dwóm funkcjonariuszom, którzy podczas swej pracy

niejednokrotnie narażali swe życie dla ratowania życia innych ludzi: starszemu aspirantowi Tomaszowi Marszałkowi, młodszemu ogniomistrzowi Łukaszowi Wąsowi. Były również chwile, kiedy rada żegnała osoby działające na rzecz gminy, a które odchodziły z pracy czy kończyły swoją działalność: Tomasza Bienia – komendanta Komisariatu Policji w Tuchowie, Magdalenę Marszałek – skarbnika Gminy Tuchów oraz Andrzeja Mleczkę – sołtysa Dąbrówki Tuchowskiej. Tak jak poprzednimi laty również w ubiegłym roku Rada Miejska podejmowała uchwały dotyczące nadania nazw ulicom i skwerom: nazwę „Skwer benedyktyński” nadano miejscu położonemu przy ul. Kościuszki w Tuchowie, mostowi na rzece Białej imię Mariana Stylińskiego, ulicy biegnącej od skrzyżowania Słonecznej z Jasną w kierunku północnym „Księżycowa”, a nazwę „Przemysłowa” dla ulicy na terenie Tuchowskiej Strefy Aktywności Gospodarczej. Radni przychylają się do każdej inicjatywy, która ma na celu upamiętnienie postaci, wydarzeń i miejsc historycznych w Tuchowie, przykładów jest wiele, między innymi przeznaczenie środków na budowę pomnika ZHP ofiar faszyzmu.

Każdy z radnych reprezentuje niejako własnych wyborców ze wsi czy osiedli Tuchowa. Zatem chce rozwiązywać ich sprawy i realizować zadania, które ci wyborcy jemu zgłaszają. Można by powiedzieć, że jest tu trochę konflikt interesów pomiędzy radnymi a zakładami, że muszą podejmować uchwały w poczuciu odpowiedzialności za całą gminę i dla jej dobra. To są trudne wybory i jeszcze trudniejsze decyzje.

Zawsze istnieje pewien konflikt interesów, mieszkańcy Karwodrzy na ogół nie przychodzą do radnego z Jodłówki Tuchowskiej i na odwrót. Wyborcy wybierali swojego reprezentanta i to on powinien im przede wszystkim służyć. To jest taki trochę dylemat, z którym spotykają się radni, bo po ich wyborze stają się radnymi Rady Miejskiej, czyli instytucji decyzyjnej, a szczególnie uchwałodawczej i już wówczas zobowiązani są działać dla dobra całej społeczności i reprezentować całą gminę – stają się bowiem radnymi Rady Miejskiej w Tuchowie. Na ten temat można by wiele dyskutować. Faktem jest, że podczas głosowania w sprawach gminy dochodzi do zderzenia funkcji i reprezentatywności oraz odpowiedzialnego wyboru. Oczywiście gmina jest strukturą organizacyjną, działającą zgodnie z ustawą o samorządzie terytorialnym i dziesiątkami innych, a te wskazują zadania, które musi realizować. W związku z tym wiele z nich obligatoryjnie uchwałami, musi zostać przyjętych przez radnych. Stąd nie ma ryzyka totalnego przewrotu, ale jest ryzyko złych decyzji, których uchwalenie narażałoby całą gminę i ich mieszkańców na poważne kłopoty. Zrozumiałym jest, że każdy z radnych chciałby jak najwięcej dla swojej miejscowości, a to często nie jest możliwe, bo budżet nie pozwala. Dlatego radni prowadzą wiele debat i rozmów, czasem ostrych, a szczególnie wówczas, gdy sprawy dotyczą takich właśnie konfliktów interesów. Do tej pory zawsze z tego wychodzili zwycięsko, czyli większością podejmowali uchwały służące wszystkim mieszkańcom gminy. Dlatego jestem przekonany, że wszyscy radni przy podejmowaniu decyzji opiniujących i uchwałodawczych kierują się rzetelnością, realizmem i roztropnością, a przede wszystkim odpowiedzialnością. Mam nadzieję, że tak będzie nadal.

Rada Miejska przyjęła budżet na rok 2017, znany jest plan działania. Czy są wśród nich takie, które będą radnym spędzać sen z powiek i przysparzać wielogodzinnych debat podczas jej posiedzeń?

Początkiem roku nie chciałem się rozwodzić nad trudnościami, trzeba być optymistą, a szczególnie w samorządzie i poszukiwać dobrych rozwiązań. Z uwagi na spłaty wcześniej zaciąganych kredytów budżet nie jest rewelacyjny. Na pewno w tym roku nie unikniemy wielu dyskusji oraz podejmowania trudnych decyzji, przykładem może być budowa obwodnicy oraz wprowadzenie reformy oświaty. Na koniec chciałbym się podzielić takim spostrzeżeniem budżetowym. Budżet gminy Tuchów wynosi 62 mln zł. Budżet naszego miasta partner-skiego Saint Jean de Braye we Francji o przybliżonej liczbie mieszkańców oraz nieporównywalnym zwarcie terenu miasta, zatem łatwości utrzymania i rozwoju jego infrastruktury wynosi blisko 160 mln zł, czyli kwota naszego budżetu do ich jest o 100 mln mniejsza. Można powiedzieć, że inny poziom cen, kosztów etc., ale znając je oraz z grubsza porównując do naszych, możemy uznać, że budżet francuskich miast oraz budżety podobnej wielkości miast w zachodniej Europie są o wiele wyższe, zatem stabilniejsze i rozwojowe. Cóż, jednak miejmy nadzieję, że tak będzie i u nas za kilka lat.

„BÓG SIĘ NARODZIŁ”, CZYLI Z ORKIESTRĄ W OKRESIE ŚWIĄTECZNYM

PAWEŁ STAŃCZYK

Uroczystość Narodzenia Pańskiego to nie tylko czas spotkań rodzinnych przy wigilijnym stole, nie tylko zajadanie się pysznymi potrawami, ale (może i przede wszystkim) okres, w którym powinniśmy sobie uświadomić, iż Jezus ciągle do nas przychodzi, rodzi się na nowo, chce w dalszym ciągu być w centrum naszego chrześcijańskiego życia.

Aby lepiej przeżywać dni Bożego Narodzenia, wraz z wiernymi Sanktuarijną Orkiestrą Dęta uczestniczyła w cudzie Narodzenia Pana.

24 grudnia 2016 r. wzięła ona udział w tradycyjnie odbywającej się w ten dzień pasterce sprawowanej o północy przez o. Bogusława Augustowskiego w bazylice mniejszej w Tuchowie. Drugi dzień świąt 26 grudnia 2016 r. to wspomnienie św. Szczepana. Orkiestra swoją grą ubarwiła uroczystą sumę, po zakończeniu której zagrała krótki koncert dedykowany w sposób szczególny wszystkim małżeństwom. Kolejną eucharystią, w której to orkiestra uczestniczyła była msza św. w dniu 6 stycznia 2017 r. w Uroczystość Objawienia Pańskiego (Trzech Króli).

7 stycznia 2017 roku w Domu Kultury w Tuchowie odbył się Koncert charytatywny na rzecz Stowarzyszenia „Nadzieja”. Wśród

kurier tuchowski

Wydawca: Dom Kultury w Tuchowie, ul. Chopina 10, 33-170 Tuchów

Redakcja: ul. Chopina 10, 33-170 Tuchów; tel./fax: 14 65 25 436; e-mail: kuriertuchowski@interia.pl; www.dk.tuchow.pl

REDAGUJE ZESPÓŁ: Janusz Kowalski (p.o. redaktora naczelnego), Maria Kras (zastępca redaktora naczelnego), Wiktor Chrzanowski, Jan Dusza, Grzegorz Górowski, Andrzej Jagoda, Krzysztof Jasiński, Jarosław Kaniewski, Magdalena Marszałek, Grzegorz Mastalerz, Jarosław Mirek, Grzegorz Niemiec, Halina Piotrowska, Kazimierz Plebanek CSsR, Bożena Wrona. **Fotografie:** Wiktor Chrzanowski, Ryszard Flądrow, Krzysztof Jasiński, Maciej Maziarka. **Opracowanie graficzne:** Dom Kultury w Tuchowie **Druk:** Polska Press Sp. z o.o. w Warszawie, Drukarnia Tarnobrzeg, ul. Mechaniczna 12, tel. 15 87 81 900; **Nakład:** 2000 egzemplarzy

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz opatrywania ich własnymi tytułami.

Artykułów nie zamawianych redakcja nie zwraca i nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam.

Z ADAMEM DROGOSIEM BURMISTRZEM TUCHOWA

– rozmawiał Janusz Kowalski

Panie burmistrzu, obserwując informacje i relacje w naszych tuchowskich mediach, w styczniu prawie codziennie były organizowane kulturalne lub sportowe imprezy. Były i takie dni, w tym niedziele, kiedy odbywały się trzy, a czasem cztery. Kilka lat temu było ich zdecydowanie mniej.

Z tego trzeba się tylko cieszyć, widocznie jest taka potrzeba wśród tych, którzy je organizują i tych, którzy w nich chcą uczestniczyć. Należy zaznaczyć, że ostatnimi laty wokół nas i w naszym życiu zaszło wiele zmian. Jesteśmy społeczeństwem szybko rozwijającym się i idącym z duchem kultury. To dobrze, że ją kultywujemy, nie zapominamy o naszych korzeniach i w oparciu o kulturę budujemy przyszłość. Spotkaniem sylwestrowym na tuchowskim rynku zakończyliśmy 2016 rok i rozpoczęliśmy nowy 2017 rok. Serdecznie dziękuję wszystkim za wspólne powitanie nowego roku oraz za wspólny toast i życzenia, które sobie wzajemnie składaliśmy. 6 stycznia uczestniczyłem w trzech wydarzeniach: pięknym orszaku królewskim zorganizowanym w Siedliskach z okazji święta Trzech Króli, spotkaniu wigilijno-noworocznym przygotowanym przez strażaków, Radę Sołectką i mieszkańców w Łowczowie oraz koncercie noworocznym w wykonaniu Sanktuarijnego Chóru Mieszanego w bazylice mniejszej. Dzień później 7 stycznia w remizie OSP Stowarzyszenie Aktywni Lubaszowianie wystawili *Lubaszowskie jasełka*. Po raz kolejny byłem zachwycony przedstawieniem, gdzie zaangażowane były dzieci, młodzież i dorośli. Od 25 lat organizowane w Tuchowie są koncerty charytatywne dla stowa-

rzyszenia „Nadzieja”, w tym roku odbyły się 7 i 14 stycznia. Dziękuję organizatorom, a przede wszystkim występującym zespołom: Sanktuarijnemu Chórowi Mieszanemu, Chórowi Męskiemu z parafii św. Jakuba Ap., Sanktuarijnej Orkiestrze Dętej, zespołowi Pokolenia, nauczycielom i uczniom Szkoły Muzycznej I st. w Tuchowie, dziecięcej grupie artystycznej z Przedszkola Publicznego w Tuchowie, kołodnikom z Kielanowic, zespołowi tanecznemu VOICE i stowarzyszeniu Aktywni Lubaszowianie. Cieszę się, że w tym roku podczas koncertów udało się zebrać 5.528 zł. I takimi środkami wesprzeć stowarzyszenie. Przypomnę, że stowarzyszenie gromadzi środki na budowę ośrodka opiekuńczo-mieszkalnego w Tuchowie. 15 stycznia tuchowski sztab WOŚP przeprowadził akcję zbiórki pieniędzy i co ciekawe, tylko 15 wolontariuszy potrafiło zebrać 10.340 zł. To świadczy o tym, że i ta akcja cieszy się popularnością, a tuchowianie chcą i mają życzenie pomagać. Tego też dnia swój piękny koncert zagrała w bazylice mniejszej Sanktuarijna Orkiestra Dęta. Szczególna uroczystość miała miejsce w Domu Kultury 19 stycznia, było to spotkanie noworoczne oraz gala wręczenia statuetek Melanisz. Z przewodniczącym Rady Miejskiej, Ryszardem Wroną oraz zastępcą burmistrza, Kazimierzem Kurczabem mieliśmy zaszczyt uhonorowania statuetkami osoby i instytucje, które do tej godności wybrała Kapituła: Stanisława Jaworskiego, Andrzeja Mleczo, Alberta Radwana oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Bohaterów Bitwy pod Łowczówkiem w Tuchowie. Odczytano również laudację dla nieobecnego na gali prof. Andrzeja Jasińskiego. Panu profesorowi statuetkę uroczysto wręczono 26 stycznia na inauguracji XX Mało-

polskiego Konkursu Pianistycznego im. I.J. Paderewskiego. Bardzo się cieszę, że w historii konkursów pianistycznych po raz pierwszy w tym roku zgłosiło się bardzo dużo uczniów szkół muzycznych, blisko 80 i z tego powodu przesłuchania konkursowe odbywały się przez dwa dni. To świadczy o rosnącym prestiżu tego konkursu. Organizatorzy czynią starania, aby w przyszłości był to konkurs o randze ogólnopolskiej. Dziękuję organizatorom oraz wszystkim uczestnikom konkursu, gratuluję i życzę dalszych sukcesów. Dzień przed konkursem 25 stycznia odbył się koncert uczniów naszej szkoły muzycznej. Wielką niespodzianką przygotowała nam w Parafialna Orkiestra Dęta z Siedlisk. 21 stycznia w Domu Kultury zagrała wspólnie koncert noworoczny. Orkiestrę oklaskiwano gromkimi brawami, a jej kunszt muzyczny bliski jest profesjonalizmowi. Również w tym dniu uczestniczyłem w pięknym występie jasełkowym w wykonaniu dzieci z Przedszkola Niepublicznego Zgromadzenia Sióstr św. Józefa w Tuchowie, dziękuję im za zaproszenie i gratuluję. Trzy dni później 24 stycznia były dwa wydarzenia: Dzień Babci i Dziadka zorganizowany przez OSP i Szkołę Podstawową w Mesznej Opackiej oraz program jasełkowy w wykonaniu dzieci z Ochronki Sióstr Służebniczek Przedszkola Niepublicznego w Tuchowie. Starłem się być na większości wydarzeń. Przepraszam, jeśli w niektórych, z wielu ważnych powodów nie mogłem uczestniczyć. Organizatorom gratuluję i dziękuję.

Początek roku to również czas spotkań z mieszkańcami na zebraniach wiejskich i osiedlowych.

Zebrania wiejskie według przyjętego harmonogramu odbywają się

w styczniu, lutym i w marcu. W większości organizowane są one w soboty lub w niedziele, ponieważ są to dni, które umożliwiają wszystkim mieszkańcom miejscowości brać w nich udział. Na zebraniach omawianych jest wiele spraw dotyczących miejscowości czy gminy i planowania wiejskiej subwencji. To też okazja do takiego roboczego spotkania władz gminy z mieszkańcami. Do tej pory odbyłem spotkania z mieszkańcami: Lubaszowej, Zabłędzy, Garbku, Jodłówki Tuchowskiej i Burzyna. Staram się uczestniczyć w większości zebraniach wiejskich, niestety zdarza się, że nie zawsze mogę (za to serdecznie przepraszam), ale wówczas w moim imieniu uczestniczy w nich lub uczestniczył będzie zastępca burmistrza Kazimierz Kurczab.

Panie burmistrzu, obwodnica Tuchowa została wpisana do budżetu województwa małopolskiego na 2017 rok, zatem rozpoczyna się jedna z największych inwestycji w mieście.

Tak, z wielką nadzieją oczekiwaliśmy tego dobrego, rozwojowego i zapewne historycznego dla Tuchowa projektu. Wraz z faktem wpisania obwodnicy do budżetu województwa są planowane również środki. Wartość wydatków w 2017 roku z budżetu województwa wyniesie 2,5 mln zł, a z budżetu naszej gminy 400 tys. zł. Przypomnę, że całość inwestycji to ponad 40 mln złotych. Na najbliższe trzy lata gmina Tuchów zaplanowała na udział własny budowy obwodnicy 3,5 mln. Zadanie planowane jest do realizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, obszar 3: *infrastruktura dla dostępności komunikacyjnej* cel strategiczny: Wysoka zewnętrzna i wewnętrzna dostępność komuni-

FOT. WIKTOR CHRZANOWSKI

kacyjna regionu dla konkurencyjności gospodarczej i spójności przestrzennej. W tej sprawie na przełomie lutego i marca planujemy w Tuchowie spotkanie ze Stanisławem Sorysem Wicemarszałkiem Województwa Małopolskiego, który przyczynił się do rozpoczęcia budowy obwodnicy. W imieniu swoim i wszystkich mieszkańców naszej gminy składam Panu Wicemarszałkowi z serca idące podziękowania.

Panie burmistrzu, Rada Miejska na sesji 28 grudnia 2016 roku uchwaliła budżet gminy na rok 2017.

Budżet przez Radę Miejską został przyjęty jednogłośnie. Jest to efekt kilku tygodni pracy, w tym wielu konsultacji, wspólnych ustaleń i uzgodnień z radnymi. Sadzę, że na miarę obecnych możliwości naszej gminy jest to budżet dobry, on determinuje też swego rodzaju zdyscyplinowanie tak, aby zabezpieczyć się na przyszłość. Pan Szczerpan Makarski skarbnik gminy przygotowując operacyjnie budżet na 2017 r. brał również pod uwagę wieloletnią prognozę finansową, w tym możliwości inwestycyjne, mając na względzie koszt budowy obwodnicy. Oczywiście rolę burmistrza jest wykonanie uchwały budżetowej, a zatem zrealizowanie budżetu zgodnie z planem. Sądzę, że z podległymi mi: urzędem, jednostkami i instytucjami, kierownikami oraz dyrektorami to zadanie dobrze wykonamy.

koncertujących zespołów znalazła się również Sanktuarijna Orkiestra Dęta. Pod batutą Piotra Kucharzyka wykonała utwory: *Polonez (Serca ludzkie się radują)*, *O gwiazdo Betlejemską*, *Gore gwiazda Jezusowi*, a także *Jingle Bells*, *White Christmas* oraz *Last Christmas*.

8 stycznia 2017 r. miał miejsce Noworoczny Koncert Sanktuarijnej Orkiestry Dętej. Odbywający się przed cudownym obrazem Matki Bożej Tuchowskiej występ rozpoczął się o godzinie 17.00 tradycyjnym polskim Polonezem. Zaprezentowane zostały znane wszystkim kolędy i pastorałki polskie, takie jak: *O gwiazdo Betlejemską*, *A wczora z wieczora*, *Kolęda góralska*, *Pójdźmy wszyscy do stajenki*, *Gore gwiazda Jezusowi*, które zaaranżowane zostały przez kapelmistrza SOD Piotra Kucharzyka. Oprócz tego orkiestra zagrała także inne świąteczno-rozrywkowe utwory, wśród których znalazły się: *Stille Nacht*, *White Christmas*, *Jingle Bells*, *Last Christmas* oraz wiązanka bożonarodzeniowa w aranżacji Suzane Welters *Christmas mix*. W czasie koncertu orkiestry wystąpił również zespół w składzie: **Tadeusz Malik** (akordeon), **Wioletta i Jerzy Synycja** (skrzypce). W towarzystwie orkiestry i zespołu miały okazję zaśpiewać **Agnieszka Aksamił i Magdalena Zięba**. Koncert poprowadził **Andrzej Jagoda**. Dziękujemy wszystkim słuchaczom, iż mimo mroźnego popołudnia przybyli do tuchowskiej bazyliki i nagrodzili gromkimi brawami występ muzyków.

Piękny koncert Parafialnej Orkiestry Dętej z Siedlisk

MARIAKRAS

W sobotnie popołudnie 21 stycznia br. w Domu Kultury w Tuchowie Parafialna Orkiestra Dęta z Siedlisk pod batutą Bogdana Stefana wykonała piękny koncert dedykowany babciom i dziadkom w dniu ich święta oraz rodzicom i ich dzieciom.

Jest w Parafialnej Orkiestrze Dętej z Siedlisk jakaś siła,

wspaniale i żywiołowo zagrała, soliści pięknie zaśpiewali, publiczność dopisała i gromkimi brawami na koncert orkiestry zareagowała!

W koncercie udział wzięli mieszkańcy miasta i gminy, przedstawiciele władz samorządowych na czele z burmistrzem Tuchowa Adamem Drogosiem wraz z małżonką; zastępca burmistrza Kazimierz Kurczab, wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Tuchowie Jerzy Odronic, radni, dyrektorzy szkół i sołtysi oraz ks. Jakub Kuchta z parafii

pw. Chrystusa Króla w Siedliskach. W wykonaniu orkiestry usłyszeliśmy: kolędy i pastorałki, wiązankę na góralską nutę, melodie filmowe, melodie z musicalu *Upiór w operze*, *Żegnajcie przyjaciele*, *Póki Polska żyje w nas* oraz *Marsza Radeckiego*. Partie solowe mistrzowsko wykonali: Alicja Rusin, Gabriela Sołtys i Grzegorz Rubacha. Koncert z nutką humoru poprowadził Janusz Kowalski, dyrektor Domu Kultury w Tuchowie.

Orkiestrze dziękujemy za wspaniały koncert, życzymy wielu muzycznych sukcesów.

FOT. DK TUCHÓW

ZE SZCZEPANEM MAKARSKIM SKARBNIKIEM GMINY

– rozmawiał Janusz Kowalski

Panie skarbniku, zakończył się rok 2016, zapewne podsumował pan budżet gminy. Jakimi wynikami finansowymi udało się go zamknąć?

W 2016 r. budżet po raz pierwszy od kilku lat zamknięty został nadwyżką. Dochody wyniosły 62 mln zł i były wyższe od wydatków o ponad półtora miliona zł. Dzięki temu udało się spłacić część zadłużenia. Nadwyżka to przede wszystkim efekt oszczędności na wydatkach bieżących, których skutki prawie nie są odczuwalne przez mieszkańców. Ponadto koszty inwestycji, w tym prac remontowych i budowlanych, okazywały się zwykle niższe od szacowanych. To z kolei zależy w dużej mierze od sytuacji makroekonomicznej – dużej konkurencji wśród wykonawców i zjawisk deflacyjnych w gospodarce. Dla budżetu gminy było to korzystne zjawisko. Mimo niższych kosztów gmina zrealizowała wszystkie zaplanowane na 2016 rok zadania, w tym inwestycje.

Wraz z burmistrzem pracował pan nad budżetem gminy na rok 2017, został on przyjęty przez Radę Miejską na sesji 28 grudnia 2016 r. Jakie założenia przyświecały przy jego układaniu i na co głównie zwracał pan uwagę licząc i planując finanse gminy na ten rok?

Budowanie budżetu to prawie zawsze wybór między wyższymi wydatkami teraz za pożyczone pieniądze i niższymi w przyszłości, bo trzeba spłacić dług, a wariantem bardziej zrównoważonym, gdy staramy się wydawać nie więcej niż otrzymujemy, ale za to nie ma obciążenia długiem. Przy opracowywaniu budżetu na 2017 r. z pewnością istotne było, aby planowane zadłużenie gminy nie stało się niebezpiecznie wysokie. To oczywiście ogranicza wysokość planowanych wydatków. Jednocześnie jednak ważne stało się

kontynuowanie działań ważnych dla mieszkańców, np. inwestycji drogowych, w możliwie największym zakresie. Ostatecznie został przyjęty budżet zakładający półmilionowy deficyt – o tę kwotę planowane wydatki są większe od dochodów. To mniej niż 1% wydatków gminy i jest to poziom bezpieczny. Dzięki temu możliwa będzie kontynuacja działań gminy na poziomie i o jakości z lat ubiegłych. Mam tu na myśli np. odśnieżanie, oświetlenie i utrzymanie dróg, opiekę nad zielenią czy budynkami komunalnymi. Jednocześnie będzie realizowany program inwestycji, np. budowa chlorowni w Trzemesnej, zagospodarowanie parku przy ul. Daszyńskiego w Tuchowie i terenu wokół wieży widokowej na Brzance, zagospodarowanie terenu przedszkola w Tuchowie. Kontynuowane będą też inwestycje z poprzednich lat, np. rozbudowa Szkoły Podstawowej w Zabłędzu o salę gimnastyczną. Oprócz tego przewidziane są wydatki na prace projektowe dla kolejnych przedsięwzięć, dla których poszukiwane będą zewnętrzne źródła finansowania, np. przebudowa terenu wokół stacji kolejowej w Tuchowie, modernizacja stadionu MKS Tuchovia czy adaptacja budynku Szkoły Podstawowej w Piotrkowicach w celu utworzenia przedszkola. Warto dodać to, na co powinienem być może wskazać na początku – jeśli chodzi o inwestycje, to priorytet jest nadawany działaniom, na którym najbardziej zależy dużej części mieszkańcom gminy, tzn. wydatkom na drogi. Oprócz budowy, modernizacji i remontów dróg lokalnych na 2017 r. przewidziano pierwsze wydatki na obwodnicę Tuchowa, która będzie miała ogromny wpływ na infrastrukturę i przestrzeń życiową gminy. Wydatki poniesione zostaną na prace projektowe, a jeżeli nie będzie przeszkód prawnych – również wykup części nieruchomości.

Wiemy, że planując finanse gminy należy patrzeć

daleko w przyszłość. Tym bardziej, że na budżet składa się wiele czynników, w tym: stan obecny gminnej kasy, zobowiązania kredytowe, planowane inwestycje, przychody i wydatki, subwencje oraz nieprzewidziane sytuacje, np. nałożenia na gminę dodatkowych zadań, które musi realizować z własnego budżetu. Jaka w kontekście tego jest prognoza na lata przyszłe?

Jak najbardziej. Jeśli chodzi o patrzenie w przyszłość, to jestem umiarkowanym optymistą – takim małym umiarkowanym, ale jednak optymistą. Gmina Tuchów ma zadłużenie na poziomie zbliżającym się do maksymalnego. Nie należy tego absolutnie oceniać negatywnie, bo dzięki temu możliwe było wiele inwestycji. Ale to są pewne realia, z których wynika między innymi, że nie będzie możliwe ratowanie gminnej kasy znacznym kredytem w najbliższym czasie. Trzeba też realnie ocenić, że możliwości pozyskiwania dodatkowych dochodów są bardzo ograniczone. Do tego potrzebne byłoby powstanie wielkich zakładów usługowych czy przemysłowych – płatników podatków, a na to trudno liczyć. Czyli innymi słowy – po stronie wpływów muszą zakładać, że nie będzie istotnych zwiększeń. Jakiś jednak będą, bo z roku na rok wzrastają subwencje i dotacje dla gmin, a poza tym notujemy zwiększenie zainteresowania nowych przedsiębiorców rozpoczęciem działalności w gminie, co zwiększa wpływy podatkowe.

Z drugiej strony w najbliższych latach budżet czekają duże dodatkowe wydatki. To przede wszystkim budowa obwodnicy Tuchowa. Ale też jest coraz więcej projektów, na które można uzyskać dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej. Gmina Tuchów musi je wygrywać i realizować, zwłaszcza że taka okazja nie będzie trwała wiecznie. A to oznacza

wydatki na wkład własny w tych projektach. Zatem trzeba w budżetach kilku przyszłych lat zmieścić te inwestycje i projekty, przy świadomości, że znacznego zwiększenia dochodów na finansowanie tych wydatków, poza dotacjami unijnymi, nie będzie. Oznacza to konieczność zmniejszenia wydatków bieżących, tych nie dotyczących projektów czy inwestycji, zwykle nieodczuwalnych dla mieszkańca gminy. Pierwsze takie oszczędności już miały miejsce w zeszłym roku, m.in. dzięki temu udało się go zamknąć nadwyżką budżetową.

Podsumowując – najbliższe lata mogłyby wyglądać tak: wolno rosnące dochody, nowe wydatki inwestycyjne na obwodnicę i projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej, zmniejszenie wydatków nieinwestycyjnych, niezwiększenie zadłużenia albo zwiększenie nieznaczne i tylko do czasu, gdy skończy się budowa obwodnicy i realizacja projektów unijnych.

Wspomniał pan o inwestycjach i projektach. Czy możemy się spodziewać w najbliższych kilku latach jakichś odczuwalnych zmian w realizacji takich przedsięwzięć? Co oznaczałoby to dla mieszkańców gminy?

Z pewnością inwestycją, którą będzie znał każdy mieszkaniec, i która przeobrazi całą gminę, będzie obwodnica Tuchowa. Udział gminy w jej kosztach to mniej niż 7%, ale to i tak 3,5 mln zł. Natomiast pracownicy Urzędu Gminy przygotowują różne projekty i dla wielu z nich starają się o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej. Tu zbiór projektów, które miałyby być realizowane, zależy jest nie tylko od rzeczywistych najważniejszych potrzeb społecznych, ale też od możliwości uzyskania dofinansowania i od poziomu tego dofinansowania. Gmina, przy ograniczonych możliwościach budżetowych, będzie musiała zapewne dokonywać wyboru między różnymi możliwościami, bo

na realizację wszystkich projektów nie będzie środków. Kierować się m.in. takimi kryteriami, jak wysokość dofinansowania unijnego i wybierać przede wszystkim takie projekty, które wymagają najniższego wkładu z budżetu gminy. Wybierać między jednym dużym projektem a kilkoma mniejszymi. Uwzględnić potrzebę realizacji działań we wszystkich miejscowościach gminy. Aktualnie przygotowywane są takie projekty jak np.: przebudowa stadionu w Tuchowie, budowa pogorzańskich chat w Burzynie i Łowczowie, modernizacja parku przy ul. Daszyńskiego w Tuchowie, przebudowa okolicy stacji kolejowej w Tuchowie, budowa altan w Lubaszowej i Burzynie czy program wymiany pieców dla mieszkańców gminy na ekologiczne. Poza tym, przy udziale okolicznych gmin, realizowana będzie być może – przy wsparciu środków zewnętrznych – znaczna rozbudowa sieci wodociągowej. Nie oznacza to jednak, że wymienione projekty zostaną zrealizowane. To będzie zależeć od możliwości uzyskania finansowania unijnego. Jeśli nie te projekty, to zapewne inne. Trochę szkoda, że nie można liczyć na takie wsparcie dla inwestycji w drogi lokalne, na których chyba najbardziej zależy mieszkańcom. To będzie realizowane głównie z budżetu gminy, przy niewielkim wsparciu powiatu tarnowskiego i dotacji z budżetu państwa. Ogólnie zakładam, że najbliższe lata to będzie stabilny, umiarkowany rozwój z dwoma uwagami – obwodnica przeobrazi gminę, a oprócz tego pojawi się kilka dodatkowych działań dofinansowanych środkami unijnymi.

Tradycyjne kołędowanie chóru sanktuarijnego miało miejsce, tym razem w święto Trzech Króli. W repertuarze chóru znalazły się zarówno koledy i pastorałki polskie, ale również i koledy krajów europejskich. Chór zagrzewał dusze słuchających radością i ciepłą miłością bijącą od Jezusowego żłóbka, tym bardziej, iż w tym roku na zewnątrz panowała istna lodowa kraina z temperaturą poniżej 20°C.

Warto wspomnieć, iż w tradycji polskiej dzień Objawienia Pańskiego (Trzech Króli) nazywano „szczodrym dniem”. W przeddzień jego należało wieczór spędzić na śpiewaniu koledy i na zabawie towarzyskiej. Święto Objawienia Pańskiego to najstarsze ze świąt chrześcijańskich, zwane też z języka greckiego Epifania, czyli Objawienie Zbawiciela Świata. Już 800 lat przed narodzeniem Chrystusa prorok Izajasz zapowiadał: (...) do ciebie napłyną bogactwa zamorskie, zasoby narodów przyjdą ku tobie. Zaleje cię mnogość wielbłądów, dromadery z Modianu i z Efy. Wszyscy oni przybędą ze Saby, zaoferują złoto i kadzidło, nucząc radośnie hymny na cześć Jahwe (Iz 60,5-6).

Koncert Sanktuarijnego Chóru Mieszanego w Bazylice Mniejszej w Tuchowie

Swoisty międzynarodowy charakter koledy wybrzmiał również w tuchowskim kościele. Chór wykonał koledy nie tylko w języku ojczystym, ale także m. in. w języku angielskim, francuskim, słowackim, włoskim, ukraińskim, nawiązując jednocześnie do tradycji panujących w poszczególnych krajach.

Nazwa koleda powstała od słowa *Calendae*, bo tak Rzymianie nazywali początek nowego roku i początek każdego miesiąca. Gdy Kościół zniósł stare, pogańskie obchody i uczył związane z nowym rokiem, nie zabronił śpiewania pobożnych pieśni sławiących cud Bożej Miłości względem ludzi i wzajemne obdarowywanie się w duchu miłości i braterstwa. Tym sposobem do języka naszych praociów weszło łacińskie słowo *Calendarae* – koleda w podwójnym swym znaczeniu: pieśni i podarunku, a później także grupowego chodzenia z życzeniami po koledzie czy z koledą.

Pierwsze pieśni koledowe mówiące o Narodzeniu Pańskim

UHONOROWANI STATUETKĄ "MELANIUSZ" ZA ZASŁUGI DLA ROZWOJU MIASTA I GMINY TUCHÓW

W czwartek 19 stycznia br. w tuchowskim Domu Kultury odbyło się spotkanie noworoczne połączone z wręczeniem honorowych wyróżnień – statuetek „Melaniusz”.

Na scenie koncertował zespół uczniów i nauczycieli ze Szkoły Muzycznej I st. w Tuchowie oraz miała miejsce prezentacja najnowszej książki autorstwa Elżbiety Moździerz „Wędrowki z Tuchówką” część czwarta czyli „Aby znaleźć nową dziuplę sowa w drogę rusza; Przy okazji jubileusz niejedną ją wzrusza”.

Najważniejszym punktem spotkania była uroczysta gala, podczas której wręczono statuetki „Melaniusz” – honorowe wyróżnienia, przyznawane za zasługi dla rozwoju miasta i gminy Tuchów.

W tym roku Kapituła przyznała 5 wyróżnień dla: prof. Andrzeja Jasińskiego, Stanisława Jaworskiego, Andrzeja Mleczi, Alberta Radwana

oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Bohaterów Bitwy pod Łowczówkiem w Tuchowie.

Statuetki zasłużonym wręczył burmistrz Tuchowa Adam Drogoś wraz z przewodniczącym Rady Miejskiej Ryszardem Wroną i wiceburmistrzem Kazimierzem Kurczabem.

Podczas spotkania noworocznego nie mógł być obecny

profesor Andrzej Jasiński. Statuetka „Melaniusz” została mu uroczysto wręczona 26 stycznia br. w Domu Kultury w Tuchowie podczas otwarcia XX Małopolskiego Konkursu Pianistycznego im. I.J. Paderewskiego.

Wszystkim wyróżnionym serdecznie gratulujemy!

FOT. WIKTOR CHRZANOWSKI

PAN PROF. ANDRZEJ JASIŃSKI

... za wspieranie swoim wybitnym autorytetem pianisty – pedagoga rozwoju kultury muzycznej w Tuchowie i promocję naszego miasta

Pan prof. Andrzej Jasiński, wybitny pianista i pedagog, związany z katowicką Akademią Muzyczną, ma imponujący dorobek w dziedzinie dydaktyki. Z jego klasy fortepianu wyszło wielu wybitnych pianistów, jak np. Krystian Zimerman. Prowadzi kursy pianistyczne w wielu krajach na świecie. Jako znakomity znawca muzyki Chopina i Mozarta jest także jurorem wielu międzynarodowych

konkursów; ośmiokrotnie zasiadał w jury Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie, w tym trzykrotnie był jego przewodniczącym; ponadto konkursów w: Brukseli, Bolzano, Moskwie, Dublinie, Monachium, Paryżu, Amsterdamie, Budapeszcie, Pekinie, Seulu, Tokio, Tel Awiwie, Miami. Wielokrotnie nagradzany różnymi laurami, w tym dwukrotnie doktoratami honoris causa.

Od 2012 r. przewodniczy pracom jury Małopolskiego Konkursu Pianistycznego im. I. J. Paderewskiego dla Uczniów Społecznych Ognisk Muzycznych i Szkół Muzycznych I st. Sam dwukrotnie koncertował w naszym mieście, przygotowując publiczność do koncertu poprzez wprowadzenie i charakterystykę granych przez siebie utworów.

W 2013 r. poparł swoim autorytetem starania władz miasta o utworzenie szkoły muzycznej, pisząc list do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Ma więc swój udział w tym, że szkoła muzyczna w naszym mieście istnieje od września 2013 roku i kształci ponad 150 uczniów w grze na fortepianie, gitarze, altówce, skrzypcach, wiolonczeli, flecie, klarncie, saksofonie, trąbce, puzonie i perkusji. Ponadto Pan Profesor w różnych miejscach swego pobytu w Polsce, poprzez informację i prezentację pokonkursowego folderu, poszerza zainteresowanie nauczycieli młodych adeptów pianistyki muzycznymi zmaganiem w Tuchowie.

Prof. Jasiński to wzorzec człowieka i pedagoga, którego cechuje niezwykła skromność, bezinteresowność, żywe zainteresowanie drugim człowie-

kiem, subtelność i empatia w relacjach międzyludzkich, wytrwałość, cierpliwość, ogromna wiedza, rozległe doświadczenie, a nade wszystko – jak wspominają studenci Profesora – uczciwość i umiejętność czytelnego i skutecznego przekazywania tego wszystkiego swoim uczniom. Jego otwarte i serdeczne podejście, szczególnie do młodych muzyków, sprawia, że w tej relacji wywiązuje się wyjątkowa nić, która pozwala każdemu dostrzec oryginalność swego talentu, nawet w najmniejszym wymiarze. Jest to bardzo widoczne podczas tuchowskich konkursowych zmagani i spotkań z uczniami oraz ich pedagogami. Jest szczęśliwy, jeśli młodzi adepci muzyki odnajdują w niej nie tylko piękno, ale i duchowe spełnienie. Muzyka jest – według niego – przyjacielem człowieka, którego nigdy nie zawiedzie.

PAN STANISŁAW JAWORSKI

... za różne formy działalności społecznej, szczególnie za przywracanie pamięci o ludziach i wydarzeniach z Tuchowa i gminy

Pan Stanisław Jaworski od dwóch pokoleń związany jest z tuchowską oświatą. Pracował jako nauczyciel i dyrektor szkół w Karwodrzy, Burzynie, Siedliskach, Tuchowie.

W każdej placówce dał się poznać jako osoba dostrzegająca problemy środowiska i dążąca do ich rozwiązania. Oprócz pracy zawodowej działał w organizacjach społecznych, takich jak Terenowy Oddział Obrony Cywilnej, Liga Obrony Kraju – utworzył tu koło lotniskarskie. Organizował konkursy o tematyce obronnej. Reprezentował interesy tuchowskiej oświaty, będąc członkiem władz wojewódzkich i krajowych Związku Nauczycielstwa Polskiego. Obecnie jest członkiem Komisji Rewizyjnej ZNP w Krakowie i Głównej Komisji Rewizyjnej w Warszawie. Ponadto

pełni funkcję prezesa Sekcji Emerytów i Rencistów ZNP w Tuchowie. Jest również aktywnym działaczem Towarzystwa Miłośników Tuchowa.

Na szczególną uwagę zasługuje jego działalność na rzecz przywrócenia pamięci o ludziach i wydarzeniach, które zatryły się w społecznej świadomości. Stąd liczne publikacje, głównie na łamach „Tuchowskich Wieści”, gdzie pomieścił cykl artykułów o pochodzących z Tuchowa i gminy pilotach oraz kombatantach II wojny światowej. Przewodził również dzieje tuchowskiej Ligi Obrony Kraju, tuchowskiego modelarstwa lotniczego i lotniarstwa. Jego

działalność nie sprowadzała się tylko do publikacji. Zainicjował i doprowadził do realizacji odnowy grobowca st. sierż. M. Matwijowa, mechanika lotniczego, weterana dwu wojen światowych. Wystąpił z pomysłem wmurowania w ścianę budynku „Sokoła” tablicy upamiętniającej tuchowskich lotników i doprowadził go do skutku.

Jego docieklivość w poszukiwaniu materiałów ma na celu nie tylko wzbogacanie rodzimej historii, lecz także chęć ukazywania młodemu pokoleniu wzorców wyrosłych na tej ziemi. Podkreśla tym samym, że nauczycielem się nie bywa – nauczycielem się jest.

PAN ANDRZEJ MLECZO

... za wieloletnią społeczną działalność poprzez pełnienie funkcji sołtysa Dąbrówki Tuchowskiej

Pan Andrzej Mleczo, czterokrotnie wybierany przez społeczność Dąbrówki Tuchowskiej na sołtysa, pełnił tę funkcję nieprzerwanie przez 13 lat. Przez cały ten

okres był całkowicie zaangażowany w pracę społeczną na rzecz wsi. Liczne problemy społeczności lokalnej stanowiły dla niego wyzwanie, wiele z nich udało mu się rozwiązać przez osobistą działalność lub przez pobudzanie do działania mieszkańców wsi. Najważniejsze z nich to: praca w komitetach telefonizacji, gazyfikacji oraz budowy wodociągów i kanalizacji; znaczący udział w budowie kaplicy; rozwiązywanie wiele od dawna nieuregulowanych spraw, których uregulowanie było konieczne do właściwego

funkcjonowania infrastruktury wiejskiej; doprowadzenie do wykonania nawierzchni asfaltowej wielu dróg wiejskich oraz ich oświetlenia, budowa chodników; doprowadzenie do remontu budynku wielofunkcyjnego i zagospodarowanie działki; dbałość o szkołę i przedszkole; wzorowa współpraca z Ochotniczą Strażą Pożarną.

Działalność Pana Andrzeja Mleczo jako sołtysa miała na celu podniesienie poziomu życia mieszkańców wsi; dziś wielu z nich z jego dorobku na co dzień korzysta. Bo

też działał on zawsze w myśl zasady: „Człowiek tyle jest wart, ile może dać drugiemu człowiekowi” – tak rozumiany cel działalności społecznej pozwalał mu wydobywać z siebie wiele młodszej wręcz energii, mimo wieku i stanu zdrowia. Miał też ten rzadki dar zjednywania ludzi do wspólnego działania – uważał, że w ten sposób powstaje wspólne, społeczne dzieło. I chyba ów czterokrotny wybór na sołtysa świadczy o tym, że był przez większość mieszkańców wsi rozumiany.

PAN ALBERT RADWAN

... za wieloletnie działania proekologiczne, w szczególności za propagowanie idei pszczelarstwa

Pan Albert Radwan, mieszkaniec Zabłędzy, jest od 50 lat pszczelarzem, a więc propagatorem idei ochrony przyrody. To jeden z najbardziej znanych pszczelarzy nie tylko w Tuchowie czy w gminie, ale także na Pogórzu Ciężkowickim, którego działalność daleko poza ich granice wykracza i jest znana w kraju. 50 lat temu zaczynał od jednego ula, obecnie ma blisko 300 rodzin pszczelich, zlokalizowanych na 13 stanowiskach. Jego pasieka w Karwodrzy została uznana przez Pogórski Związek Pszczelarzy za najlepszą w regionie. Była wizytowana przez pszczelarzy z kraju oraz Czech, Niemiec, Bułgarii, Francji i Danii, w tym przez prezydenta Apimondii

, czyli międzynarodowej organizacji związków pszczelarskich. Ma tytuł mistrza w zawodzie pszczelarza, jest rzeczoznawcą chorób pszczelich, uczestnikiem wielu konferencji naukowych w kraju i za granicą. Zwiedził liczne pasieki w Polsce oraz w Niemczech, Austrii, Włoszech, Francji, na Słowacji, Ukrainie i Litwie. Obecnie jest prezesem Koła Pszczelarzy w Tuchowie, w przeszłości był prezesem Wojewódzkiego Związku oraz członkiem Zarządu Głównego Polskiego Związku Pszczelarskiego w Warszawie. Swoją rozległą wiedzę przekazuje innym poprzez liczne publikacje w fachowym, o zasięgu ogólnopolskim miesięczniku „Pszczelarstwo”, ale także w „Tuchowskich Wieściach”, „Tarnowskich Azotach”, w tygodniku „Miasto i Ludzie”. Wielokrotnie występował w progra-

mach telewizyjnych i radiowych. Jest autorem broszury „Historia związków pszczelarskich ziemi tarnowskiej”. Prowadzi wykłady na szkoleniach, w tym na kursach mistrzowskich; wielokrotnie był egzaminatorem w komisjach na tytuł mistrza w zawodzie pszczelarza. Był jednym z organizatorów Ogólnopolskiego Zjazdu Pszczelarzy Zawodowych, który odbył się w 2006 r. w Tuchowie. Wraz z Domem Kultury i Urzędem Miejskim w Tuchowie organizuje od lat w swoich pasiekach pikniki pszczelarskie. W szkołach wygłasza pogadanki dla uczniów, kształtując ich wrażliwość ekologiczną i propagując ideę ochrony przyrody. Jest znany szeroko poza granicami gminy i regionu.

Drugim, obok pszczelarstwa, obszarem zainteresowania pana Alberta Radwana jest ornitologia. Jest

członkiem Małopolskiego Towarzystwa Ornitologicznego w Krakowie. Uczestniczył w opracowaniu dwóch atlasów – „Atlasu ptaków lęgowych Małopolski” oraz „Atlasu ptaków zimujących Małopolski”. O ptakach występujących w naszej gminie i na Pogórzu opublikował cykl artykułów w „Tuchowskich Wieściach”.

Za swoją działalność otrzymał liczne odznaczenia, w tym Złoty Krzyż Zasługi, odznaczenia pszczelarskie – Medal Dzierżona oraz najwyższe odznaczenie Polskiego Związku Pszczelarskiego – statuetkę Księdza Doktora Jana Dzierżona.

Jego działalność, w szerokim rozumieniu, zmierza do uwrażliwienia społeczeństwa na zagrożenia przyrody, na konieczność działań proekologicznych. Bo dla niego pszczelarstwo to nie tylko pasja. To sposób na życie i... przeżycie.

Były Zespół Szkół Zawodowych działający od 1 września 2016 r. pod nazwą CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO I USTAWICZNEGO IM. BOHATERÓW BITWY POD ŁOWCZÓWKIEM W TUCHOWIE

... za trwające 70 lat kształcenie tuchowskiej inteligencji technicznej oraz fachowców w wielu zawodach

Szkoła działa nieprzerwanie od 1 października 1946 r. i w bieżącym roku obchodziła jubileusz 70-lecia. Decyzją władz wielokrotnie zmieniała nazwy i specjalności. Do 1964 r. kształciła młodzież na poziomie zasadniczym, później, w wyniku starań dyrekcji, w jej skład weszło technikum, liceum zawodowe, a także liceum profilowane, ogólnokształcące, technikum dla pracujących, technikum uzupełniające i szkoła policealna. Kształciła w takich specjalnościach, jak: krawiec, piekarz, masarz, ślusarz, elektryk, mechanik samochodowy, ekonomista, informatyk, hotelarz, kucharz. W ciągu 70 lat istnienia wykształciła ponad 10 tysięcy uczniów w różnych zawodach i specjalnościach. Wielu spośród absolwentów ukończyło studia wyższe.

W chwili powstania szkoła nie posiadała żadnych własnych obiektów. Nauka teorii, jak i praktyczna nauka zawodu odbywała się w różnych lokalach w mieście. Później otrzymała teren dawnego parku podworskiego i ogrodu, wzniesiony na miejscu spalonego przez Niemców pałacu Rozwadowskich częściowo w stanie surowym budynek oraz podworską stajnię, rządcówkę. Ową podworską stajnię nauczyciele własnymi siłami adaptowali na potrzeby warsztatu; tu mieściły się obróbka ręczna i mechaniczna. Działał on do roku 1993, kiedy oddano do użytku po 12 latach budowy istniejący obecnie obiekt. Jego budowa przypadła na okres, kiedy Polska weszła w fazę ostrego kryzysu gospodarczego. Dyrekcja szkoły, kierownictwo warsztatów i nauczyciele zawodu pokonać musieli wiele trudności, zmieniać plany, szukać materiałów i wykonawców, bo budowę kilka razy z powodu braku funduszy wstrzymywano. Uczniowie pod kierunkiem nauczycieli wykonali wiele niefachowych prac, ale także fachowe, jak np. okna, drzwi, elementy wentylacji.

Aby stworzyć odpowiednie warunki do nauczania wychowania fizycznego i przeprowadzania zawodów sportowych, dyrekcja podjęła starania o budowę hali sportowej, która została oddana do użytku w 2003 r.

Dyrekcja i nauczyciele organizowali własne stanowiska pracy i pracownie przedmiotowe, np. technologii, rysunku technicznego, maszyn rolniczych, ciągników, matematyki, języka polskiego, fizyki, informatyki, językowe. Stopniowo dokonywano zakupów maszyn i specjalistycznej aparatury do warsztatów, tworzono nowoczesne stanowiska, np. stację diagnostyczną silników samochodowych. Warto podkreślić, że pierwszych, trudnych, powojennych latach nauczyciele uczyli zawodu także na własnym sprzęcie, np. w specjalności krawiec.

W szkoleniu zawodowym oprócz zajęć w warsztatach ważną rolę odgrywały praktyki w wyspecjalizowanych zakładach pracy. Ostatnio w tym celu szkoła nawiązała kontakty ze szkołami francuskimi, gdzie co

roku grupa uczniów odbywa praktykę, zaś uczniowie francuscy – u nas.

Do znaczących osiągnięć uczniów szkoły należy zaliczyć m.in.: 30 uczniów stypendystów Prezesa Rady Ministrów; wysokie lokaty w powiecie w krwiodawstwie (4 razy I miejsce); wysokie lokaty w konkursach i olimpiadach wiedzy ekonomicznej na szczeblu ogólnopolskim, w tym I miejsce; I miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy o Prasie; wielokrotne zajmowanie I miejsca w powiatowej rywalizacji sportowej szkół ponadgimnazjalnych.

W ciągu 70 lat istnienia szkoła zawodowa włączała się czynnie w życie środowiska. Uczniowie o specjalności mechanik maszyn rolniczych pomagali rokrocznie wielu ludziom starym, chorym, samotnym, którzy nie byli w stanie obrobić swoich pól. Pod kierunkiem nauczycieli wykonywali wiele elementów użytecznych: balustrady, okna, drzwi, a także, cieszące się dużą popular-

nością, proste narzędzia, jak obcegi, kleszcze, brony zębate, zamki. Brali także udział w pracach społecznych na rzecz miasta, np. przy budowie Domu Kultury czy licznych pracach porządkowych, w tym na cmentarzach wojennych.

Szczególną rolę odegrała szkoła w procesie przywracania pamięci o wydarzeniach z czasów I wojny, szczególnie o bitwie pod Łowczówkiem. To nauczyciele i uczniowie tej szkoły rozpoczęli w 1988 roku istniejące do dziś imprezy: złoty śladami legionistów, konkursy wiedzy o bitwie odbywające się w tej szkole, starania o nadanie imienia „Bohaterów Bitwy pod Łowczówkiem”, coroczne ślubowanie uczniów klas pierwszych na cmentarzu w Łowczówku, hymn i logo szkoły, opublikowanie gawędy o wydarzeniach, które tam się rozegrały, rocznicowe spektakle z okazji Święta Niepodległości prezentowane w Domu Kultury.

W ciągu tych 70 lat działalności szkoły w tuchowskim środowisku stopniowo wrastała ona w nie, stała się jego częścią; bierze udział w życiu lokalnej społeczności, jak choćby ostatnio udział uczniów o specjalności gastronomicznej w wielu imprezach w mieście i gminie, a także poza nią. Istota szkoły zawodowej od lat pozostaje ta sama – wyuczenie uczniów zawodu, który ma im zapewnić pracę, a ta z kolei zapewnić godziwe życie. Spotykani okazująnie absolwenci czy też zgromadzeni na zjazdach rocznicowych starszych roczników podkreślają, że dzięki umiejętnościom i wiedzy zdobytej w tej szkole mogli być zatrudnieni na dobrze płatnych stanowiskach w kraju i w firmach zagranicznych.

Ten skrótowy bardzo – siłą rzeczy – przegląd dorobku szkoły pokazuje, jak wielką rolę w jego tworzeniu odegrali ludzie: dyrekcja, nauczyciele i uczniowie.

BR.GRZEGORZ PRUS
CSSR

Chodź, pogadamy

Piątek, 13 stycznia – nie, tym razem to nie była pechowa data. W tym dniu bowiem do sanktuarium w Tuchowie zawitała spora grupa młodzieży z okolic bliższych (z Tuchowa i sąsiednich miejscowości) oraz dalszych (m. in. z odległej o 30 km od Tuchowa Bobowej).

Każdy przybył tu w konkretnym celu, by spotkać się i porozmawiać z Panem Jezusem oraz z drugim człowiekiem na czwartym już czuwaniu z serii „Droga wewnętrzna”. Temat styczniowego spotkania u stóp Matki Bożej Tuchowskiej brzmiał: „Chodź, pogadamy”.

Wszystko rozpoczęło się Eucharystią o godzinie 18.30. W krótkim słowie kaznodzieja nawiązał do Ewangelii z dnia. Wspomniał, iż często życzymy sobie zdrowia, ale nie ono jest najważniejsze, lecz wiara, która może nas uzdrowić – nie tylko fizycznie, ale przede wszystkim duchowo.

Po Mszy Świętej rozpoczęło się nabożeństwo Słowa Bożego, podczas którego został odczytany fragment Ewangelii zawierający wstęp do modlitwy Ojciec nasz. Konferencję do młodzieży zgromadzonej w kościele wygłosił o. Paweł Zyskowski CSSR. Mówił on o tym, czym jest modlitwa. Jest ona przede wszystkim rozmową i spotkaniem z Panem Bogiem. Często wypowiadamy znane formuły i zapominamy o tym, że modlitwa powinna być czymś żywym, dlatego o. Paweł zachęcał do osobistej rozmowy z Bogiem o tym, co mnie dziś czeka, co mnie dziś spotkało. Kaznodzieja zaznaczył, że Pan Bóg do nas przemawia nie tylko poprzez swoje Słowo, ale też w codziennych wydarzeniach.

Po wysłuchaniu tych słów można było się spotkać w jadalni pielgrzyma, by porozmawiać, a przy okazji poczęstować się klasztorną drożdżówką. Po spotkaniu i rozmowach uczestnicy czuwania udali się z powrotem do bazyliki, aby tam porozmawiać

Konferencję dla zgromadzonych wygłosił o. Paweł Zyskowski CSSR

z Panem Jezusem podczas adoracji Najświętszego Sakramentu.

Podczas czuwania każdy mógł podejść osobiście przed ołtarz i zabrać do rozważenia cytaty św. Alfonsa Liguori, mówiący o modlitwie. Nie zabrakło również czasu na osobistą rozmowę w ciszy z Panem Bogiem, ponieważ wtedy On najbardziej do nas przemawia. Czuwanie zakończyło się modlitwą Ojciec nasz, odmówioną

przez wszystkich zebranych oraz błogosławieństwem Najświętszym Sakramentem i wspólnym, radosnym śpiewem.

Kolejne czuwanie z serii „Droga wewnętrzna” odbędzie się 17 lutego. Spotkanie poprowadzi specjalny gość – ks. Grzegorz Szczygieł, saletyn, który przyjedzie wraz ze studentami z Rzeszowa. Już dziś serdecznie Ciebie zapraszamy!

Czuwania zapełniają tuchowskie sanktuarium młodzieżą

Posiłek w jadalni pielgrzyma jest dobrą okazją do spotkania

Centralnym punktem czuwania jest adoracja Najświętszego Sakramentu

„III Kolędowanie z... barszczykiem”

ZDZISŁAWA
KRZEMIŃSKA

Jak to bywa od trzech lat, w styczniu Dom Pogodnej Jesieni w Tuchowie otworzył swoje podwoje, by przyjąć wszystkich chętnych gości i zaprosić na „Kolędowanie z... barszczykiem”.

Świetlica DPJ przez ponad trzy godziny w dniu 13.01. br. rozbrzmiewała różnorodnością głosów i kolęd, nowymi i znanymi interpretacjami, występami solowymi i grupowymi przy akompaniamencie szerokiej gamy instrumentów, i tak od puzona, organów, poprzez tamburyn, gitarę aż po skrzypce.

Spotkanie zorganizowała Fundacja Dzieło Miłosierdzia im. św. ks. Zygmunta Gorazdowskiego, a uczestnikami byli Mieszkańcy DPJ i ich rodziny, seniorzy prawo- i lewobrzeżnej strony Tuchowa, sąsiedzi DPJ, wolontariusze z Jodłówki Tuchowskiej, z Tuchowa, w tym trzech braci kleryków oraz najliczniejsza bo 22-osobowa grupa wolontariuszy z Gimnazjum im. Bohaterów Bitwy

pod Łowczówkiem w Pleśnej pod kierunkiem p. K. Zielińskiej. Wśród zaproszonych gości byli m.in. p. Wiesława Iwaniec – dyr. PCPR w Tarnowie oraz proboszcz parafii NNMP w Tuchowie o. Bogusław Augustowski CSSR. Kolędowanie miało charakter wielopokoleniowy, najmłodszy uczestnik miał kilka lat, najstarsi ponad dziewięćdziesiąt. Od pierwszych chwil wszystkich zaś połączyła chęć i radość śpiewania. Główną oprawę muzyczną tradycyjnie już zapewnili Mateusz Patyk i Daniel Kras, członkowie SOD w Tuchowie, młodzi, przystojni, utalentowani, a mimo to... nie gwiazdorzą i od lat są przyjaznymi seniorom wolontariuszami. Na szczególną uwagę zasłużyły też dwie solistki z Pleśnej: Marcelina i Donata, żywiłowy tercet sióstr św. Józefa z Krosna i nagrodzony gromkimi brawami tercet braci kleryków z WSD w Tuchowie. S. Michała wykonała z wolontariuszami *Kolędę syryjskich i polskich rodzin V. Brzezińskiej*, a także premierowo kolędę na melodię *Jezus Malusieńki* ze słowami napisanymi przez Mieszkanke DPJ.

(...) *Dzisiaj Jezus płacze darmo wciąż kołacze biedni ludzie, czemu znowu*

*siebie zabijacie
Prosimy Dzieci Boże
niechaj nam pomoże
osiągnąć pokój w Polsce w świecie
módlmy się w pokorze*

Czas zadumy, wzruszenia i refleksji zapewniła poezja o tematyce bożonarodzeniowej w interpretacji wolontariuszek: Agnieszki i Natalii.

Pyszny barszczyk z kuchni s. Eligii – józefitki, następnie kapuśniaczki i na deser słodkości wystarczająco zapewniły ucztę dla ciała. Ta sama radość cechowała osoby, które po raz pierwszy uczestniczyły w „Kolędowaniu z... barszczykiem”, jak i te, które były po raz trzeci.

Zapis kronikarski informuje, że „I Kolędowanie...” zgroma-

Wolontariusze z gimnazjum z Pleśnej

dziło 62 osoby, „II Kolędowanie...” 69 osób, a w tegorocznym udział wzięło 107 osób! Pomysłodawcą była założycielka Fundacji s. Miriam Bilka CSSJ, a pomysł cieszy się coraz większym powodzeniem! Tuż po

zakończeniu imprezy organizatorzy jednomyślnie przyjęli wniosek, by za rok konieczne przygotować drugi długi stół i poszerzać wciąż poszerzać grono znacznych gości. A więc... DO SIEGO ROKU!

KAZIMIERZ PLEBANEK
CSSR

300. rocznica koronacji Obrazu Matki Bożej Jasnogórskiej

Decyzją Senatu RP rok 2017 jest rokiem 300. rocznicy koronacji Obrazu Matki Bożej Jasnogórskiej (Częstochowskiej). Decyzją tą Senat RP podkreślił rolę Jasnej Góry i Obrazu Matki Bożej w historii Narodu Polskiego, wyjątkowość koronacji – była to pierwsza koronacja poza Rzymem – jej znaczenie dla Polski. Zechciejmy zapoznać się z historią tejże koronacji.

Starania o koronację

Ofiarowany paulinom jasnogórskim w 1384 roku przez księcia Władysława Opolczyka obraz Matki Bożej stał się w następnych stuleciach ośrodkiem nieustannego, wzrastającego kultu. Niemal od początku jasnogórską ikonę obdarzano tytułem Królowej Narodu Polskiego. Ale ta Królowa nie była uroczystie koronowana. Koronacja koronami papieskimi w 1717 roku usunęła ten brak i przyczyniła się do ugruntowania tego tytułu Maryi.

Paulini zawsze, a szczególnie po cudownej obronie Jasnej Góry w 1655 roku marzyli o uroczystej koronacji obrazu, ale nieustanne wojny nie pozwoliły na realizację tych marzeń. Cierpliwie czekali na dogodną chwilę. W 1713 roku przybyli na Jasną Górę dwaj dostojnicy kościelni: opuszczający Polskę dotychczasowy nuncjusz apostolski kardynał Odeschalchi i jego następca abp Grimaldi. Zostali przyjęci przez paulinów bardzo gościnnie i z wielkimi honorami, a widząc wielkie nabożeństwo ludu polskiego do Matki Bożej i tysiące wot zawieszonych na ścianach kaplicy, obiecali poparcie dla sprawy koronacji. Skończyło się jednak na obietnicy, sprawa w Rzymie nie zaistniała. Ruszyła dopiero w 1716 roku. Prokurator generalny paulinów przy Stolicy Apostolskiej ojciec Kozbiałowicz późniejszy dwukrotny generał zakonu 20 stycznia 1716 roku został przyjęty na prywatnej audiencji przez papieża Klemensa XI. Wręczając papieżowi kopię obrazu jasnogórskiego, ośmielił się poruszyć sprawę ewentualnej koronacji. Papież przyglądając się obrazowi powiedział: Dziwię się, że ta Dziewica Najświętsza nie jest jeszcze ukoronowana... Dołożymy więc starań i sprawimy, by nuncjusz nasz ukoronował i ogłosił uroczystość koronacji. I słowa dotrzymał.

Radosna wieść, że obraz jasnogórski będzie koronowany obiegła całą Polskę. W tym czasie król August II złożył Matce Bożej jako wotum złotą, ozdobioną diamentami koronę, jednak papież według istniejącego zwyczaju kazał Kapitulie Watykańskiej zrobić nową dla Jasnej Góry koronę i przez specjalnego wysłańca przesłał ją do Polski. Na koronatora papież mianował nuncjusza Grimaldiego, z prawem delegowania innego, w razie jego niemożliwości. Ponieważ nuncjusz był zajęty ważnymi sprawami na dworze królewskim w Dreźnie, zaszczyt koronowania obrazu przypadł w udziale delegowanemu przez nuncjusza biskupowi chełmskiemu, Krzysztofowi Szembekowi. Nominowany biskup koronator na dzień koronacji wyznaczył uroczystość Narodzenia NMP tj. dzień 8 września 1717 roku.

Przygotowanie uroczystości

Po otrzymaniu pozwolenia na koronację paulini z wielkim rozma-

chem rozpoczęli przygotowania. Postawiono trzy bramy tryumfalne. Po obu stronach drogi prowadzącej do kaplicy ustawiono słupy z obrazami przedstawiającymi historię cudownego obrazu. Wysoko na froncie umieszczono portret papieża Klemensa XI, a pod nim portret króla Augusta II. Porozwieszano wiele innych obrazów religijnych. Obrazy te spełniały rolę dzisiejszych informatorów. W dawnych czasach ludzie prości nie umieli czytać ani pisać. Z książek, choćby najpiękniejszych, nie mogli korzystać. Obraz był natomiast dla każdego czytelny, dlatego tak obficie się nim posługiwano. Z Nysy sprowadzono specjalistów od sztucznych ogni, które obficie miały uświetnić uroczystość. Wysłano zaproszenia do najsławniejszych wówczas kaznodziej. Piechota jasnogórska ustawiła na wałach armaty, żeby salwami godnie powitać przybywających dostojników duchownych i świeckich, w czasie nabożeństw „dawać ognia” na cześć Królowej Polski. Na placu przed murami postawiono olbrzymi namiot, w którym ustawiono ołtarze, by księża mogli odprawiać msze św. (koncelebry nie było) oraz konfesjonały, by pielgrzymi będący na placu mogli się spowiadać. Wieżę kościelną zdobiły trzy korony, które w nocy świeciły i przypominały pielgrzymom o zbliżającej się uroczystości. Z Wrocławia sprowadzono duży, artystycznie wykonany i drogocenny baldachim, pod którym umieszczono obraz w czasie koronacji. Baldachim ofiarował Matce Bożej biskup wrocławski. Do 5 września wszystkie prace przygotowawcze zostały ukończone, co świadczy o sprawnej ich organizacji.

Przebieg uroczystości koronacyjnej

Od 1 września zaczęły przybywać pielgrzymki, które rozbijały namioty

na placu i gdzie się tylko dało. Liczbę pielgrzymów szacowano na 150-200 tysięcy. W tamtych czasach było to największe zgromadzenie. Klasztor gościł kilku biskupów, licznych panów koronnych (m.in. kasztelan wojnickiego) oraz 250 paulinów – spowiedników. Cała uroczystość była bardzo okazała. 6 września przybył do Częstochowy biskup-koronator. Był to wjazd tryumfalny. Przed koronatorem jechała szlachta, za nią karetą zaprzężona w 3 pary koni, w niej kanonicy na bogatych poduszkach wieźli dwie korony. Za karetą jechali na koniach rycerze, a za nimi wśród najwyższych dostojników kościelnych i państwowych jechał biskup koronator Krzysztof Szembek. Koronator zatrzymał się na noc w klasztorze przy kościele św. Zygmunta, by następnego dnia w uroczystej procesji przybyć na Jasną Górę.

Właściwa uroczystość rozpoczęła się 7 września nieszpornymi, w tym czasie przyszła wielka procesja z biskupem koronatorem i koronami. Przy wejściu do kościoła koronator powitał prowincjał paulinów ojciec Moszyński w otoczeniu członków klasztoru. Przy dźwiękach orkiestr i salw armatnich wprowadzono koronatora najpierw do kościoła, a potem do kaplicy cudownego obrazu. Po odprawionym nabożeństwie, korony na noc złożono w kaplicy św. Józefa, postawiono straż, by nie zostały skradzione. Z chwilą umieszczenia koron w kaplicy św. Józefa rozpoczęła się całą noc trwająca iluminacja sztucznych ogni. Operatorzy, chcąc uciąć miejsce złożenia koron, zasypali kaplicę takim mnóstwem rakiet, że od nich zapalił się szczyt kaplicy, ale czuwający bracia zakonnicy pożar ugasił. (Nb. w Tuchowie podczas koronacji też od sztucznych ogni zapalił się strych kościoła, też zdołano pożar ugasić).

8 września, w święto Narodzenia NMP zakonnicy zaraz rano przenieśli obraz do kościoła, bo tam miała się odbyć koronacja. O godzinie 8.00 biskup koronator przybył do Sali Rycerskiej, zasiadł na tronie. Po powitaniu odczytano dekret papieski, a delegacja złożona z prałatów przyniosła z kaplicy korony. Na dany znak zagrzmiły działa, odezwały się orkiestry, procesja udała się do kościoła. Korony nieśli prowincjał i przeor paulinów jasnogórskich. Po przyjeździe do kościoła koronator, po uczczeniu Matki Bożej i odmówieniu przepisanych modlitw, zbliżył się do obrazu i nałożył korony na główkę Dzieciątka Jezus i Matki Bożej. Orkiestry zagrały pieśń Witaj Gwiazdo Morska, którą śpiewali wszyscy pielgrzymi będący w kościele, na Wałach i na placu. Teraz koronator odprawił pontyfikalną mszę św.

Ukoronowany obraz do wieczora pozostał w kościele, by pobożni pielgrzymi mogli go zobaczyć z bliska i oddać mu cześć. Około godziny 18.00 odprawiono uroczyste nieszpory z kazaniem. Biskup koronator zjął obraz z ołtarza i umieścił na specjalnym feretronie, który wzięli biskupi. Ruszyła procesja na Wały. Obraz oświetlało 100 pochodni, grały orkiestry, grzmiały salwy armatnie... Po procesji obraz wniesiono do kaplicy i umieszczono na jego zwykłym miejscu. Po odśpiewaniu Litanii Loretańskiej biskup koronator zaintonował Te Deum... Uroczystym błogosławieństwem papieskim z odpustem zupełnym zakończono ten tak ważny dla Jasnej Góry i całej Polski dzień. W dniu koronacji odprawiono na Jasnej Górze 534 msze św., a przez oktawę 3072. Komunii św. w dniu koronacji i przez oktawę rozdano 148 300, jak na tamte czasy bardzo dużo.

Biskup koronator, jak i biskupi biorący udział w uroczystościach

pozostali na Jasnej Górze do 15 września, czyli przez całą oktawę. Dla pielgrzymów odprawiano uroczyste nabożeństwa, a dla biskupów i księży organizowano dysputy teologiczne.

Po zakończeniu oktawy dostojni goście i pielgrzymi wrócili do swoich domów głosząc chwałę Maryi Jasnogórskiej Królowej Polski.

300 lat później...

Jasna Góra uroczystie chce też obchodzić jubileusz 300-lecia koronacji, ale chce go obchodzić inaczej, niż opisana wyżej koronacja. Nie zbiera złota i klejnotów na nowe metalowe korony, ale zbiera dobre uczynki, by z nich utkać żywą koronę dla Matki Chrystusa. Św. Ireneusz mawiał: Chwałą Boga jest żyjący człowiek. W myśl tego hasła Jasna Góra proponuje Polakom 5 kroków w kierunku Maryi:

Krok 1 – Daj się zobaczyć Maryi – Poślij na Jasną Górę zdjęcie swoje lub całej rodziny. Zdjęcie będzie umieszczone w kaplicy Matki Bożej podczas Apelu, a potem w Sali ojca Kordeckiego. Będzie to symbolem, że twoje życie zapisane jest w Sercu Maryi.

Krok 2 – Złóż Maryi duchowy dar – Na odwrocie zdjęcia napisz, jaki duchowy dar (postanowienie) chcesz złożyć Maryi.

Krok 3 – Weź Maryję do siebie – W odpowiedzi na zdjęcie Jasna Góra przyśle ci wizerunek Matki Bożej Jasnogórskiej (A4) jako znak, że jesteś diamentem w Jej żywej koronie.

Krok 4 – Diament korony. Złap kontakt z Maryją – Pobierz aplikację na smartfon, a codziennie będziesz otrzymywać tuż przed 21.00 (przed Apelami) maryjną myśl, która pozwoli ci nawiązać głębszą relację z Matką Bożą.

Krok 5 – Zdobądź dla Maryi nowy kontynent – Kontynentem tym jest Internet. Ojcowie Paulini wyjaśniają, o co chodzi: Podbijemy go dla Maryi. Zbudujemy ogromną Mozaikę Maryi Jasnogórskiej, wysyłając swoje zdjęcia w formie elektronicznej wraz z darem duchowym dla naszej Matki. (...) Ukończona mozaika zaistnieje w Internecie oraz umieścimy ją na Wałach Jasnogórskich. To my chcemy być Żywą Koroną Maryi – nasze życie, przemienione serca i oblicza. (...) Poprzez stworzenie Mozaiki Wizerunku Matki Bożej Częstochowskiej z nadesłanych drogą elektroniczną zdjęć pragniemy wyrazić, że chcemy być Obliczem Maryi. Nadsyłanie zdjęć połączone jest ze składaniem duchowych darów dla Matki Bożej. (...)

Pamiętaj – nie tylko zdjęcie, ale nade wszystko duchowy dar...

Akcja zbierania zdjęć do mozaiki rozpocznie się w maju 2017 roku. Swoje zdjęcie papierowe można przysłać na adres: Żywa Korona Maryi – Jasna Góra, ul. o. Kordeckiego 2, 42-225 Częstochowa.

Do zdjęcia dołączyć adres nadawcy i oświadczenie: Oświadczam, że zapoznałem/am się z regulaminem akcji „Żywa Korona Maryi” – część pierwsza i akceptuję go oraz posiadam zgodę wszystkich osób widocznych na zdjęciu na uczestnictwo w akcji z własnoręcznym podpisem uczestnika. Oświadczenie można pobrać z www.koronamaryi.pl, jest tam również dostępny tekst regulaminu.

Oryginalna i ciekawa inicjatywa Jasnej Góry na 300-lecie koronacji.

APEL DO MIESZKAŃCÓW MIASTA I GMINY TUCHÓW

W związku z decyzją Rady Miejskiej i Burmistrza Tuchowa w sprawie dokończenia odnowy pomnika przy ul. Daszyńskiego w Tuchowie oraz umieszczenia na płycie pomnika nazwisk i imion ofiar II wojny światowej, które pochodziły z Tuchowa oraz gminy zwracamy się do Państwa z prośbą o uzupełnienie i ewentualną weryfikację nazwisk osób z poniższej listy, które straciły życie w okresie okupacji. Prosimy o wiarygodne informacje i ewentualne uzupełnienie nazwisk lub stopni wojskowych. Informacje można przekazywać do redakcji tuchowskich gazet: „Kuriera Tuchowskiego” i „Tuchowskich Wieści” lub Towarzystwa Miłośników Tuchowa w nieprzekraczalnym terminie do dnia 1 marca 2017 roku. Po tym terminie nie będą przyjmowane uzupełnienia do listy ze względów organizacyjnych tj. przygotowania płyty na pomnik.

Skład komitetu odnowy pomnika:
Wiktor Chrzanowski, Adam Drogoś,
Ewa Fleszar, Janusz Kowalski,
Kazimierz Kurczab, Tomasz Wantuch,
Michał Wojtkiewicz, Ryszard Wrona

OFIARY OKUPACJI NIEMIECKIEJ I SOWIECKIEJ Z TUCHOWA I GMINY W LATACH 1939-1945

Przy opracowaniu listy ofiar, które straciły życie w czasie okupacji przyjęto następujące kryteria:

- alfabetyczny wykaz liczy 120 nazwisk ofiar, ich stopnie i pseudonimy, które udało się ustalić w oparciu o różne dane, spisy i materiały archiwalne, do których dotarł autor,
- lista obejmuje ofiary cywilne i wojskowe z Tuchowa i gminy niezależnie od tego gdzie zginęły np. na foncie, na Kresach Wschodnich, w sowieckich czy niemieckich obozach zagłady,
- lista obejmuje też osoby nie pochodzące z Tuchowa, które tu zginęły i tutaj zostały pocho-

wane np. Dymitr Bąk, Władysław Czerw oraz żołnierze kampanii wrześniowej o nieznanym nazwisku,
- w kilku przypadkach lista obejmuje osoby, które były silnie związane z Tuchowem, chociaż się tu nie urodziły i zginęły poza obszarem naszej gminy np. Bronisław Rozwadowski

- mjr Michał BARTULA
- strz. Dymitr BĄK
- Stanisław BEŁŻOWSKI
- Zygmunt BEREZIUK - ps. „Czarnecki”
- Jan BILIŃSKI
- Antoni BLECHARZ
- Marian BORATYŃSKI
- Stanisław BUREK - ps. „Wyrwa”
- Stanisław CHMIELEWSKI
- Kazimierz CZAPLA
- strz. Władysław CZERW
- Michał CZOP
- Mieczysław DANECKI - (Starobielsk)
- kpt. Władysław DRELICHARZ
- Stanisław DZIAĆKO
- Mieczysław FIRLEJ

- Franciszek GAGATEK
- kpr. Władysław GAŁUSZKA
- Stanisław GIERCZYŃSKI
- kpr. Stanisław GŁOS - ps. „Góra”
- Eugeniusz GRUSZCZYŃSKI
- Stanisław GRZENIA
- Antoni GÓRKA
- Andrzej GUSZKIEWICZ
- Jan GUT
- Edward GWÓZDŹ
- Józef GWÓZDŹ
- st. strz. Zbigniew HORYŃSKI - ps. „Wilczek”
- Zdzisław JANUSZ
- Marian JASIŃSKI
- kpr. pchor. Fryderyk JAWORSKI - ps. „Wierusz”
- Kazimiera JUREK
- por. Aleksander KAPAŁKA
- Czesław Lucjan KAPAŁKA - ps. „Skiba”
- ks. Mieczysław KLOCZKOWSKI
- Maria KOTULSKA
- kpt. Antoni Leon KOWALSKI - (Katyń)
- Mieczysław KOWIŃSKI
- Ignacy KOZIOŁ
- Józef KOZIOŁ
- kpt. Stanisław KRAS - (Katyń)
- ppłk Stanisław KROGULSKI - ps. „Orland” - (Katyń)
- Jan KRÓL
- Czesława KUJAWSKA
- Władysław KWIATKOWSKI
- por. Stanisław ŁABĘDŹ (Twer)
- Piotr ŁAŚ
- por. Antoni MARNIK
- Raymond MARNIK
- plut. Walenty MENDRALA - ps. „Baranowski”
- strz. Stanisław MIKOS - ps. „Kamień”
- Jan MIKRUT
- Marian Stanisław MIŚ

- kpr. Antoni MLECZKO - ps. „Mokrzycki”
- ppłk Walerian MŁYNIEC
- Józef MRUK
- Tadeusz NALEPKA
- Maria NIESIOŁOWSKA
- Bogusław NIESIOŁOWSKI
- Antoni NIEMIEC
- Andrzej NOWAK
- Alojzy OLECH
- Józef ONAK
- Władysław OSIKA
- Zygmunt Kazimierz PIOTROWSKI - (Bykownia)
- Julia PROŃ
- Władysława PROŃ
- Antoni PROROK
- Stanisław PYZDEK
- Bronisław ROJKOWICZ
- Zofia REMPALA
- ogn. Bolesław ROGOZIŃSKI
- Jan ROGOZIŃSKI
- pchor. Bronisław ROZWADOWSKI - ps. „Dynamit”
- płk dypl. Jan Władysław ROZWADOWSKI - (Bykownia)
- Antoni RUDNICKI
- Stefan SANECKI
- Józef SEMCZYŚCZYŃSKI
- Bronisława SIWAK
- plut. Józef SIWAK - ps. „Waligóra”
- Jan SIWEK
- plut. pil. Kazimierz SIWEK
- Józef SŁOWIK
- mjr pil. Roman SMOK
- o. Kazimierz SMORONSKI
- Jan SOLARZ
- ppor. Józef SOLARZ (Kozielsk)
- Julian SOLARZ
- pchor. Kazimierz SOLARZ - ps. „Kosiarz”
- Maria SOLARZ
- Stanisław SOLARZ
- Tekla SOLARZ

- Władysław SOLARZ
- Józef STANISŁAWCZYK
- szer. Jan STAWARZ
- pchor. Marian STYLIŃSKI ps. „Strzała”
- Jan SURMA - ps. „Boberski”
- Józef SYSŁO
- Stefan SZCZEPAN
- kpt. Jan TREMBECKI
- Jan TRZASKOT
- Kazimierz TURAJ
- Maksymilian TWARDZIAK
- Tomasz TYLKO
- Antonina ULATOWSKA
- ppor. Antoni ULATOWSKI - ps. „Wacław”
- kpt. rez. ks. Roman ULATOWSKI
- kpt. art. Antoni WANTUCH - (Katyń)
- Kazimierz WANTUCH
- Teresa WEYDLICH
- Kazimierz WEYDLICH
- Andrzej WĘGRZYN - ps. „Wierzbą”
- Jan WIĘCEK
- Julia WIĘCKÓWNA
- Jan WITEK
- Anna WÓJCIK
- Tadeusz WRÓBLEWSKI - ps. „Werbel”
- Władysław ZBYLUT
- Żołnierz Wojska Polskiego - N. N.
- Żołnierz Wojska Polskiego - N. N.

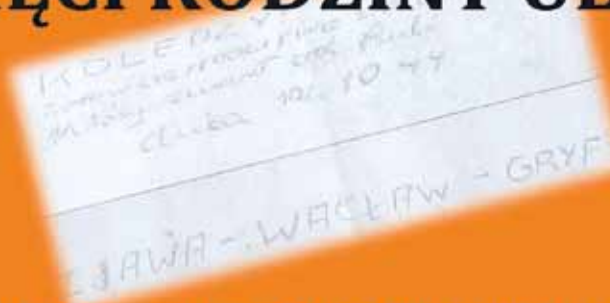
Listę opracował
Tomasz Wantuch

PS Należy w przyszłości pomyśleć też o przygotowaniu listy Żydów pochodzących z Tuchowa i gminy, również ofiar okupacji z lat 1939 - 1945, która wymaga jednak szczegółowego opracowania i z tego powodu nieujętych jeszcze w powyższym wykazie.

MUZEUM MIEJSKIE W TUCHOWIE

ZAPRASZA NA WYSTAWĘ POŚWIĘCONĄ

PAMIĘCI RODZINY ULATOWSKICH

10 lutego 2017 r. godz. 17.00 OTWARCIE WYSTAWY I WSPOMNIENIA O TRAGICZNYCH DOŚWIADCZENIACH RODZINY ULATOWSKICH I JEJ PATRIOTYZMIE

3 marca 2017 r. godz. 17.00 WIECZÓR WSPOMNIENIŃ O ŻOŁNIERZACH, KONSPIRATORACH, BOHATERACH - OFIARACH GESTAPO

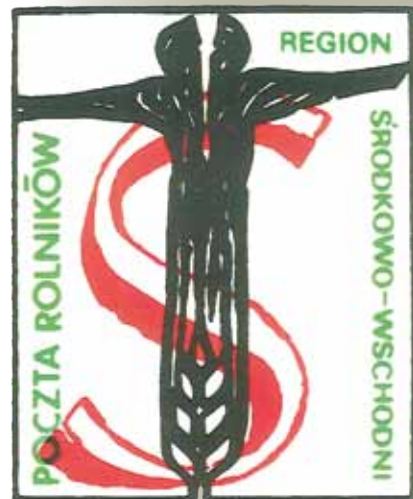
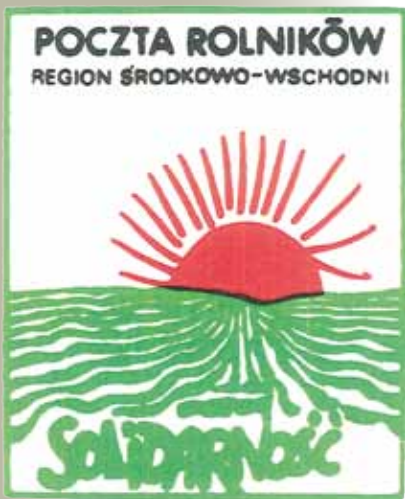
WYSTAWA POŁĄCZONA JEST Z EKSPOZYCJĄ TEMATYCZNĄ MUZEUM HISTORYCZNEGO W KRAKOWIE
PT. „KRAKOWSCY NARODOWCY 1939-1945”

DOM KULTURY W TUCHOWIE - MUZEUM MIEJSKIE
UL. CHOPINA 10

36. rocznica podpisania Porozumień

Rzeszowsko-Ustrzyckich

Tuchów, 26 lutego 2017

PROGRAM UROCZYSTOŚCI

- 12:00 Uroczysta msza św. w intencji ojczyzny, rolników i mieszkańców wsi,
- 13:00 Złożenie kwiatów pod tablicą upamiętniającą Ofiary Katastrofy Smoleńskiej,
- 13:10 Wystąpienie Prezydenta RP Andrzeja Dudy w kaplicy polowej
- 13:30 Aula św. Klemensa Hofbauera – powitanie gości przez Burmistrza Tuchowa,
- 13:40 Wykład dr. Antoniego Kury pt. „Skala społecznego poparcia dla rolniczej „Solidarności” w latach 1980-1989”,
- 14:00 Wręczenie odznaczeń, wystąpienia okolicznościowe zaproszonych gości,
- 15:45 Zakończenie spotkania – wręczenie gościom pamiątek ze spotkania,
- 16:00 Wspólny uroczysty obiad.

ZAPROSZENIE

Serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału w obchodach 36. rocznicy podpisania Porozumień Rzeszowsko-Ustrzyckich, objętych honorowym patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy.

Uroczystość odbędzie się **26 lutego 2017 r. o godz. 12:00** w Klasztorze Redemptorystów w Tuchowie.

Władysław Zabiński
Sygnatariusz Porozumień

Adam Drogoś
Burmistrz Tuchowa

Paweł Augustyn
Radny Powiatu Tarnowskiego

Jan Kubala
Rolnik, działacz „Solidarności” RI

KOMITET HONOROWY OBCHODÓW ROCZNICOWYCH

1. Krzysztof Jurgiel – przewodniczący komitetu, minister rolnictwa i rozwoju wsi.
2. Wojciech Petera – doradca ministra rolnictwa i rozwoju wsi
3. Anna Czech – poseł na Sejm RP
4. Mieczysław Gil – działacz Solidarności
5. Prof. Paweł Brzuski – Uniwersytet Rolniczy w Krakowie
6. Antoni Zięba – prezes Klubu Inteligencji Katolickiej w Tarnowie
7. Andrzej Olejnik – prezes Stowarzyszenia „Sokół – Świat Pracy”
8. Antoni Lis – Wojewódzki Komitet Obywatelski

Miejsce: Klasztor Redemptorystów w Tuchowie
Data: 26 lutego 2017 r.

POMNIK ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO OFIAR FASZYZMU

Jako dowód pamięci o bohaterkach i czynach młodych ludzi, tuchowskich harcerzy walczących z okupantem niemieckim i poległych za Ojczyznę.

Powstał z inicjatywy dr. Andrzeja Mężyka, zlokalizowany jest w miejscu, które szczególnie młodzieży przypominać będzie o patriotyzmie i wartościach harcerstwa polskiego. Usytuowany jest w pobliżu Zespołu Szkół, Liceum Ogólnokształcącego

oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego.

Pomnik został wykonany w pierwszych dniach grudnia 2016 r. Początkiem 2017 roku planowane jest jego uroczyste odsłonięcie i poświęcenie. O tej uroczystości będziemy informować.

FOT. MIŁOSNIICY PIĘKNEGO TUCHOWA

CZyste Powietrze

JAK TO ZROBIĆ?

16 LUTEGO 2017

GODZ. 17:00

SALA WIDOWISKOWA DOMU KULTURY W TUCHOWIE

ORGANIZATOR

WSPÓLORGANIZATOR

PARTNERZY

Hejże ino, dyna, dyna... – Lubaszowskie jasełka

JAN DUSZA

Amatorski zespół teatralny z Lubaszowej znowu wkroczył na „scenę dziejów”. W rekordowo krótkim czasie przygotował i przedstawił autorские Lubaszowskie jasełka.

Prapremiera tego przedstawienia odbyła się 6 stycznia w budynku OSP w Lubaszowej. Pomimo solidnego mrozu sala widowiskowa nie pomieściła wszystkich widzów. Widocznie spodziewali się czegoś, co przekracza najśmielsze oczekiwania. Jak na razie, wszystko wskazuje na to, że raczej się nie zawiedli.

Na początku pierwszego aktu (akcja toczy się na przełomie X i XI w.) na scenie pojawia się skąpo przyodziany w skóry czciciel pogańskiego bożka Mamuna. Złożone dary wykradają sprytna czarownica

z Lysej Góry. Ten korowód zła przerywa dostojny Archanioł i umożliwia radosny taniec i śpiew aniołów zapowiadających Boże Narodzenie. Koniec pierwszego aktu to osądzenie zmarłego Maćka, który musi odpokutować swoje winy w czyścicy przez dwa wieki.

Akt drugi rozgrywa się w żydowskiej karczmie w II poł. XIX w. Tam właśnie gospodarze i parobcy oddają się swojej ulubionej rozrywce, czyli degustacji trunków. Ożywionej dyskusji przysłuchuje się mądry dziad i biedna sierota, która szuka wśród ludzi jakiegokolwiek wsparcia. Wspomnienia gospodarzy o zmarłych wieńczy piękna kolęda dla nieobecnych i refleksja tajemniczego dziada na temat odwiecznych rozterek egzystencjalnych.

Akt trzeci. Tym razem cofamy się w czasie aż o dwa tysiąclecia. To w Ziemi Świętej rozgrywa się prawdziwa walka dobra ze złem. Hordy Heroda nie są w stanie pokonać

zwolenników niedawno narodzonego Dzieciątka. Wydaje się jednak, że to dopiero początek tych nigdy niekończących się zmagania.

W ostatnim akcie IV udajemy się wszyscy do stajenki betlejemskiej. Dary składają starożytni królowie i współcześni nam mieszkańcy naszej wioski. Ogólne zobowiązania podsumowuje mądry i doświadczony dziad: *Spraw dziś narodzona, najświętsza Dziecino, niech spory w narodzie już naszym przemina. Niech Polak z Polakiem wreszcie się dogada; szanujmy się wzajem – taka moja rada...*

Autor Lubaszowskich jasełek – Jan Dusza

Reżyseria – Janina Cudek
Oprawa muzyczna – Bogumiła Chrzanowska
Aktorzy – amatorski zespół teatralny z Lubaszowej

Idą trzej królowie W koronach na głowie Niosą sute dary Panu na ofiary (...)

BEATACZUBA

Trzy królowie według kołedy zostawiają swoje królestwa bez obaw i zgodnie wędrują, aby w pokoju oddać pokłon nowemu władcy.

I znajdują w lichej stajence maleńkie dzieciątko, które tuli do siebie zmęczona matka, a stary Józef pilnuje ich spokoju. Ta scena z corocznych jasełek wystawianych

przez uczniów Szkoły Podstawowej w Piotrkowicach w naszym kościele parafialnym spowodowała, że wielu oglądających na moment zastanowiło się nad tym, jak ważna jest zgoda i poczucie bezpieczeństwa w codziennym życiu. Dzięki takiemu właśnie rozumieniu pracy dla dobra ogółu piotrkowiccy parafianie mogli obejrzyć 6 stycznia po mszy św. o godz. 10.30 w kościele przedstawienie jasełkowe. Były kołedy i pastuszkowie, królowie i dary. Mądre słowa zapadały

w serca. Cieszyło również podtrzymywanie tradycji mimo szybko zmieniającego się świata.

Do tradycji już też przeszło organizowanie przez naszą szkołę styczniowego Dnia Seniora, na którym mile widziani są wszyscy seniorzy, którzy chcą obejrzeć występy dzieci, pospiewać, porozmawiać ze znajomymi. Corocznie odwiedza naszą szkołę duża liczba gości, dla których rodzice przygotowują poczęstunek. Miła atmosfera, życzliwość, możliwość zobaczenia swoich wnuków – to atuty, które przysparzają nam sympatyków i gromadzą na spotkaniu znaczną liczbę babć i dziadków. Tak było i w tym roku. Przybyli 21 stycznia seniorzy mogli spotkać się w tym dniu również z panem sołtysem Kazimierzem Solakiem i proboszczem ks. Stefanem Michalskim. Po spotkaniu pracownicy szkoły usłyszeli wiele podziękowań i pochwał. Pani dyrektor już w tym dniu zaprosiła wszystkich na czerwony piknik Rodzinny, na którym poprzez zabawę i sport będziemy się lokalnie integrować.

FOT. BARBARA POLEK

KAZIMIERA
SNOPKOWSKA

„Opowieść wigilijna” w Łowczowie

W samolubnym świecie samolubni wygrają, taką dewizą kieruje się wielu. Przekonujemy się o tym codziennie słuchając wiadomości, oglądając telewizję. O tym, jak wiele tracą mogliśmy się przekonać oglądając spektakl „Opowieść wigilijna” w wykonaniu grupy teatralnej CELEBRITY.

Niewielka scena na piętrze szkoły, dzięki pięknej scenografii, stała się małym teatrem. Mrok nocy i świąteczne dekoracje wprowadziły odpowiedni nastrój. „Opowieść wigilijna” to już trzeci poważny spektakl przygotowany przez grupę rodziców pracujących pod kierunkiem Anny Smolińskiej-Baranowskiej. Sobotnią premierę połączoną ze spotkaniem świątecznym, którą zaszczylicili swoją obecnością: burmistrz Tuchowa Adam Drogoś z małżonką, radny Bogdan Stefan z małżonką, emerytowani nauczyciele i pracownicy szkoły, prezes OSP w Łowczowie, rodziny wykonawców oraz grono pedagogiczne. W niedzielę spektakl obejrzeli z niezwykłym przejęciem uczniowie wraz z rodzicami oraz mieszkańcy Łowczowa i okolicznych miejscowości.

Przygotowane z wielkim zaangażowaniem, dbałością o szczególne przedstawienie przeniosło nas w atmosferę tego jednego dnia, (...) kiedy milkną wszystkie spory, kiedy radość wita wszystkich. Dzięki grupie CELEBRITY mogliśmy kolejny raz przekonać się o magicznym wpływie świąt Bożego Narodzenia. Byliśmy świadkami niezwykłej przemiany

egoistycznej, bezwzględnej śpiewaczki operowej, jaka miała miejsce w tę szczególną noc.

Po spektaklu dyrektor szkoły złożyła wszystkim zgromadzonym życzenia świąteczne, a przedstawiciele samorządu uczniowskiego wręczyli wykonane przez uczniów kartki z życzeniami. Występ przyczynił się do zasilenia konta przeznaczonego na realizację niezwykle ważnego dla społeczności szkolnej wydarzenia jakim jest nadanie imienia szkole.

Składam serdeczne podziękowanie wszystkim zaangażowanym w realizację tego przedsięwzięcia – grupie niezwykłych kobiet – za poświęcony czas, za obdarowywanie nas widzów pozytywną energią, za każdy uśmiech dziecka pojawiający się podczas waszych występów, ale przede wszystkim za wiarę w to, że wielkie rzeczy rodzą się z małych, zwykłych, przyziemnych.

WACŁAW KRUPA

W piątkowy wieczór 20 stycznia 2017 r. w Szkole Podstawowej w Miesznej Opackiej odbyło się wielkie rodzinne koledowanie.

Na zaproszenie dyrektor Urszuli Hajdugi w sali gimnastycznej szkoły stawiło się ponad 50 osób chętnych pośpiewać koledy przy muzyce na żywo. Akompaniowali nam trzej panowie i tu serdeczne podziękowania dla gazdy ze Szczepanowic – Sylwestra Szydłowskiego oraz panów z Rzuchowej Bartka Pocięchy (akordeon) i Mateusza Wójcika (gitara). Wszyscy zebrani zostali zaopatrzeni w śpiewniki, co zaowocowało śpiewaniem po 16 zwrotek niektórych koled. Najpiękniej śpiewały dzieci, które przytupywały, klaskały aż w końcu pobiegły po tamburyny i wystukiwały rytm wraz z naszymi grajkami. Nie zabrakło góralskich przygaduszek do gości, śmiesznych rymowanek i rozmów gazdy z gośćmi. Rodzinny wieczór uświetnił swoją obecnością i głośnym śpiewem ks. Krzysztof Cwenaar. Dla wszystkich obecnych przygotowany był mały poczęstunek oraz gorąca herbata i kawa dla przepłukania gardel po śpiewie. Podziwialiśmy mocne, przepiękne głosy naszych grających i sami bardzo staraliśmy się im dorównać. Serca wszystkich poruszyła najmłodsza śpiewaczka 4-letnia Dariusia, która nie ustępowała starszym w koledowaniu. Szczególnie miło było nam wszystkim widzieć zadowolenie na twarzy Zofii Surdel, najstarszej uczestniczki naszego koledowania. Pani Zofia powiedziała mi później, że dawno sobie tak nie odpoczęła. Może to kogoś dziwi, ale ludzie potrzebują czasem odskocznia od codziennych obowiązków i poprze-

Rodzinne koledowanie w Miesznej Opackiej

bywania z innymi w miłej atmosferze, gdzie nikt się nigdzie nie śpieszy. Tego doświadczyli ci, którym chciało się z nami spotkać w ten niezwykle wieczór. Dwie godziny minęło jak z bicza strzelił wśród radosnego koledowania, a tu kolejna niespodzianka. Dyrektor Urszula Hajduga odczytała wspaniałe życzenia dla wszystkich zebranych.

Oto one:

*Na szczęście, na zdrowie, na to Boże Narodzenie
Coby sie wam darzyło syćko boskie stworzynie
w kumorzec, w oborze – wsyndy dobrze
Coby sie wam darzyły kury cubate, gesi siodlate,
cobyście mieli telo wołków kielo w dachu kołków,*

*telo cielicek kielo w lesie jedlicek,
telo owiecek kielo mak ma ziorneczek,
telo krów kielo w sasieku płów.*

*Na szczęście, na zdrowie na tyn Nowy Rok!
Coby wam nicego nie chybiało
z roku na rok przybywało
A do reśty – cobyście byli szczęśliwi i weseli*

jako w niebie janieli, hej.

Jako uczestnik, dziękuję tym, którzy przyszedli, pośpiewali i wzięli udział w tej pięknej tradycji, której powinniśmy uczyć nasze dzieci. Naturalnie dziękuję pomysłodawczyni Urszuli Hajdudze za zorganizowanie wspaniałego wieczoru koled.

ANETA ROPSKA

Rola dziadków często wydaje się niedoceniana, choć każdy wnuk wie, że dziadkowie to rodzinny skarb. Wie też, że za miłość i wszelkie dobro jakiego doświadcza należy się podziękowanie okazywane nie tylko od święta, choć Dzień Babci i Dziadka mogą stanowić szczególną sposobność do okazania im swojej wdzięczności.

Tak też było w ten styczniowy, mroźny dzień, gdy do Domu Strażaka w Miesznej Opackiej przybyli szanowni goście zaproszeni przez swoich wnuków oraz nauczycieli z Publicznej Szkoły Podstawowej w Miesznej Opackiej. Powitani przez dyrektor szkoły usiedli, aby obejrzeć przygotowane przedstawienie pt. „Jak to na wsi dawniej bywało”, wprowadzające wszystkich zebranych w świąteczne obyczaje dawnej polskiej wsi. Swoją miłość do dziadków wyraziły również najmłodsze dzieci. Ich tańce i śpiewy wywołały zasłużony aplauz. Goście mieli również okazję przypomnieć sobie i podczas karaoke wspólnie zaśpiewać znane im przeboje z dawnych lat. Nie zabrakło symbolicznych upominków, wykonanych samodzielnie przez dzieci. W przyjęciu gości pomagali rodzice, którzy przygotowali słodki poczęstunek. Był to niezwykle dzień. Dzień, w którym gościło wiele uśmiechów, wzruszeń i radości...

*Serce jest bogactwem,
które się nie sprzedaje ani nie kupuje,
ale które się ofiaruje.*
/Gustaw Flaubert/

WSZYSTKIM BABCIOM I DZIADKOM ŻYCZENIA Z SERCA PŁYNAĆ...

Dlatego też dziękujemy wszystkim babciom i dziadkom za bezgraniczną

miłość, dobroć, ciepło i życzymy im dużo, dużo zdrowia oraz długich lat życia.

ANDRZEJ JAGODA

TO BYŁ PIĘKNY DZIEŃ BABCI I DZIADKA W JODŁÓWCE TUCHOWSKIEJ!

Babcia i dziadek to słowa, które wszystkim wnuczętom kojarzą się z ciepłem, miłością i wszystkim co najlepsze. O randze obchodów Dnia Babci i Dnia Dziadka nigdy nie zapominamy. Oprócz Dnia Matki, Dnia Ojca czy Dnia Dziecka jest to jedno z najważniejszych rodzinnych świąt tak mocno przeżywanych.

Dla uhonorowania babć i dziadków 21 stycznia br. w filii Domu Kultury w Jodłówce Tuchowskiej odbyło się spotkanie z okazji ich święta. Dziadkowie i babcie mieli okazję podziwiać swoje wnuczęta podczas programu artystycznego, który przedstawiły dzieci i młodzież uczęszczająca na różne zajęcia prowadzone w miejscowej placówce kulturalnej.

W programie dedykowanym babciom i dziadkom zaprezentowały się: formacja tańca współczesnego „BLUE SKY” pod kierunkiem Edyty Jagody-Kucharzyk oraz grupa muzyczna prowadzona przez Piotra Kucharzyka i Rafała Bajorka. Piosenkę zaśpiewały dzieci biorące udział w zajęciach z języka angielskiego, które przygotowała Małgorzata Szatko. Nie zabrakło zatem wesołych wierszy, różnorodnych tańców, muzyki oraz śpiewu. Występy zostały nagrodzone gromkimi brawami. Na twarzach bliskich było widać ogromne zadowolenie świadczące o tym, że takie spotkanie i chwile spędzone z wnuczętami są bardzo ważne. Było wiele wzruszeń i mnóstwo pozytywnych emocji. Uwieńczeniem spotkania były życzenia i odśpiewanie tradycyjnego „sto lat” oraz wręczenie upominków: kwiatów i serduszek wykonanych własnoręcznie m.in. przez dzieci z grupy plastycznej, którą prowadzi Wiesława Hudyka. W całość tej imprezy zaangażowała się Halina Słomska, a także rodzice występujących młodych artystów. Podczas tej imprezy gościli: wicedyrektor Domu Kultury w Tuchowie – Maria Kras oraz instruktorzy. Dziękujemy dzieciom i młodzieży oraz instruktorom za przygotowanie pełnego radości, ciepłych słów, wierszy, piosenek i tańca programu artystycznego.

Było to pierwsze z takiej okazji, tak uroczyste spotkanie i myślę, że nie ostatnie. Dowodem na to była wielka radość oraz miła atmosfera tegoż wspólnego spotkania i kolędowania.

FOT. DK TUCHÓW, SARA HOLA

Już w sprzedaży „Zimowe całusy” oraz „Wędrowniki z Tuchówką” część czwarta

Tuchowska oficyna wydawnicza wzbogaciła się o dwie nowe publikacje: „Zimowe całusy” Janiny Halagardy oraz „Wędrowniki z Tuchówką” część czwarta czyli „Aby znaleźć nową dziuplę sowa w drogę rusza; Przy okazji jubileusz niejedną ją wzrusza” Elżbiety Moździerz.

„Zimowe całusy”

to publikacja dedykowana dzieciom. Jak pisze autorka: *Wiersze są kontynuacją moich relacji z dzieckiem. Żyję słowem, dającą radość i zabawę. Pomostem między mną a najmłodszymi odbiorcami. Książeczka jest barwnie ilustrowana przez Marię*

Płachno i Klaudię Płachno. Promocja książki i spotkanie autorskie planowane są w najbliższym czasie.

Dla babci i dziadka

Słonko złotym blaskiem rzuca swe promyki, do przedszkola idą dzieci, śpieszą małe smyki.

Mroźny dzień, styczniowy z rana się uśmiecha, bo w przedszkolu radość wielka, radość i uciecha!

Będą niespodzianki, prezenty, herbatka. Nie żałujcie też buziaków dla babci i dziadka!

„Wędrowniki z Tuchówką”

część czwarta czyli „Aby znaleźć nową dziuplę sowa w drogę rusza; Przy okazji jubileusz niejedną ją wzrusza” książka pisana wierszem, opisująca ważne tuchowskie wydarzenia i jubileusze w latach 2014-2016.

Ilustrowana jest zdjęciami Wiktora Chrzanowskiego oraz obrazami Lucji Radwan. Jej prezentacja i promocja miała miejsce 19 stycznia br. w sali widowiskowej Domu Kultury podczas spotkania noworocznego połączonego z wręczeniem statuetek „Melaniusz” za zasługi dla rozwoju miasta i gminy Tuchów. Jak pisze autorka: *Są w Tuchowie osoby, których społeczna praca wpływa na rozwój kulturalny miasta. Im tę książkę zawdzięczam... Im też ją dedykuję...*

Patronat nad wydawnictwami objął burmistrz Tuchowa. Wydawcą jest Gmina Tuchów Wydawnictwo Dom Kultury w Tuchowie

Zachęcamy do zakupu i lektury. Obie książki można nabyć w kasie Domu Kultury Tuchowie: „Zimowe całusy” w cenie 10,00 zł, „Wędrowniki z Tuchówką” w cenie 25,00 zł.

Święto Trzech Króli mieszkańcy Łowczowa i okolic mieli okazję spędzić wspólnie świętując.

Było to możliwe dzięki spotkaniu opłatkowemu przygotowanemu przez Ochotniczą Straż Pożarną oraz Koło Gospodyń Wiejskich z Łowczowa. Spotkanie rozpoczął naczelnik straży Zbigniew Bachula, który w kilku słowach serdecznie powitał gości oraz złożył wszystkim ciepłe życzenia. Następnie ksiądz proboszcz Stefan Michalski poświęcił opłatki, którymi wszyscy przybyli przełamywali się, życząc sobie wzajemnie wszystkiego co najlepsze. Dopelnieniem świątecznej atmosfery był niewątpliwie występ grupy teatralnej Celebryty, która przedstawiła spektakl pt. „Opowieść wigilijna”. Gospodarze dla wszystkich gości przygotowali dwie niespodzianki. Jedną z nich był smaczny poczęstunek składający się z tradycyjnych potraw kuchni polskiej, którymi wszyscy ze smakiem się zajadali. Drugą zaś występ grupy kolędniczej, który był świetnym zaczątkiem do wspólnego kolędowania.

Spotkanie opłatkowe w OSP Łowczów

Szkoła Podstawowa w Miesznej Opackiej gości Seweryna Gierałta

WACŁAW KRUPA

Mieszna Opacka to mała wieś, w której mimo wszystko dużo się dzieje.

Niedawno Ochotnicza Straż Pożarna we współpracy z dyrektorem SP Urszulą Hajdugą zorganizowała spotkanie z Maciejem Nalepką i Rafałem Lisem, paraolimpijczykami z Rio. Osoby te są niepełnosprawne ruchowo, ale walczą o swoje miejsce w społeczeństwie i w życiu oraz spełniają najśmielsze marzenia. Teraz z inicjatywy Wacława Krupy i Urszuli Hajdugi odbyło się spotkanie z Sewerynem Gierałtem, człowiekiem po wypadku komunikacyjnym, który pokazuje, że osoby niepełnosprawne mogą wiele. Seweryn Gierałt współ-

pracuje z zagranicznymi firmami, projektuje bilbordy, plakaty, koszulki na gale sztuk walki. Pomimo swoich ograniczeń ruchowych, jest osobą aktywną. Jak wspomniała Izabela Sroka, nauczycielka ze Szkoły Podstawowej w Miesznej Opackiej: *nurkuje, skacze ze spadochronem, pływa, jeździ na gokartach, podróżuje*. Spotkania dzieci z ludźmi niepełnosprawnymi mają na celu pokazanie, że każdy może działać wiele, jeśli tylko chce. Chcemy też, aby dzieci oswoiły się z widokiem osoby na wózku, potrafiły dobrze się zachować, nie nadskaکیwały, gdyż każde nawet tak małe wyzwanie jak wjazd na krawężnik czy otwarcie sobie samodzielnie drzwi to dla ludzi niepełnosprawnych zwykła rzecz, którą muszą wykonać kiedy nie ma obok nich nikogo do pomocy. Często narzekamy na mnóstwo drob-

nych spraw, które rzekomo nas ograniczają. Tylko pojawia się pytanie: czy to prawda? Mamy zdrowe ręce, nogi, kręgosłup, mówimy, ale i tak czasem piętrzymy wymyślone przeszkody, które nas niby ograniczają. Poprzez te spotkania chcemy pokazać, że można być bez rąk, bez nóg i żyć... bez ograniczeń. Jako mieszkańiec Miesznej Opackiej dziękuję wszystkim dzieciakom, nauczycielom, druhom z OSP za współpracę.

Polecam też wszystkim do przeczytania dwie książki, które w mojej lepszej połowie są wspaniałe, a opowiadają o prawdziwym życiu osób niepełnosprawnych i chorych na nietypowe, rzadkie choroby, o sile człowieka, która drzemie w jego sercu. Są to *Tetrus Kazimierza Szumczko* oraz *Bez rąk, bez nóg, bez ograniczeń Nicka Vujicica*.

Przedszkolaki z życzeniami u burmistrza Tuchowa

Tradycyjnie w okresie przedświątecznym z wizytą u burmistrza Tuchowa zjawili się przedszkolaki. W grudniu ratusz odwiedziły dzieci z Przedszkola Niepublicznego – Ochronka Zgromadzenia Sióstr Służebniczek BDNP oraz z Przedszkola Niepublicznego Zgromadzenia Sióstr Sw. Józefa w Tuchowie.

Dzieci zaśpiewały kolędy, złożyły świąteczne i noworoczne życzenia.

Kolędniczy z Kielanowic 26 grudnia po raz kolejny

grupa kolędnicza z Kielanowic odwiedziła mieszkańców. Aniołki i pasterze nieśli wszystkim wesołe kolędy i najlepsze życzenia noworoczne. Za kolędę dziękujemy, zdrowia, szczęścia Wam życzymy na ten Nowy Rok, na ten Nowy Rok !

Podziękowanie

Serdeczne wyrazy wdzięczności za dobre serce, które pochyla się nad tymi, którzy potrzebują wsparcia, za wrażliwą duszę, która przynagla do czynienia dobra, za wielkość ducha skorego do bezinteresownej pomocy.

Niech Nowy Rok 2017 przyniesie Państwu nieprzemijające szczęście, wszelką pomyślność, a także spełnienie wszystkich najskrytszych marzeń
życzą

Zarząd
podopieczni i rodzice
Stowarzyszenia „Wszystkie Dzieci Nasze Są”

Olszyny, 30 grudnia 2016 r.

W Tuchowie w tym samym czasie chłopiec i dziewczynka

Pracowity początek nowego roku w Centrum Zdrowia Tuchów. Już 30 sekund po północy urodziło się tu dwoje dzieci. Lekarze i położne mieli pełne ręce pracy. Chłopiec przyszedł na świat siłami natury, dziewczynka przez cięcie cesarskie.

Pierwszy mieszkaniec regionu, który urodził się w tym roku będzie miał na imię Artur. Jego mama Pani Agnieszka w godzinę po tym, jak około 19-ej w Sylwestra zaczęły się u niej bóle porodowe, trafiła do szpitala rodzinnego Centrum Zdrowia Tuchów. Wcześniej to także tutaj przyszły na świat jej córki. Dziesięcioletnia Wioletta i pięcioletnia Justyna teraz deklarują, że będą się opiekować bratem. Jak przekonuje Pani Agnieszka poród przebiegał bez utrudnień. A Artur – przynajmniej w pierwszych godzinach po porodzie – okazuje się „bardzo spokojnym i przekochanym dzieckiem”. Chłopiec po urodzeniu ważył 3650 g, miał 58 cm i otrzymał maksymalną liczbę 10 punktów w skali Apgar. Ocena ta jest wykonywana w celu określenia stanu ogólnego nowo-

rodka i wykrycia ewentualnych nieprawidłowości, wymagających pomocy medycznej. Mama Artura dodaje, że obserwując tuchowską porodówkę od dekady nie sposób nie zauważyć wielu pozytywnych zmian w zakresie poprawy komfortu pobytu i wyposażenia placówki w specjalistyczny sprzęt. - Tylko nastawienie personelu się nie zmienia. Jest wciąż bardzo przyjazny i życzliwy i niech jak najdłużej taki pozostanie – dodaje Pani Agnieszka.

Rodzice pierwszej mieszkanki regionu, która została zarejestrowana w tuchowskim szpitalu pół minuty po północy mieszkają w Radlniej. Jak przystało na kobietę – dziewczynka jest nieco drobniejsza. Córka Pani Anny waży 3350 g i ma 54 cm. Ocena stanu zdrowia według skali Apgar wyniosła 8 punktów, co oznacza, że prognozy także dla tego dziecka są bardzo dobre.

Miniony rok był kolejnym, w którym w porodówkach Centrum Zdrowia Tuchów i Centrum Zdrowia Dąbrowa Tarnowska przyszło na świat więcej dzieci niż rok wcześniej. Choć nie ma jeszcze całorocznej statystyki, już wiadomo, że od stycznia do początku grudnia 2016 r. w obu miastach przyszło na świat ponad 1800 dzieci.

HALINA PIOTROWSKA

Wyjątkowe Jasełka w Siedliskach – „Gdy błysnie pierwsza gwiazda”

Niech błysnie pierwsza gwiazda,
by wyśknięty nastął czas,
gdy wszystko będzie jasne
i światła jakby więcej w nas.

Niech pierwsza gwiazda błysnie,
by do spotkania wszystkim nam powód
dać,
byś wrócić chciał do domu,
na małą chwilę dzieckiem się stać.

22 grudnia 2016 r. w Zespole Szkół w Siedliskach można było obejrzeć niezwykle jasełka pt. „Gdy błysnie pierwsza gwiazda”. Jak mówi Ewa Ustjanowska – scenarzystka i reżyser jasełek - *To prosta próba przedstawiania wielkiej tajemnicy, jaką było narodzenie Jezusa. Chcieliśmy w ten sposób wprowadzić wszystkich w nastój wyjątkowych dla nas Świąt Bożego Narodzenia. Słowo poetyckie, muzyka, śpiew i taniec pozwoliły na zbudowanie wspaniałej atmosfery tego spotkania.*

Co roku szkoła przygotowuje spektakle bożonarodzeniowe, co roku podobają się odbiorcom, ale w tym roku widowisko jakie mieliśmy okazję zobaczyć było wyjątkowe. I nie jest to zwykle bicie piany czy kadzenie koleżance z pracy. Jak mówi powiedzenie „Co prawda to nie grzech”. Na czym polegała wyjątkowość tegorocznych jasełek? Wspaniały pomysł, zaangażowanie mnóstwa aktorów, tych małych i tych większych, a nawet całkiem dużych. To było piękne i wzruszające widowisko, ale bez przesady w treści. Kiedy oglądaliśmy je nie mieliśmy wrażenia, mimo znanej nam wszystkim historii, że oglądamy to już enty raz! Żywiołowość niektórych scen, góralska muzyka, przy której nogi wszystkich na sali chodziły w jej

rytm, ale i delikatność, dostarczone emocje, które powodowały, że łzy napływały do oczu... Ku zaskoczeniu uczniów i wszystkich zgromadzonych na zakończenie wystąpili nauczyciele, którzy wspólnie z dziećmi zaśpiewali piękną kolędę!

Na uroczystości obecni byli: burmistrz Tuchowa Adam Drogoś, wiceburmistrz Kazimierz Kurczab, sołtys Siedlisk Jerzy Urbanek, radni gminy Tuchów, ks. prałat Stanisław Augustyn, proboszcz Siedlisk ks. Jan Wiciecich, przedstawiciele społeczności lokalnych, emerytowani nauczyciele, rodzice i przyjaciele szkoły.

W jasełkach
„Gdy błysnie pierwsza gwiazda”
w rolach głównych wystąpili:

Maryja: Julia Grzenia
Józef: Patryk Wajda
Archanioł Gabriel: Alicja Rusin
Narrator: Ania Sarad
Babcia: Dominika Kordela
Trzej Królowie: ks. Jakub Kuchta, Jakub Augustyn i Kubuś Wróbel
Aniołki: Dziewczynki z klasy IIIa szkoły podstawowej
Pastuszkowie: Panowie z klasy IIIb, IIa i Ia gimnazjum oraz chłopcy z klasy IIIa szkoły podstawowej

Soliści:
Alicja Rusin, Julia Grzenia, Elwira Koszyk, Wojciech Osika, Wiktor Jagiełło
Chórek: Dziewczeta z klasy Ia gimnazjum i klasy VI szkoły podstawowej

Scenariusz i reżyseria:
Ewa Ustjanowska

Opracowanie muzyczne:
Lidia Borczyk i Ewa Ustjanowska

Scenografia:
Waldemar Siwek, Halina Piotrowska i Ewa Ustjanowska

Choreografia:
Julia Opałka
i Marcelina Ciepiewska

Technicy:
Lukasz Gac i Michał Iwaniec

Gościnnie wystąpili nauczyciele:
Lucyna Jamka, Ewa Ustjanowska, Lidia Borczyk, Elżbieta Wrona, Halina Piotrowska, Anna Kwiatkowska, Elżbieta Opałka, Marek Mikos, Jacek Gawron, Waldemar Siwek, Paweł Słowik, Sebastian Ryndak, ks. Jakub Kuchta

Medal otrzymany od papieża Franciszka przekazany na aukcję dla „Nadziei”

MARIAKRAS

Wśród wielu przedmiotów przekazanych przez darczyńców na aukcję prowadzoną podczas charytatywnego koncertu dla „Nadziei” w dniu 7 stycznia br. był również medal otrzymany od papieża Franciszka. Przekazał go Piotr Kwaśny, radny Rady Miejskiej w Tuchowie. Medal ten jest wyróżnieniem za pracę przy budowie Centrum dla Osób Niepełnosprawnych w Tbilisi w Gruzji prowadzonego przez oo. kamilianów z Polski.

Darczyńca medalu przekazując go na aukcję powiedział:

Wydaje mi się, że na to nie zasłużyłem. Praca w Gruzji i pomoc przy budowie Centrum dla Osób Niepełnosprawnych były dla mnie czymś normalnym. Szkoda, żeby medal leżał na półce u mnie w domu, dlatego chcę go przekazać na aukcję na rzecz osób niepełnosprawnych ze Stowarzyszenia Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Nadzieja”. To dla mnie ogromne wyróżnienie, które otrzymałem za pracę przy budowie tego Centrum, dlatego też przekazuję go w odpowiednie ręce – chcę w ten sposób wesprzeć osoby niepełnosprawne, potrzebujące pomocy. Cel jest szczytny. Mam nadzieję, że uczestnicy charytatywnego koncertu liczenie i z hojnością wezmą udział w licytacji tego medalu.

Należy podkreślić, że Piotr Kwaśny jest jedyną osobą w gminie Tuchów, która takie wyróżnienie otrzymała.

Jak głosi przysłowie gruzińskie: *Kto domu nie budował, temu wydaje się, że ściany same z ziemi wyrosły.* Wszystko zaczęło się blisko 5 lat temu, kiedy Piotr Kwaśny pracował w Stróżach w Przedsiębiorstwie KANEX Józef Kania, zajmującej się montażem instalacji wodno-kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania oraz kolektorów słonecznych. Wtedy to pochodzący z Grybowa o. Paweł Dyl, kamilianin posługujący osobom chorym i niepełnosprawnym w Gruzji poszukiwał pomocy w wykonaniu instalacji wodno-kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania w nowo budowanym Centrum dla Osób Niepełnosprawnych i poprosił właściciela firmy, Józefa Kanię. Początkowo były obawy i nie

było chętnych do wyjazdu do Gruzji. Po namyśle na wyjazd zdecydował się Piotr Kwaśny wraz z kolegą Jackiem Kanią i szefem firmy. Gruzini przyjęli ich bardzo serdecznie, życzliwie i gościnnie. W domach ludzie żyją tam bardzo skromnie, ale za to panuje rodzinna atmosfera i rozciąga się wokół ogromna życzliwość ludzka. O. Paweł ufał fachowcom z Polski i chciał, by ukierunkowali i poprowadzili prace, natomiast wykonanie większości z nich powierzał Gruzinom, gdyż to oni byli gospodarzami budowanego Centrum – chciał, by naprawdę się nimi czuli. Prace, które wykonali Polacy dot. m.in. instalacji wodno-kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania oraz kotłowni, a w późniejszym terminie kolektorów słonecznych. Na zakończenie prac osoby niepełnosprawne wraz z opiekunami zorganizowali

koncert charytatywny dla tych, którzy im pomagali. Niejednemu z radości i wzruszenia zakręciła się łezka w oku.

Wielkim zaskoczeniem dla Piotra Kwaśnego była informacja, że Ojciec Święty Franciszek przyznał medale osobom, które pracowały w Gruzji przy budowie Centrum dla Osób Niepełnosprawnych. Był zdumiony, kiedy dowiedział się od swojego byłego szefa Józefa Kani, który jest równocześnie jego bardzo dobrym przyjacielem, że papież przyznał takie wyróżnienia. W październiku 2016 r., podczas pielgrzymki do Gruzji, papież Franciszek odwiedził Centrum prowadzone przez kamilianów z Polski – sam wybrał to miejsce. Józef Kania wraz z żoną, synem oraz ks. Piotrem Cichonem

SIEDLISKI ORSZAK TRZECH KRÓLI W DRODZE DO STAJENKI

HALINA PIOTROWSKA

I pójdą narody do twojego światła, królowie do blasku twojego wschodu. Podnieś oczy wokół i popatrz: Ci wszyscy zebrani zdążają do Ciebie. Twoi synowie przychodzą z daleka (...) Zaleje Cię mnogość wielbłądów, dromadery z Madianu i z Elfy. Wszyscy oni przybędą ze Saby, zaoferują złoto i kadzidło nucąc radośnie hymn na cześć Pana.

6 stycznia słupek rtęci wskazywał na zewnątrz -12°C, a dzieci, młodzież i dorośli zmierzali na salę gimnastyczną Zespołu Szkół w Siedliskach. Tam bowiem o godz. 13.30 rozpoczynało się piękne przedsięwzięcie. Sala wypełniała się dziećmi, młodzieżą szkolną, absolwentami, nauczycielami, pracownikami szkoły, zaproszonymi gośćmi, rodzicami, zaprzyjaźnionymi stowarzyszeniami... Zrobiło się bardzo kolorowo, a wśród morza „koronowanych głów” oczy cieszyły piękne i pomysłowe gwiazdy betlejemskie wykonane przez poszczególne klasy. Uroczystość rozpoczęła dyrektorka Lucyna Jamka, witając wszystkich przybyłych, a w szczególności burmistrza Tuchowa Adama Drogosia wraz z małżonką, wiceburmistrza Tuchowa Kazimierza Kurczabę i pozostałych gości. Ks. Jakub odczytał list od prezydenta Andrzeja Dudy i scena na krótko należała do młodych aktorów przedstawiających pierwszą biblijną scenkę rodzajową. Później

uformowany został Orszak Trzech Króli i z kolędą na ustach ruszyli w ten siarczysty mróz. Otwierali go chorąży, a za gwiazdą betlejemską podążali: aniołki, pastuszkowie, Trzej Królowie w bryczce konnej, goście, uczniowie, nauczyciele, przedstawiciele stowarzyszenia „Moje Siedlisko” i koła gospodyń wiejskich, którzy

animowali śpiew kolęd. Tak dotarli na boisko szkolne przy remizie OSP, gdzie odegrana została druga biblijna scenka, skąd później Orszak przywędrował na schody kościoła parafialnego w Siedliskach, by tam uczestniczyć w kulminacyjnej scenie Objawienia Pańskiego. Na zakończenie Orszak wszedł do kościoła,

by wziąć udział w uroczystej mszy św. sprawowanej przez ks. Jakuba Kuchtę, uświetnionej udziałem Parafialnej Orkiestry Dętej pod przewodnictwem Bogdana Stefana. I tak po raz drugi w Siedliskach odbył się barwny Orszak Trzech Króli 2017, a tegoroczne hasło przewodnie brzmiało: „POKÓJ I DOBRO”.

Serdeczne podziękowania wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyłączyli się do organizacji tego pięknego przedsięwzięcia. Ale przede wszystkim podziękowania należą się organizatorom siedliskiego Orszaku Trzech Króli 2017: Marzannie Gawron, Annie Ogieli i ks. Jakubowi Kuchcie.

z Grybowa, na zaproszenie o. Pawła Dyla, pojechali do Gruzji na spotkanie z papieżem Franciszkiem. Medale oraz różańce Ojciec Święty przekazał na ręce o. Pawła podczas pobytu w Centrum Osób Niepełnosprawnych. Zostały one przyznane dla: Józefa Kani, Jacka Kani i Piotra Kwaśnego. To wielki zaszczyt dla nich, że takie wyróżnienia otrzymali. Zostały docenione: praca, trud i pomoc na rzecz osób chorych i niepełnosprawnych – potrzebujących pomocy. Bowiemy wiele osób wniosło swoją cegiełkę, by to Centrum mogło powstać. Przy determinacji, zaangażowaniu i pracy o. Pawła oraz wielu osób, w tym Polaków, w Gruzji powstało piękne i długo wyczekiwane Centrum dla Osób Niepełnosprawnych.

W Tuchowie działa Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Nadzieja”, które prowadzi działania zmierzające do rozpoczęcia budowy ośrodka opiekuńczo-mieszkalnego. Przez dwie soboty (7 i 14 stycznia br.) odbywały się koncerty charytatywne dla „Nadziei”. Prowadzona była również zbiórka pieniędzy i aukcja przedmiotów przekazanych przez imiennych i anonimowych darczyńców. Zebrane środki zostaną przeznaczone na dokupienie działki pod budowę ośrodka opiekuńczo-mieszkalnego. Dziękujemy wszystkim darczyńcom za przekazane przedmioty na aukcję, za otwartość serc i hojność podczas zbiórki do skarbony i licytacji. To przecież dzięki hojności ludzi dobrej woli, ich zrozumieniu problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych, możliwa jest realizacja celów i założeń statutowych stowarzyszenia. Mamy nadzieję, że dzięki zaangażowaniu wielu osób w przyszłości, podobnie jak w Tbilisi, również w Tuchowie osoby niepełnosprawne będą mogły cieszyć się i korzystać z nowego ośrodka opiekuńczo-mieszkalnego.

OGÓLNOPOLSKI KONKURS GRUP KOŁĘDNICZYCH „KOŁĘDOWAĆ MAŁEMU” DLA UCZNIÓW SZKÓŁ MUZYCZNYCH I STOPNIA

KAZIMIERZ KRÓL

20 stycznia 2017 roku odbył się w Świątyniach Górnych Ogólnopolski Konkurs Grup Kołędniczych „Kołędować Małemu”, w którym udział wzięły dwa zespoły ze Szkoły Muzycznej I st. w Tuchowie: kwartet klarnetowy przygotowany przez piszącego te słowa oraz kwartet saksofonowy prowadzony przez Grzegorza Kluzka. W konkursie w sumie wzięło udział 25 zespołów ze szkół muzycznych południowej Polski.

Występujące zespoły prezentowały bardzo wysoki poziom umiejętności co można było zauważyć w świetnych aranżacjach, różnorodnym instrumentalnym, bardzo dobrym poziomem wykonawczym (jak na poziom uczniów szkół muzycznych I stopnia) oraz pięknych strojach historycznych lub ludowych. Cieszymy się z sukcesu naszej szkoły muzycznej, bowiem kwartet saksofonowy w składzie: Patrycja Lisiak, Anna Sikorska, Paweł Hołda i Szymon Niziołek wykonaniem kolędy *Mizerna cicha* (oprac. Bartłomieja Szulakiewicza) i *Jingle bells* w aranżacji Tomasza Ożoga (nauczyciela gry na puzonie) zdobył wyróżnienie.

Spółeczność szkolna składa serdeczne podziękowania burmistrzowi Tuchowa, Adamowi Drogosiu, który zafundował przejazd zespołów do Świątyni Górnych wraz z kierowcą, Piotrem Węgrzynem, jak również dla pp. Marty i Grzegorza Sikorskich, którzy z ramienia rodziców też służyli swoim transportem, a zarazem pomogli w przygotowaniu, bowiemy nasze zespoły pięknie wyglądają w regionalnych strojach krakowskich. Specjalne podziękowania kierujemy dla p. Ewy Michałek, sołtysa Zabłędzy i p. Wiesławy Hudyki za wypożyczenie strojów. To nasz wspólny sukces.

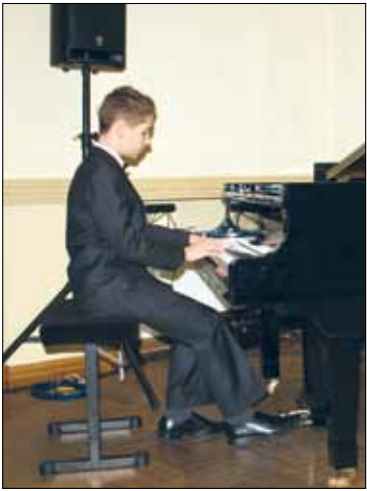
Koncert Koled dla „Nadziei” 2017

Koncert Koled dla „Nadziei” jest w Tuchowie tradycyjną akcją charytatywną wspomagającą osoby ze Stowarzyszenia „Nadzieja”.

I w tym roku osoby chętne mogły otworzyć swe serca na potrzeby stowarzyszenia. Stowarzyszenie działa w Tuchowie już 25 lat i zawsze może liczyć na wyrozumiałość darczyńców, którzy w różny sposób spieszą z pomocą. Dla dobra podopiecznych stowarzyszenie realizuje wiele celów. Osoby niepełnosprawne potrzebują systematycznej opieki, rehabilitacji, leczenia, spotkań integracyjnych. Przyszłościową sprawą jest budowa ośrodka dla osób niepełnosprawnych. W tym kierunku załatwiane są na bieżąco konieczne sprawy. Istotnym zadaniem jest posiadanie odpowiednio dużego terenu. Stowarzyszenie posiada na ten cel działkę o powierzchni 22 arów, ale nadarzyła się okazja dokupienia sąsiedniej działki, by powiększyć ten teren nawet o 50 arów. Jest to ważne zadanie w chwili obecnej, gdyż wiemy jak bardzo taki teren jest potrzebny na większy parking, plac zabaw, park itp. Stowarzyszenie poszukuje środków finansowych na ten cel. Dlatego też postanowiono środki finansowe z tegorocznego koncertu przeznaczyć na dofinansowanie zakupu działki – chociaż jej części. Radosnym faktem jest, że społeczeństwo ze zrozumieniem problemu uczestniczyło w koncercie. Każdy pragnął mieć swój udział w tej akcji. Koncert odbywał się w Domu Kultury w dwóch częściach – przez dwie kolejne soboty w dniach 7 i 14 stycznia. W tych dniach na scenie pojawiło się wiele występujących osób w chórach, zespołach, grupach, by uwielbić Boże Dzieciątka śpiewem, tańcem, grą na instrumentach, sztuką teatralną. Czas koncertu to piękny okres bożonarodzeniowy, toteż rozbrzmiewające tradycyjne koledy wprowadzały w zachwyt widzów, którzy mieli też okazję podziwiać talenty występujących osób dorosłych, młodzieży i małych przedszkolnych dzieci. W koncercie wystąpili: Sanktuarijny Chór Mieszany, Sanktuarijna Orkiestra Dęta, Chór Męski z Parafii św. Jakuba Ap. St., Zespół „Pokolenia”, Barbara Gładysz-Wszolek, Paulina Kloch i Dawid Gnacek, uczniowie Szkoły Muzycznej I st. w Tuchowie, dzieci z Przedszkola Publicznego w Tuchowie, trzy grupy zespołu „VOICE” z Domu Kultury, kolednicy z Kielanowic, grupa teatralna i Stowarzyszenie „Aktywni Lubaszowianie” z Lubaszowej. Były też подарowane różne prezenty od osób, które pragnęły ubogacić tę akcję. Wśród darczyńców przedmiotów na aukcję byli: Aleksander Kajmowicz, Firma „ROJAR” z Tuchowa, Tomasz Dudek, Jolanta Surówka, Danuta Iwaniec, Maria Czop oraz członkowie świetlicy w Kielanowicach, Piotr Kwaśny, Maria Adamczyk. Ofiarność osób licytujących była duża, należą do nich m.in.: Kazimierz i Bernadeta Szablowsky,

Maria Osika, Kazimierz Kurczab, Jakub Salwa, Adam Drogoś, Antoni Stanisławczyk, Grażyna Podrazik, Krzysztof Karpieł, Janina Lewicka, Barbara Polek, Adrian Łątka.

Akcja charytatywna wspomogła w/w cel stowarzyszenia kwotą 5 528,66 zł. Na tę kwotę złożyła się kwota ze zbiórki: 2 398,66 zł i z licytacji: 3 130,00 zł. Serdecznie dziękujemy za **Dar Serca**, za obecność z nami, za pamięć o Stowarzyszeniu „Nadzieja”. Dobro, które Państwo czynicie ciągle owocuje, dając radość i nadzieję na lepsze „jutro” osobom, które ze względu na swą niepełnosprawność nie potrafią sobie poradzić w życiu.

Dla osób, które jeszcze pragnęłyby pomóc w tym zakresie, wpłaty można kierować na konto:
BS w Bieczu o/Tuchów
Nr 66 8627 0001 2023 9004 0849 0001

Dane o Stowarzyszeniu „Nadzieja” zamieszczamy na bieżąco na stronie www.nadzieja-tuchow.pl

sekretarz
Stowarzyszenia „Nadzieja”
Grażyna Gut

FOT.DK.TUCHÓW

XX Jubileuszowy Małopolski Konkurs Pianistyczny im. I.J. Paderewskiego o zasięgu ogólnopolskim rozstrzygnięty

Rekordowa liczba zgłoszeń (82) jaka wpłynęła do organizatorów XX Jubileuszowego MKP najlepiej świadczy o rosnącej randze tej pianistycznej imprezy, którą do życia powołała była dyrektor tuchowskiego Społecznego Ogniska Muzycznego, śp. Agnieszka Kowalik mając na uwadze dzieci i młodzież uczących się gry w ogniskach muzycznych. Jego jubileuszowa edycja, w której od 6 lat biorą udział także uczniowie szkół muzycznych I st. była dopełnieniem formuły konkursu.

Do ostatniej chwili trwały obrady jury w składzie prof. Andrzej Jasiński – honorowy przewodniczący (AM Katowice), dr hab. Agnieszka Schulz-Brzyska – przewodnicząca (KUL Lublin), oraz mgr Marzena Pawlak (PSM Warszawa) i mgr Anna Szajer (ZSM Tarnów), którego decyzją zdobywcą jubileuszowego Grand Prix Konkursu została Sonia Szwabę, uczennica PSM I st. nr 1 w Warszawie, z klasy Jolanty Ptasieńskiej. Więcej informacji na temat konkursu i jego przebiegu ukaze się w następnym numerze KT. Obecnie warto jednak nadmienić, że podczas rozpoczęcia pianistycznych zmagani władze miasta wręczyły prof. Andrzejowi Jasińskiemu statuetkę „Melaniasza” przyznawaną zasłużonym dla promocji miasta i rozwoju kultury, w tym kultury muzycznej w szczególności. Okolicznościowe adresy nadesłali laureaci Grand Prix poprzednich konkursów, a czwórka z nich (Paweł Harańczyk, Karolina Mączko oraz bracia Radosław i Jakub Piętotwie) zagraли specjalny koncert w hołdzie dla Pana Profesora. Jak co roku mecenasami konkursu byli burmistrz Tuchowa, Adam Drogoś i starosta tarnowski Roman Łuczak, a do ich grona dołączyli ks. dziekan Franciszek Kuczek, proboszcz w Ryglicach, ks. v-ce dziekan Alfons Górski, proboszcz w par. św. Jakuba oraz kustosz tuchowskiej bazyliki i sanktuarium o. Bogusław Augustowski. Pomoc w realizacji przebiegu jubileuszowej edycji okazali trwający od początku przy młodych pianistach Maria i Wiesław Wróblowie (DH Trójka), Ewa i Andrzej Więckowie (piekarnia i cukiernia), Regina i Robert Płowieccy (restauracja Płowiecki) oraz Rada Osiedlowa Tuchowa z p. Pawłem Jantoniem na czele. Szczególne podziękowania kieruję pod adresem ekonomo o. Antoniego Wesołowskiego oraz superiora o. Witolda Radowskiego, którzy na czas trwania konkursu użyli jurorom gościny. Wszystkim za okazane dobro i serce szczerze dziękuję.

**Koordinator Konkursu
Jan M. Gładysz**

Świąteczne muzykowanie uczniów SM I st. w Tuchowie

**BARBARA GŁADYSZ-
WSZOŁEK**

Trudno wyobrazić sobie święta Bożego Narodzenia bez śpiewu kołęd, radosnych pastorałek i świątecznych melodii. W Tuchowie okazji do muzykowania nie zabrakło, a Szkoła Muzyczna I stopnia prężnie zaangażowała się w wydarzenia artystyczne gminy.

18 grudnia 2016r. podczas wigilii na tuchowskim rynku szkołę reprezentowały zespoły dęte przygotowane przez H. Lis, K. Króla oraz G. Kluzka, które wprowadziły obecnych w świąteczny nastrój wykonując kołedy m.in. w opracowaniach pedagogów SM w Tuchowie. Kwartet klarinetowy w składzie: Sylwia Kozioł, Gabriela Piórkowska, Wiktoria Sikorska, Grzegorz Mosoń przedstawił kołedy *Bóg się rodzi* i *Bracia patrzą* i teno, kwartet saksofonowy złożony z uczniów: Anny Sikorskiej, Patrycji Lisiak, Pawła Hołdy i Szymona Niziołka zagrał *Mizerną cichą* oraz popularną piosenkę *Jingle bells*, zaś trio fletowe

tworzone przez uczennice: Nicolettę Zduń, Monikę Krawiec oraz Lidię Nowak zaprezentowało *Cichą noc* i *Z narodzenia Pana*.

Muzycznym akcentem okraszono zostało również noworoczne spotkanie dyrektorów placówek oświatowych gminy Tuchów, które odbyło się w sali kameralnej im. Agnieszki Kowalik w budynku SM 5 stycznia 2017 r. W gorące argentyńskie klimaty, w opozycji do aury za oknem, przeniósł zebranych Wiktor Kamykowski z klasy gitary A. Manasterskiego. Muzyczną kropkę nad i stanowią występ dwójki pianistów z klasy A. Szajer: Angeliki Słowik oraz Artura Cicha, którzy zaprezentowali zróżnicowany stylistycznie program.

Ostatnim, przed czasem egzaminacyjnych zmagani był występ uczniów SM I stopnia w Tuchowie podczas XX już koncertu charytatywnego dla „Nadziei”, który miał miejsce 7 stycznia 2017 r. w sali widowiskowej DK w Tuchowie. Na tę wyjątkową, bo jubileuszową okoliczność uczniowie szkoły muzycznej pod okiem swoich pedagogów przygotowali bogatą propozycję muzyczną, w której przedstawiały się różnorodne instrumenty. Introdukcją była prezentacja muzyki gitarowej (Wiktor Kamy-

kowski – klasa A. Manasterskiego), rozwinięciem popisy pianistów: Aleksandry Godniak i Macieja Stańczyka z klasy B. Gładysz-Wszolek oraz flecistki Nicoletty Zduń z klasy H. Lis (przy akompaniamentie B. Gładysz-Wszolek), punktem kulminacyjnym zaś występy klasy perkusji S. Malinowskiego (Jakub Madejski, Karol Szablowski) i R. Pawlaka (Kamila Banek, Dawid Mikos). Ewenementem tej części był powołany na potrzeby koncertu duet braci Szablowskich: Karola (kl. perkusji S. Malinowskiego) i Jakuba (kl. fortepianu B. Gładysz-Wszolek), dla których prócz radości rodzinnego muzykowania była to

również nauka nowej umiejętności – gry kameralnej. Muzyczną cegiełkę od uczniów SM I stopnia w Tuchowie dla członków Stowarzyszenia „Nadzieja” zakończyły życzenia pomyślności w Nowym Roku i realizacji trudnego, a zarazem potrzebnego społeczności naszej gminy zamierzenia, jakim jest budowa ośrodka opiekuńczo-mieszkalnego dla osób niepełnosprawnych. Klamrą kompozycyjną był popis kwartetu klarinetowego przygotowanego przez K. Króla w składzie: Sylwia Kozioł, Gabriela Piórkowska, Wiktoria Sikorska, Grzegorz Mosoń. Koncert z ramienia SM I stopnia koordynowali pisząca te słowa oraz R. Pawlak.

FOT. DK TUCHÓW

Koncert kołęd w tuchowskim SOM-ie

W sobotnie popołudnie 28. stycznia br. jak co roku na zakończenie pierwszego semestru nauczania w Społecznym Ognisku Muzycznym uczniowie wraz z nauczycielami przygotowali koncert kołęd, będący jednocześnie formą egzaminu i zaliczenia połowy roku.

Skorzystalismy z gościnnej sali kameralnej im. Agnieszki Kowalik, naszej byłej dyrektor, która spoglądała z uśmiechem na występujących z ram obrazu dodając uczniom odwagi i otuchy użyczoną przez SM I st. Zaprezentowali się wszyscy obecni uczniowie (dwójkę z nich usprawiedliwiła choroba) z klas: gitary K. Gogoli, akordeonu J. Rapały, skrzy-

piec J. Synycji i fortepianu T. Goliśzewskiego, J. Rapały i J. Gładysza wykonując ciekawe opracowania znanych oraz nieznanych kołęd i pastorałek polskich, m.in.: kołedy na skrzypce z fortepianem, głosy wokalne z akordeonem, a także duet i trio gitarowe. Sala kameralna pękała w szwach, dopisali rodzice, rodzeństwo i rodziny. Po popisie naszych uczniów dyrektor pogratulował występującym, zachęcił do dalszej pracy nad doskonaleniem gry na wybranym instrumencie i w imieniu rodziców („tym chata bogata co zrobi mama a przyniesie tata”) zaprosił wszystkich na słodki poczęstunek. Dziękując wszystkim za obecność na koncercie serdecznie zaprosił na kolejny przygotowywany przez uczniów koncert, tym razem w maju.

Jan M. Gładysz

FOT. GRZEGORZ STANISŁAWCZYK

MIÓD I JEGO WALORY ZDROWOTNE

KRZYSZTOF JASIŃSKI

29 stycznia br. w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Zabłędzu zostało zorganizowane przez radną i sołtys Ewę Michałek i Radę Sołecką spotkanie

z mieszkańcem naszej wsi Albertem Radwanem, ekspertem w dziedzinie pszczelarstwa.

Na początku spotkania radna i sołtys Ewa Michałek wraz z Radą Sołecką i mieszkańcami wsi Zabłędza złożyli serdeczne gratulacje Albertowi Radwanowi z okazji wręczenia

Honorowego Wyróżnienia – statuetki „MELANIUSZ 2016”. Na wykład połączony z prezentacją multimedialną i degustacją produktów pszczelich przybyli zainteresowani. Prelegent okazał się człowiekiem o ogromnej wiedzy na temat miodu. Przez blisko dwie godziny wykładu przekazał wszystkie najważniejsze informacje dotyczące jego zalet,

właściwości i wpływu na ludzki organizm.

Jeśli przyszedł na spotkanie ktoś, jeszcze nieprzekonany, dlaczego warto spożywać miód, to po spotkaniu takich osób już nie było. Każdy z obecnych mógł poznać smak doskonałych miodów, a przy okazji porozmawiać z człowiekiem, który o miodzie wie niemal wszystko.

FOT. KRZYSZTOF JASIŃSKI

MARIAKRAS

15 stycznia przez całą niedzielę piętnastu wolontariuszy z tuchowskiego sztabu WOŚP mieszczącego się w Domu Kultury w Tuchowie zbierało pieniądze do puszek.

W tym roku 25. Finał WOŚP podsumowaliśmy kwotą 10 340,51 zł – efekty przeszły nasze oczekiwania. Na zakończenie na tuchowskim Rynku odbyła się licytacja gadżetów WOŚP oraz dwóch obrazów: zimowego pejzażu autorstwa Marii Płachno, która od 19 lat przekazuje na ten cel swoje obrazy oraz zajęczka z bajki „Alicja w krainie czarów” w wykonaniu jej córki Klaudii Płachno. Ponadto w tym roku do akcji włączyła się tuchowska firma Dyfer 4x4 zajmująca się sprzedażą akcesoriów do samochodów terenowych oraz części samochodowych, która przekazała na licytację dwa vouchery: jeden na przejażdżkę na miejscu pasażera w terenówce Dyfer 4x4, zaś drugi umożliwiający wjazd na teren Dyfer 4x4 swoją terenówką.

Ponad 10 tys. zł zebrano w Tuchowie podczas 25. Finału WOŚP

Realizacja voucherów zapewne będzie niezapomnianą przygodą.

Kulminacyjnym punktem 25. Finału WOŚP w Tuchowie był pokaz fajerwerków – „światelko do nieba”.

Środki zebrane w naszym mieście i gminie oraz w całej Polsce, jak również poza jej granicami zostaną przeznaczone na pediatrię oraz godną opiekę nad seniorami, a jak powiedział śp. ks. Jan Kaczkowski (...) efekty widzimy w setkach szpi-

talii w Polsce. Nic dodać, nic ująć – wszystkim, którzy włączyli się w tę akcję dziękujemy za otwarte serca, wsparcie i zrozumienie.

Tradycyjnie, jak co roku państwo Danuta i Jan Hajdukowie oraz pani Helena Kamykowska zadbali o strawę dla ciała dla wolontariuszy – dziękujemy za przekazanie pysznego ciasta. Wolontariuszom dziękujemy za trud i pracę w tą zimową i dość mroźną niedzielę.

Tuchów po raz drugi na trasie specjalnego pociągu Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy

KRZYSZTOF JASIŃSKI

15 stycznia 2017 roku po raz 25. zagrała Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy! Jak co roku zagrało również Stowarzyszenie Miłośników Kolei w Krakowie! Ponownie na trasie: Kraków Główny – Tarnów – Tuchów – Gorlice Zagórzany – Biecz – Jasło – Biecz – Gorlice Zagórzany – Tuchów – Tarnów – Kraków Główny.

Stowarzyszenie Miłośników Kolei w Krakowie wspólnie z Województwem Małopolskim oraz Kolejami Małopolskimi zaprosili na przejazd pociągiem specjalnym. W trakcie podróży na pokładzie pociągu grała Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, która w tym roku prowadziła zbiórkę na rzecz dzieci i seniorów.

Pasażerowie, którzy 15 stycznia przyłączyli się do WOŚP i pojechali specjalnym pociągiem, mieli okazję podróżować najbardziej nowoczesnym taborem Kolei Małopolskich wyprodukowanym w Nowym Sączu

– Impuls, który na co dzień jeździ na trzeciej linii Szybkiej Kolei Aglomeracyjnej Kraków – Tarnów – Kraków.

Na pokładzie pociągu na żywo zagraли: Yellow Pillow, Buskers Band Kraków, ElendeS i Voda. Oprócz

tego w pociągu oraz na niektórych stacjach moc atrakcji. Żeby pojechać pociągiem WOŚP, wystarczyło przyjść na stację w Tuchowie, wsiąść do pociągu i wrzucić datkę do puszeki WOŚP.

Patronat Honorowy – Jacek Krupa – Marszałek Województwa Małopolskiego. Projekt finansowany ze środków Województwa Małopolskiego. Organizator: Stowarzyszenie Miłośników Kolei w Krakowie.

Kartki z kalendarza - styczeń

Wielka Orkiestra Gra 25. Finał

Bohater naszych czasów,
dziennikarz niepozorny,
w okularach z czerwonych
pożar wzniecił ogromny.

Pożar duszy i serca
wielkiego pomagania.
Dzieciom życie ratuje
metodą świątecznego grania.

Oto rycerz szlachetny
choć go inni szkalują,
co roku śpieszy z pomocą,
służbę zdrowia ratując.

Człowiek wielki, szalony
kochany i znienawidzony
święteczną pomoc niesie
w Polsce i na świecie.

Nie czyni tego dla sławy,
ale z potrzeby serca.
Jurek Owsiak wspaniały,
współczesny cudotwórca.

Dwudziesty Piąty Finał
Wielka Orkiestra Gra!
Serduszek miliony dla nas
piękniejszym czynią ten świat.

Janina Halagarda, 15.01.2017 r.

Śnieżynkowy bal

Pada śnieg, jakby anioł
ze swych skrzydeł
strząsał białe piórka.
Pada śnieg, jakby wiatr stokrotki
zrzucił na podwórka.

Piękna biel,
haftem lodu
ścięta rzeka
i na drodze szklanka.
Prósz się śnieg,
koronkami stroi, pola,
ścieżki i bałwanka.

Słychać śmiech,
to gromada dzieci bawi
się przed szkołą.

Pada śnieg,
tak spokojnie wokół,
biało i wesoło.
Lekki puch
leci z nieba, co za szczęście
tyle śmiechu!

Pada śnieg,
karnawalem zawirował świat
w oddechu.
Białych piór
leczą rytmem nut
tanecznych, obertasy,
hop, hop, hop!
Lekko kręcą dookoła
śnieżne zaspasy.
Bawmy się,
na tym balu białych śnieżek
w karnawale.
Pada śnieg –
w ten zimowy piękny wieczór
śnieżnym bałem.

Janina Halagarda, 15.01.2016 r.

Paczki świąteczno- noworoczne dla rodaków na Ukrainie

Z ogromną radością informujemy, że część złożonych przez Państwa darów dla Rodaków mieszkających na Ukrainie, a w szczególności partnerskim mieście Tuchowa – Baranivce, została przekazana. Odbiór paczek świąteczno-noworocznych został zorganizowany przez Ludmiłę Chemicz – prezesa Kulturalno-Oświatowego Ośrodka „Świetlica Polska”. Trzeba pamiętać o NASZYCH RODAKACH zwłaszcza dzisiaj, kiedy sytuacja na Ukrainie jest tak mocno skomplikowana.

Za pośrednictwem „Kuriera Tuchowskiego” chcemy podziękować wszystkim darczyńcom, a wśród nich są: Szkoła Podstawowa im. Stanisława Staszica w Tuchowie, Publiczne Gimnazjum im. Kazimierza Wielkiego w Tuchowie, Ochotnicza Straż Pożarna w Tuchowie, Urszula Mączko, Stanisław Lech, Mateusz Wilga, Tymoteusz Wilga, Barbara Polek – dyrektor Szkoły Podstawowej w Piotrkowicach, Joanna Gorzałczany, Katarzyna Gogola, Barbara Potok, Joanna Wiatr, firma WOJMAR PROFIT, Teresa i Adam Drogosiewie, Barbara Ryba, Zofia Gacek, Henryk Rapała, Zygmunt Bień, Wiesława Niemiec, Maria Jurek, Kazimiera i Wiesław Byśkowie, Urszula Iwaniec, Renata i Władysław Parczowie, Renata i Wojciech Krogulscy, Agata Pacana, Barbara Peszka. Dziękujemy również wszystkim tym darczyńcom, którzy chcieli zachować anonimowość.

Liczymy na Państwa wsparcie podczas kolejnej akcji.

Z wyrazami ogromnej wdzięczności

**koordynator 17. Akcji
Polacy-Rodakom
Anna Baran**

FUNDACJA DZIEŁO MIŁOSIERDZIA
IM. ŚW. KS. ZYGmunTA
GORAZDOWSKIEGO

„Cierpienie obcego nam człowieka obudza w nas współczucie ku niemu, gdy bez cierpienia byłby nam całkiem obojętny. Jeżeli mamy miłość ku bliźniemu, okaze się ona przez współczucie i pomoc.”
- św. Ks. Z. Gorazdowski

**Przekaz nam swój 1% podatku
abyśmy mogli pomagać innym**

KRS: 0000446904
Konto bankowe Fundacji:
13 2030 0045 1110 0000 0258 0750

Tuchów | DRUKARZKA

Celami Fundacji są:

- niesienie pomocy osobom przewlekle chorym, osobom będącym w terminalnym stanie choroby, osobom bezrobotnym, ubogim, samotnym, osobom w podeszłym wieku lub niepełnosprawnym, osobom będącym w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych osób i ich rodzin,
- działalność charytatywna,
- ochrona i promocja zdrowia,
- działalność na rzecz osób niepełnosprawnych,
- działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- szerzenie kultury i etyki katolickiej wśród społeczeństwa
- promocja i organizacja wolontariatu,
- podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.

Fundacja Dzieło Miłosierdzia Im. Św. Ks. Zygmunta Gorazdowskiego

33-170 Tuchów, ul. Św. Józefa 9 | tel. 14-652-54-59
e-mail: fundacja.zg@gmail.com | www.djttuchow.webd.pl
NIP: 993-06-51-831 | Regon: 122762250 | KRS: 0000446904
Konto bankowe Fundacji:
nr rachunku: 13 2030 0045 1110 0000 0258 0750

Pierwsze koty za płoty!

KINGAKULAS

Przy tuchowskiej bibliotece publicznej uruchomiliśmy Lokalny Klub Kodowania.

Są to zajęcia przeznaczone dla młodych osób (8-16 lat), które chciałyby spróbować swoich sił z programowaniem. Na początku zajęcia będą się opierać o program Scratch. Jest on niezwykle prosty w obsłudze, gdyż bazuje na gotowych klockach-kodach, które układa się w wymyślonych konfiguracjach. Uczy on zasad kodowania: układania reguł, pętli, budowania sekwencji etc. Platforma ta została opracowana przez sławnego MIT (Massachusetts Institute of Technology) w celu rozpowszechnienia umiejętności programowania. Scratch jest bardzo intuicyjny, jednak często w zespole pracuje się przyjemniej, można podzielić się swoimi problemami i wspólnie poszukać rozwiązania, czy też wzajemnie testować stworzone gry i stawiać sobie wyzwania. W styczniu i w lutym dodatkową atrakcją warsztatów są niewątpliwie robociki Finch, które udało się wypożyczyć dzięki udziałowi w projekcie „Link do przyszłości”. Urządzenia te programuje się dzięki dodatkowemu „bloczkom” zainstalowanemu w Scratchu

– młody programista musi stworzyć program, który będzie sterował robotem. Finch porusza się, reaguje na światło, temperaturę, zmiany położenia, świeci i wykrywa przeszkody. Tak naprawdę nauka kodowania staje się świetną zabawą, poprzez którą uczymy się rozwiązywać problemy i wydawać precyzyjne polecenia.

W prowadzeniu zajęć pomaga nam informatyk – Grzegorz Skrzyniarz, który

chętnie pomoże w razie napotkanych przeszkód. Spotkania Klubu nie są sformalizowane, panuje na nich luźna, przyjazna atmosfera i cóż, trzeba to przyznać, uczymy się na własnych błędach. Jednak taka formuła daje świetne efekty i dużo więcej satysfakcji, gdy uda się napisać dobrze działający kod.

Biblioteka Publiczna w Tuchowie

DZIEŃ DOBRY Z PASMA BRZANKI

ZAPRASZAMY

NA WYSTAWĘ FOTOGRAFII
„Architektura Pasma Brzanki i okolic
w obiektywie”
od 31 stycznia 2017 r.

MAŁA GALERIA „PRZEDSTAWMY SIĘ”
BIBLIOTEKA PUBLICZNA W TUCHOWIE

NA WYSTAWIE PREZENTOWANE SĄ ZDJEĆCIA
NAGRODZONE W KONKURSIE ZORGANIZOWANYM
PRZEZ REDAKCJĘ
„DZIEŃ DOBRY Z PASMA BRZANKI”
ORAZ WYKONANE PRZEZ SAMYCH REDAKTORÓW:
JAKUBA NOWAKA I JAKUBA RUTANĘ

Czytelniku! Biblioteka to więcej niż myślisz!

BOŻENAWRONA

Z biblioteki publicznej może korzystać każdy niezależnie od miejsca zamieszkania, wieku, wyznania i poglądów. Biblioteka Publiczna to nasze wspólne dobro. Należy pamiętać, że jej działalność jest finansowana z naszych podatków, a więc z Twoich pieniędzy Czytelniku. Masz prawo wymagać od Samorządu w Tuchowie zapewnienia odpowiedniej jakości biblioteki. To Burmistrz co roku ustala kwotę, która pozwala nam kupować nowe książki, czasopisma, organizować różne spotkania i dbać o estetykę pomieszczeń bibliotecznych.

Zapisując się do biblioteki, zgadzasz się na warunki korzystania z jej oferty. Stając się użytkownikiem, zawierasz umowę, w której instytucja zobowiązuje się świadczyć Ci konkretne usługi, a Ty zobowiązujesz się do przestrzegania obowiązujących zasad. Określa je regulamin biblioteki. Jedną z bardzo istotnych zasad to oddawanie książek w terminie. Przechowując książkę dłużej niż miesiąc, ograniczasz dostęp do niej innym, którzy mogą z niecierpliwością oczekiwać, aby ją przeczytać. Wielu czytelników ma problem z terminowym zwrotem. Przeczytaj książkę i oddaj, pozwól przeczytać innym, zadbaj o wspólne dobro, bądź odpowiedzialny, to naprawdę nie jest trudne!

Korzystanie z biblioteki jest bezpłatne, ale za niektóre usługi możemy pobierać opłaty. U nas płacimy tylko za ksero, wydruki oraz za pisemne upomnienie za przetrzymanie książek.

W bibliotece znajdziesz bardzo wiele ciekawych zbiorów, tak nowych, jak i archiwalnych. Czytelnicy mają do dyspozycji księgozbiór wielkości 75775 woluminów dostępny w naszych placówkach w Tuchowie, Jodłówce Tuchowskiej oraz Siedliskach. Informacja o zbiorach znajduje się w katalogu on-line dostępnym na stronie www.biblioteka.tuchow.pl

Biblioteka kojarzy się nam z książkami – i słusznie, ale współczesna biblioteka to nie tylko książki. Znajdziesz u nas:

- Czasopisma i prasę codzienną
  - Audiobooki
  - Ebooki /darmowy dostęp do platformy książek naukowych Ibuk Libra oraz popularnych Legimi/
  - Gry komputerowe i planszowe
  - Konsole do gier /Filie w Siedliskach i Jodłówce Tuchowskiej/
  - Czytniki książek dla niewidomych i niedowidzących
- Biblioteka to jednak coś więcej niż tylko zbiory. Mamy bogatą ofertę edukacyjną i kulturalną. Z wszystkich naszych propozycji można korzystać bezpłatnie, a to ogromna zaleta. W ofercie mamy spotkania z ciekawymi osobami, warsztaty plastyczne, komputerowe, literackie, fotograficzne, kursy językowe, konkursy dla najmłodszych, wernisaże, wystawy, spotkania z artystami lokalnymi, akcje głośnego czytania, spotkania z książką. Przy bibliotece działają cztery Dyskusyjne Kluby Książki. To spotkania, na których rozmawia

się na temat wspólnych lektur. Uczestnicy wzajemnie inspirują się do poznawania nowych gatunków literackich i autorów. Nie trzeba być znawcą tematu, wystarczy być miłośnikiem książek i przychodzić regularnie na spotkania z osobami o podobnych zainteresowaniach.

W 2016 roku zorganizowaliśmy 145 wydarzeń kulturalnych. O wszystkich na bieżąco informujemy na naszej stronie internetowej, Facebooku oraz w prasie lokalnej.

Do najciekawszych wydarzeń ubiegłego roku możemy zaliczyć:

- Styczniowy wyjazd do Krakowa na wernisaż wystawy „Legendnik” w Galerii Małopolskiego Ogrodu Sztuki. Była to wystawa fotografii powstałych podczas warsztatów Tomka Sikory i Joanny Bąk. Prace artystów zostały zainspirowane światem dziecięcej wyobraźni i powstały przy aktywnym współudziale dzieci i młodzieży między innymi z Jodłówki Tuchowskiej, Olszyn i Tuchowa
- Noce w Bibliotece organizowane przez filie biblioteczne
- Spotkanie z pszczelarzem Albertem Radwanem „Miód i jego walory zdrowotne” oraz degustacja produktów pszczelich w Tuchowie i Jodłówce Tuchowskiej
- Szkolenie „Bezpieczny e-konsument” dla dorosłych w czytelnicy w Tuchowie
- Wystawy w Małej Galerii „Przedstawmy się”: malarstwa Daniela Ablewicza, Klaudii Płachno, Patrycji Mikrut, grafiki Marty Wojtanowskiej oraz Wiktorii Drelicharz, a także fotografii Wiktora Chrzanowskiego

- Spotkania z ciekawymi osobami: gościliśmy pisarza i podróżnika Krzysztofa Petka, aktora Mariana Dziędziela, autorkę książek dla dzieci Beatę Ostrowicką, poetę Lecha Konopińskiego oraz podróżnika Pawła Kowalczyka
- Kodowaliśmy roboty ze specjalistą Karolem Kaletą w ramach projektu „Link do przyszłości”
- Czytaliśmy głośno wraz z policjantami, strażakami, żołnierzami, rajdowcami w ramach Maratonów Głośnego Czytania
- Poznaaliśmy możliwości tabletów
- Mówiliśmy najmłodszym o ekologii
- Organizowaliśmy warsztaty z książką oraz warsztaty plastyczne
- Organizowaliśmy ciekawe konkursy z nagrodami dla najmłodszych
- Uczyliśmy korzystania z naszych zbiorów na lekcjach bibliotecznych
- 35 razy spotkali się członkowie Dyskusyjnych Klubów Książki
- 60 osób uczestniczyło w wyjeździe na Międzynarodowe Targi Książki w Krakowie

Każdy, kto tylko zechce nas odwiedzić, może znaleźć coś ciekawego dla siebie. W 2016 roku mieliśmy zarejestrowanych 3849 aktywnych czytelników, którzy zrealizowali w ubiegłym roku 83548 wypożyczeń, odwiedzając bibliotekę 48576 razy. To są dobre wyniki, zwłaszcza w kontekście spadku czytelnictwa w Polsce, co wynika z corocznego raportu opracowanego przez Bibliotekę Narodową. Nasz Rząd próbuje ratować sytuację, przeznaczając finanse na

programy pomocowe w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa. Tuchowska placówka co roku korzysta z programu „Zakup nowości do bibliotek”, wysokość dotacji zależna jest od środków finansowych, które na naszą działalność przeznacza samorząd lokalny. Natomiast trzy lata temu w ramach programu „Infrastruktura bibliotek” zmieniliśmy wygląd naszych filii bibliotecznych.

Z perspektywy czasu widać, jak bardzo potrzebne były to inwestycje. Wzrost zainteresowania usługami i ofertą biblioteki przeszedł nasze najśmielsze oczekiwania. Statystyki poszybowały mocno w górę, z kilku tysięcy odwiedzin rocznie w krótkim czasie zrobiło się ich kilkanaście. To najlepszy dowód na to, iż społeczeństwu potrzebna jest nowoczesna, dobrze wyposażona z piękną estetyczną aranżacją wnętrz, z nowymi książkami i ciekawą ofertą kulturalno-edukacyjną biblioteka.

Trzeba pamiętać, że czytanie to nasza droga do samorozwoju. Nawyku czytania uczymy się w grupach, zwłaszcza w rodzinie i środowisku bliskich nam osób, można więc powiedzieć, że czytanie się dziedziczy.

Dlatego, mieszkańcu Tuchowa i okolic, wybierz bibliotekę i odwiedź nas jak najczęściej w 2017 roku.

Zapraszamy!
Jak powiedział peruwiański pisarz Mario Vargas Llosa odbierając nagrodę Nobla w 2010 roku *Bylibyśmy gorsi, niż jesteśmy, bez dobrych książek, które czytamy. Bylibyśmy większymi konformistami, mniej niespokojni, mniej niepokorni, a duch krytyki, napęd postępu w ogóle by nie istniał.*

Problematyka tolerancji i projektu Erasmus+ w opinii ludzi kultury Erasmus+

LUCYNARYNDAK

W związku z realizowanym projektem I CHANGE w Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Tuchowie uczniowie biorący bezpośredni udział przeprowadzili szereg wywiadów z przedstawicielami nauki, kultury oraz władz samorządowych na temat tolerancji, uprzedzeń oraz potrzeby projektu w środowisku lokalnym.

Poniżej pytania, z którymi zmierzili się ankietowani oraz ich odpowiedzi.

1. Czy uważa Pan/i, że Polacy są społeczeństwem tolerancyjnym?
2. Jak Pan/i ocenia nasz stosunek do ludzi innych kultur, nacji i wyznawców innych religii?
3. O którym z krajów partnerskich ma Pan/i największą wiedzę, a o którym, w Pana/i odczuciu, ma Pan/i niewystarczającą wiedzę?
4. Czy spodziewa się Pan/i korzyści dla środowiska lokalnego płynących z realizacji projektu Erasmus+? Jeśli tak, to jakich?
5. Czego potencjalnie z perspektywy pełnionej przez Pana/Panią funkcji mogłaby dotyczyć współpraca z krajami partnerskimi?
6. Jakie działania projektowe gwarantowałyby trwałość współpracy w trakcie projektu i po jego zakończeniu?

W tym numerze prezentujemy wypowiedzi dyrektora Biblioteki Publicznej w Tuchowie – Pani **Bożeny Wróny**, redaktora naczelnego „Tuchowskich Wieści” – Pana **Grzegorza Stanisławczyka** oraz dyrektora Domu Kultury w Tuchowie – Pana **Janusza Kowalskiego**.

Pani Bożena Wrona:

Ad. 1 Trudne pytanie, gdyż dotyczy zbyt dużej grupy osób. Nie można jednoznacznie stwierdzić, że wszyscy są tolerancyjni bądź nie. Jednak obserwując to, co się dzieje obecnie w naszym kraju, można stwierdzić, iż stajemy się narodem coraz mniej tolerancyjnym. Lubimy osądzać ludzi dlatego, że są inni, że wyznają inną religię, że inaczej wyglądają, że mówią innym językiem, że nie podzielają naszych poglądów na życie. Ulegamy społecznym stereotypom, czasem nawet nieświadomie. Uważamy, że każdy muzułmanin, uchodźca to terrorysta, co oczywiście jest daleko posuniętym uprosz-

eniem. Krytykujemy tych, którzy mają odwagę mówić to, co myślą. Bardzo panoszą się teraz w naszym kraju fundamentalizm, zwłaszcza w aspekcie religijnym. Zapominamy czym jest wolność i nie walczymy ze stereotypami. Śmiało można stwierdzić, że coraz bardziej szerzy się kultura i nagminnie są zachowania ksenofobiczne (ostatnie wydarzenia w Bydgoszczy).

Ad. 2 Nietolerancja dotyczy głównie ludzi wyznających inną religię niż katolicyzm. Bardzo silna nietolerancja jest do osób o odmiennej orientacji seksualnej, zwłaszcza w małych środowiskach, nawet już na etapie szkoły podstawowej i gimnazjum. Największym źródłem są uprzedzenia przekazywane nam w najbliższym środowisku, a także brak rzetelnej wiedzy o innych kulturach. Dużym źródłem nietolerancji jest także dławienie indywidualizmu, już na etapie szkoły, zarówno przez system nauczania, jak i przez grupę rówieśników. Tylko jednostki o silnej osobowości mają odwagę pokazać swoją inność i wybić się z tej grupy osób naśladowujących siebie nawzajem.

Ad. 3 Wiedzę czerpię głównie z książek, artykułów prasowych czy wyjazdów. Najwięcej chyba wiem o Francji. Najmniej wiedzy posiadam o Turcji.

Ad. 4 Każdy taki projekt jest bardzo potrzebny. Poznanie ludzi o innej kulturze, religii uczy nie tylko tolerancji. Im więcej wiemy o świecie, o innych kulturach, tym lepszymi ludźmi sami się stajemy, uczymy się szacunku dla innych. Świat jest pełen różnorodności i powinniśmy to jak najwcześniej zaakceptować, aby móc być szczęśliwym i pozwolić na to innym.

Ad. 5 Młodzi ludzie, biorący udział w projekcie, mogliby wzajemnie poznać swoje zainteresowania literackie, porozmawiać o gustach czytelniczych rówieśników z różnych krajów, jakie mają pasje literackie. Czy odmienna kultura determinuje w jakimś stopniu gusta czytelnicze. Można też poznać ogólnie literaturę danego kraju. Jakie książki są tłumaczone na język francuski, turecki czy hiszpański oraz jakich autorów tych krajów tłumaczy się na język polski?

Ad. 6 Trwałość projektu to na pewno wyjazdy w ramach współpracy oraz nawiązanie relacji koleżeńskich, cykliczność działań, gdyż uczniowie się zmieniają.

Pan Grzegorz Stanisławczyk

Ad. 1 Odpowiadając na to pytanie należy zdefiniować pojęcie tolerancji i zakres słowa „tolerancja”. Słowo to

wywodzi się od łacińskiego – „tolerare” – co oznacza w przekładzie na j. polski – znosić, wytrzymywać. Tolerancja to postawa poszanowania dla osób o odmiennych poglądach, narodowości, rasie, kulturze, religii lub wyznaniu, umożliwiająca pokojowe współistnienie w wymiarze społecznym. W pojęciu tolerancji wyróżnić można aspekt religijny, moralny i socjologiczny. Odnosząc się do wyżej wymienionej encyklopedycznej definicji tolerancji i mając na uwadze zarówno wydarzenia historyczne jak i współczesność twierdzę, że Polacy są społeczeństwem tolerancyjnym.

Ad. 2 Patrząc na dzieje Polski w wiekach poprzednich – poczynając od wczesnego średniowiecza aż do współczesności można z całą odpowiedzialnością i prawdą pokazać na konkretnych przykładach, że społeczeństwo polskie jako „Rzeczpospolita Obojga Narodów” stanowiła w skali Europy kraj, w którym znajdowali schronienie, swoje miejsce, bezpieczne zamieszkanie, pracę itp. – ludzie ze wschodu i zachodu Europy, którzy w swoich krajach byli prześladowani ze względów religijnych, politycznych, społecznych i wyznaniowych. Znaną jest powieść króla Zygmunta Augusta II – „nie jestem królem ludzkich sumień” – przeczącą stosowanej powszechnie w wiekach średnich w Europie zasadzie „cuius regio eius religio” (czyja królewska władza tego religia). W czasie renesansu i reformy szerzyły się na tym tle prześladowania i wojny religijne, których nigdy nie było w Polsce. A w tamtych wiekach Polska była krajem wielonarodowościowym, gdyż oprócz Polaków na tych ziemiach mieszkali m.in. Litwini, Białorusini, Rusini, Ukraińcy, Ormianie, Żydzi oraz przybysze z Europy zachodniej. W Polsce nigdy nie było płonących stosów, wojen religijnych. Nie było aktów przemocy i zbrodni na wyznawcach religii tak jak to miało miejsce w czasie rewolucji francuskiej, w Meksyku, w Rosji, w Hiszpanii. To nie gdzie indziej jak właśnie w Polsce na przestrzeni wieków znalazły schronienie a nawet „drugą ojczyznę” liczne rzesze cudzoziemców o różnych poglądach społecznych, politycznych, różnych wyznań i religii. Tolerancja społeczna zależy od stopnia integracji, kontroli społecznej w życie jednostki oraz charakteru władzy państwowej.

Ad. 3 Myślę, że spośród trzech krajów najczęściej moge powiedzieć o Francji i Hiszpanii (mniej o Turcji). Wiedzę na tematy związane z wyżej wymienionymi dwoma krajami czerpię głównie z książek, publi-

kacji i prasy. Ponadto w różnych okresach czasu miałem okazję przebywać w celach turystycznych we Francji i Hiszpanii. Myślę, że najmniej wiem o Turcji, gdyż moja wiedza na ten temat bazuje na historii tego kraju, najważniejszych wydarzeniach społecznych i politycznych. Duże różnice kulturowe i społeczne pomiędzy Polską i Turcją wymagają długotrwałych studiów na temat tych relacji. Niewątpliwie przeszkodą (barierą) w zakresie wzajemnego poznania są kwestie językowe.

Ad. 4 Realizacja programu Erasmus plus, to bardzo dobry początek w kierunku bliższego poznania oraz integracji młodych ludzi, którzy w przyszłości żyjąc w Europie bez granic będą w różnych krajach Europy żyć, działać, pracować, uczyć się – czyli budować Europę, w której nie będzie konfliktów, napięć, wojen, prześladowań. Wszystkie te ideały może da się zrealizować w przyszłości, jeśli dzisiaj młodzi ludzie z różnych stron Europy lepiej się poznają, porozumieją i w ramach dobrze pojętej tolerancji nie będą chcieli narzucać dominacji społecznej lub politycznej innym.

Ad. 5 Od ponad 20 lat jako redaktor naczelny „Tuchowskich Wieści” – czyli lokalnego czasopisma – staram się udostępniać łamy naszego czasopisma dla młodzieży i ich wychowawców, którzy podejmują różne inicjatywy w szkołach i naszym środowisku mające na celu wszechstronną i pełną informację o tym, co się dzieje w szkołach, jakie są problemy i tematy, którymi żyje młodzież. Myślę, że trwająca współpraca z krajami partnerskimi w ramach realizowanego projektu I CHANGE powinna znajdować szerszą niż dotąd informację na ten temat na łamach naszego czasopisma. Jest duże zainteresowanie czytelników publikacjami dotyczącymi wyjazdów naszej młodzieży do krajów partnerskich jak również rewizytami gości z tych krajów w Tuchowie.

Ad. 6 Nie mam w tym zakresie dużych doświadczeń, uważam jednak, że duże znaczenie dla trwałości takiej współpracy w przyszłości ma bliższe zapoznanie się grup młodzieży z kulturą, historią i językiem krajów partnerskich. Należałoby oprócz kontaktów grup i wzajemnej wymiany turystycznej dążyć do zintensyfikowania kontaktów indywidualnych, korespondencyjnych, mailowych itp.

Pan Janusz Kowalski

Ad. 1 Uważam, że Polacy są społeczeństwem tolerancyjnym. Jednak czasem trudno im otworzyć się na inne kultury. Wynika to pewnie z doświadczeń historycznych. Niekiedy pojawia się też problem ze zrozumieniem samego pojęcia tolerancji. Być może jest to skutkiem trudnej historii naszego narodu.

Ad. 2 Według mnie ten problem jest złożony. Stosunek Polaków do innych nacji, kultur czy wyznawców innych religii jest różny. W naszym kraju nadal jest spora grupa ludzi, która nie akceptuje odmienności. Sądzę, że wynika to raczej

z niewiedzy. Pewien noblista powiedział kiedyś bardzo mądre słowa. Otóż człowiek, który zna tylko jedną religię, tak naprawdę nie zna żadnej religii. Myślę, że w tym jest największy problem i trudno się temu dziwić, ponieważ jeżeli nie znamy historii, religii danego narodu, nie mamy na ten temat wiedzy oraz doświadczeń, to mamy problem ze zrozumieniem tego.

Ad. 3 Największą wiedzę mam o Francji. Niewystarczającą wiedzę mam na pewno – jak już wcześniej wspominałem – o Turcji i Hiszpanii. O Turcji wiem tylko, że choć jest krajem leżącym na kontynencie europejskim, to różni się kulturowo od krajów Europy Środkowo-Wschodniej, Zachodniej czy Południowej. Posiada inne podłoże kulturowe i religijne. Niestety niezbyt wiele wiem też o Hiszpanii.

Ad. 4 Spodziewam się dużych korzyści wynikających ze współpracy z Hiszpanią, Turcją oraz Francją w ramach projektu Erasmus plus. Uczniowie szkoły średniej będą mieli możliwość poznania kultury, historii oraz religii krajów partnerskich. To ważne, choćby z tego względu, że Turcja jest krajem muzułmańskim, a my niewiele wiemy o islamie. Na pewno projekt Erasmus plus przyczyni się do tego, że nasza młodzież będzie bardziej otwarta na inne kultury, a przez to łatwiej będzie jej zrozumieć dzisiejszy świat.

Ad. 5 Myślę, że szeroko pojętej kultury. Gdybym mógł uczestniczyć w projekcie, to szczególną uwagę zwróciłbym na kulturę. Moim zdaniem to podstawa współżycia Europejczyków. Stawiałbym na poznawanie siebie, ponieważ to daje gwarancję bezpiecznego współistnienia wszystkich narodów. Warto by poznać zwyczaje, święta, życie codzienne partnerów projektu. Kładłbym nacisk na kulturę w każdym jej wymiarze: na muzykę, teatr, sztuki plastyczne, literaturę.

Ad. 6 Sądzę, że trwałość współpracy jest oparta na zrozumieniu. To klucz do sukcesu. Zrozumienie i doświadczenie zawsze gwarantują trwałość każdego projektu i działania. Dzięki projektowi zdobędziemy wiedzę o kulturze, historii, religii innych krajów. Być może narodzi się nie tylko przyjaźń, ale także szacunek do drugiego człowieka.

Rozmowy przeprowadziły uczestnice klasy II c: **Justyna Górowska, Wiktoria Guo, Małgorzata Mazurkiewicz**. Serdecznie dziękujemy za poświęcony czas wszystkim rozmówcom i ankietowanym.

W lutym numerze „Kuriera Tuchowskiego” zamieścimy kolejne rozmowy: z burmistrzem Tuchowa – Panem **Adamem Drogoziem**, dyrektorem Szkoły Muzycznej I st. w Tuchowie – Panem **Janem M. Gładyszem**, dyrektorem Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tuchowie – Panem **Bogusławem Harańczykiem** oraz z przewodniczącym Towarzystwa Miłośników Tuchowa – Panem **Tomaszem Wantuchem**.

Projekt stażowy „Młodzi proaktywni”

Już 9 stycznia Fundacja PROAKTYWNI rozpoczyna rekrutację do IV edycji projektu stażowego „Młodzi proaktywni”. **Udział jest bezpłatny, a zapisywać mogą się osoby młode w wieku od 18. do 29. roku życia, pozostające bez pracy, zamieszkające na terenie powiatu tarnowskiego, dąbrowskiego i brzeskiego.**

W Tarnowie od lutego 2016 r. działa Lokalna Pracownia Aktywności. Placówka zorganizowana przez Fundację PROAKTYWNI pomaga młodym ludziom w znalezieniu wymarzonej pracy i wspomaga ich rozwój zawodowy. Biuro mieści się przy Krakowskiej 11 a. Od początku lutego 2016 roku w projekcie udział wzięło 51 osób.

Uczestnikom projektu oferujemy:

- udział w bezpłatnych warsztatach i szkoleniach zawodowych

- indywidualne doradztwo zawodowe
- wsparcie ze strony specjalistów zawodowych
- płatny staż zawodowy
- wsparcie ze strony osobistego opiekuna
- zwrot kosztów przejazdu na zajęcia i staże
- dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Aby wziąć udział w projekcie wystarczy spełnić cztery podstawowe warunki, tj.:

1. mieć od 18 do 29 lat;
2. być osobą niepracującą tj. bierną zawodowo;
3. nie uczącą się w trybie stacjonarnym,
4. mieszkać na terenie powiatów –tarnowskiego, brzeskiego, dąbrowskiego.

Studenci studiów zaocznych są osobami, które mogą wziąć udział w projekcie pod warunkiem spełnienia powyższych kryteriów.

Fundacja Rozwoju Kompetencji i Przedsiębiorczości

Projekt „Młodzi Proaktywni” jest realizowany w ramach *Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych* i jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

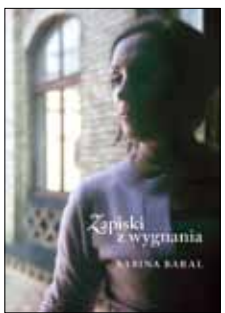
Kontakt:
Fundacja Rozwoju Kompetencji i Przedsiębiorczości PROAKTYWNI
tel. 530 593 998
fundacjaproaktywni.pl
magdalena.drozdowska@fundacjaproaktywni.pl

Projekt "Jestem recenzentem" Rozstrzygnięcie konkursu na recenzję książki

MAŁGORZATA GOGOLA
LUCYNARYNDAK

W ramach Dni Kultury w LO im. M. Kopernika w Tuchowie odbył się konkurs na recenzję książki o tematyce dotyczącej różnic kulturowych, uprzedzeń, rasizmu i dyskryminacji we współczesnym świecie. Konkurs był skorelowany z realizacją projektu I CHANGE. Wykorzystano nowe książki zakupione z NPRCz – Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, który również jest realizowany w naszej szkole. Każda klasa przedstawiła recenzję wybranej książki z nowo zakupionych książek do biblioteki szkolnej. W konkursie przyznano trzy pierwsze miejsca, jedno drugie i jedno trzecie miejsce. Poniżej prezentujemy nagrodzone recenzje.

Recenzja książki S. Baral *Zapiski z wygnania – I miejsce w konkursie* (recenzentki: Justyna Burnat i Monika Kloc – uczennice klasy 1a)

Zapiski z wygnania to forma swobodnego pamiętnika Saby Baral z czasów emigracji w roku '68 roku. Na początku dość sceptycznie podchodziliśmy do tematyki tego utworu. Sądziłyśmy, że o nowożytnej historii Żydów wiemy niemal wszystko. Jednak myliłyśmy się. Ich niesprawiedliwy los nie skończył się wraz z końcem wojny. Prawda dotycząca ich mimowolnej emigracji głęboko nas poruszyła. Autorka opisuje swoje przeżycia związane z tamtą sytuacją, co się działo z nią i jej rodzicami, jaką ciężką drogę musieli przejść, aby wreszcie dotrzeć do swojej rodziny w USA.

Sabina była 20-letnią studentką Politechniki Wrocławskiej. Mieszkała z dwojgiem rodziców w wieku około 50 lat, którzy przeżyli Holocaust. Miała kochającego chłopaka Jacka. Niczego jej nie brakowało. Żyła pełnią szczęścia. Ale, niestety, to wszystko musiało się kiedyś skończyć. Władysław Gomułka wystąpił ze swoim przemówieniem odnośnie syjonizmu i antysemityzmu. Wtedy się zaczęło. Sabina, jej przyjaciele ze studium oraz inni młodzi Żydzi zaczęli strajkować, ale nic nie mogli ich ochronić przed nieuniknionym. Emigracja. Większość Żydów emigrowała do Austrii, Rzymu, USA. Celem Saby oraz jej bliskich była podróż do rodziny, która mieszkała w Detroit. Nie wiedzieli jeszcze, jak długa czeka ich podróż, zanim tam dotrą. Podróż pełna poniżeń, korupcji... Nasuwa się na myśl pytanie: unde malum? Skąd tyle zła? Najpierw tragedia Holocaustu, a teraz wygnanie. Ciężko podać odpowiedź, lecz można zauważyć pewną właściwość – zło rodzi zło. Przez szlak ludzkich doświadczeń pędziło domino niesprawiedliwości. Sprawiało, że każda ostała cząstka nadziei na dobro, legła w gruzach. Siłą, która mogła raz na zawsze zatrzymać ten mechanizm

było przebaczenie. Sabina wspomina, że wygnani już przebaczyli. Teraz my Polacy – jak wspomina Sabina – musimy się z tym uporać.

Pierwszy raz spotkałyśmy się z książką o takiej tematyce, napisanej przez osobę, która sama brała udział w tamtejszych wydarzeniach. *Zapiski z wygnania* opisują przez co przeszła Sabina oraz jej bliscy, jak poniewierali się po świecie, żyli w stanie zawieszona, nie mieli swojego miejsca. Autorka pokazuje jak radziła sobie w tamtych chwilach. Szukała nowych zajęć, zdobywała kolejne umiejętności, chciała podziwiać wszystkie miejsca, w których się znalazła. Choć doświadczona przez los, miała młodszy wiek. Ale z drugiej strony byli jej rodzice, którzy nie radzili sobie ze wszystkim tak dobrze jak Sabina. Ona znała język, starała się poszerzać swoją wiedzę, a oni byli już w doświadczonego wieku, nie znali angielskiego. Starszym osobom ciężko się było tak ciągle przystosowywać do nowych warunków. Cała ta sytuacja była dla nich bardzo trudna, jednak Sabina starała się ich wspierać, cały czas przy nich czuwała, dodawała otuchy. Wielkie wrażenie wywarły na nas dalsze losy głównej bohaterki *Zapisków z wygnania*. Zdołała bogate doświadczenie zawodowe, prowadziła wiele firm, podróżowała po całym świecie. Zawsze pamiętała o swoich rodzicach, którym zwoziła kamienie z najdalszych krańców Ziemi. To pokazuje nam, że nie warto się poddawać. Nawet jeśli nasza przeszłość mieniła się w czarnych barwach to nie można myśleć, że nic lepszego nas nie spotka, nie zaznamy szczęścia. Jej świadectwo mówi nam: szukajcie swego szczęścia odważnie, tak długo, aż je znajdziecie.

Osobiście książka bardzo nas poruszyła, pokazała sytuację emigracji marca '68 roku. Polska dla tamtych ludzi była domem. Ci, którzy przeżyli wojnę, zostali uwolnieni z obozów koncentracyjnych, po wszystkim postanowili wrócić do miejsca, gdzie czuli się najbezpieczniej. Powrócili do swoich korzeni, do swoich rodzin, a potraktowano ich tak brutalnie. Wypędzono ich, jakby to oni czynili zawini. Nie wzięto pod uwagę tego, jak będą się czuli. Dopiero powrócili do spokojnego życia, a znów zakłócono ich poczucie bezpieczeństwa. Musieli znowu wyruszyć w świat i szukać nowego miejsca, gdzie mogliby się poczuć jak w domu. Za największą zaletę *Zapisków z wygnania* uznajemy wkład tej książki w rozwój naszej tolerancji. Wyznania Saby zwiększyły w nas poczucie empatii i akceptacji drugiego człowieka. Są to bardzo ważne w społeczeństwie cechy, których, niestety, często brakuje. Dlatego polecamy ją każdemu. Może się wydawać, że teraz nie ma już takich problemów, więc świadectwo Saby nic nie zmieni. Żyjemy jednak w czasach wielokulturowości. Dzięki dostępnym środkom ludzie podróżują po całym świecie. W przypadku wielu osób przynależność do jednego państwa nie jest tak jednoznaczna. Dlatego właśnie tak ważne jest, aby rozwijać swoją tolerancję, akceptację i otwartość dla otaczających nas ludzi. Każdy z nas jest inny, lecz nie może być to powodem odrzucenia. Wszyscy jesteśmy godni dobrego traktowania. Przecież w głębi serc niewiele nas różni. *Zapiski z wygnania* skłoniły nas do refleksji na temat człowieczeństwa i ludzkich postaw wobec niesprawiedliwości. Dzięki tej książce mogliśmy lepiej zrozumieć, co odczuwali

pokrzywdzeni Żydzi. Wyznania Saby rozwijają tolerancję, poszerzają wiedzę, a nawet motywują. Książka jest dla nas wezwaniem do czynienia dobra, dość już było zła. Powinniśmy, świadomi błędów przeszłości, iść naprzód ze zdobytą wiedzą i czynić świat lepszym. Nie pozwólm, by historia niemoralnych osądów i nieludzkich krzywd kiedykolwiek się powtórzyła. Nie dopuśćmy nigdy więcej, aby ludzie, którzy niekoniecznie są Polakami, musieli uciekać z naszego kraju. Sprawmy, aby czuli się tutaj bezpiecznie, jak w domu.

Recenzja książki Ewy Winnickiej *Angole – I miejsce w konkursie* (recenzent: Michał Smutek, uczeń klasy IIb)

Emigracja – wydawałoby się nic prostszego w dobie otwartych granic, powszechnej znajomości języka angielskiego i rzeczywiście kreowanej przez kolejne dyrektywy Komisji Europejskiej. Emigracja – ocean nowych, nieprzebranych możliwości. Polska – początek podróży, Zjednoczone Królestwo – stacja końcowa dla setek tysięcy (a niektórzy mówią nawet o milionach) Polaków w różnym wieku, poszukujących perspektyw zawodowych, pchanych do przodu ciekawością wielkiego, multikulturowego świata lub chcących się po prostu dorobić. Tak było jednak parę lat temu. Dziś granice już nie są otwarte, dziś coraz więcej państw buduje na granicach mury i przywraca kontrole. Schengen przepadło do Europy i znużyło, a Unia Europejska przejadła się Brytyjczokom. Lud Albionu zagłosował i wybrał Brexit.

Ewa Winnicka, publicystka, autorka scenariuszy filmowych, laureatka Okularów Równości i nagrody Grand Press, w swojej książce zatytułowanej *Angole* (wyd. Czarne, Wołowiec 2014), relacjonuje historie Polaków, którzy wyjechali do Wielkiej Brytanii w poszukiwaniu nowej ojczyzny, pieniędzy na budowę domu, szans na dalszy rozwój. Nie tylko tych z ostatniej wielkiej fali emigracji, ale też z tej z lat osiemdziesiątych poprzedniego stulecia. Przedstawia ich codzienność na Wyspach, opowiada o ich sukcesach, o porażkach, o niezrozumieniu i pogardzie, z którą się tam zetknęli, o tym, jak polscy najeźdźcy odnajdują się wśród autochtonów.

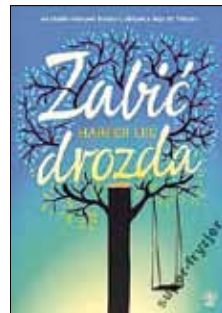
W zbiorze trzydziestu czterech odrębnych opowieści odnajdujemy zarówno historię Wojciecha – prezesa wielkiej firmy, self-made milionera, człowieka, który przecierał innym szlaki, jak i Basi – kobiety oszukanej przez agencję pośrednictwa pracy, ofiary mobbingu, zwykłej sprzątaczkę, która walczyła o sprawiedliwość z siecią hoteli Hilton. Rafał, lat trzydzieści, opowiada o prywatnej szkole z internatem, w której się uczył i w której zaznał wielu przykrości od rówieśników z wyższych sfer, podczas gdy dwudziestopięcioletni Adam nie może się wprost nachwalić swojej boarding school. Mieszkająca na co dzień w Londynie Michał, z wykształcenia antropolog, zarysowuje obraz polskiej emigracji powojennej i „soli-

darnościowej”: opisuje panujące wewnątrz niej podziały, narrację historyczno-patriotyczną, którą starają się kreować.

Książka pełna jest historii szczerych, prawdziwych do bólu, często ściskających za serce, rzadko kiedy wesołych, choć wśród jej bohaterów nie brak ludzi sukcesu. Wyłania się z niej obraz społeczeństwa brytyjskiego na dwa lata przed Brexitem, w czasach panującej na Wyspach dobrej koniunktury gospodarczej, w przededniu trwającej obecnie wielkiej fali migracji z państw arabskich; obraz społeczeństwa niespójnego, z jednej strony otwartego na przybysz, z drugiej pielęgnującego imperialne przekonanie o własnej wyższości nad innymi ludami. Winnicka ukazuje w niej przekrój postaw polskich emigrantów. Przedstawia czytelnikom życie zarówno tych, którzy odnaleźli się w brytyjskiej rutynie, jak i tych, którym powięła się noga lub nie potrafili przystosować się do panujących realiów, często na skutek nieznamośności języka i/lub przepisów prawnych. *Angole* to swoisty mikrofon, dający głos Polakom mieszkającym na Wyspach, pracującym co dzień na wizerunek naszego kraju poza jego granicami, pozwalający im opowiedzieć o tym, co dla nich istotne: o powodach, dla których wyjechali i dla których nie wrócą (lub przeciwnie, które skłoniły ich do powrotu), o ich małych i wielkich zwycięstwach w mozolnym procesie kolonizacji, o życzliwości i dyskryminacji ze strony miejscowych, o tym, co ich zdaniem powinno się w Polsce zmienić.

Moim zdaniem jest to pozycja warta uwagi nie tylko tych wszystkich, którzy interesują się bieżącą sytuacją polityczną i zjawiskami społecznymi zachodzącymi na świecie, ale również tych, którzy są zwyczajnie ciekawi świata. Polecam ją każdemu, kto pragnie się przekonać, że świat nie jest czarno-biały, mają rodziny w Wielkiej Brytanii lub sami myślą o wyjeździe.

Recenzja książki Harper Lee *Zabić drozda – I miejsce w konkursie* (recenzentka: Klaudia Ziełńska, uczennica klasy IIa)

na to pytanie, jak i na wiele innych. Powieść ta nauczy nas szacunku, współczucia dla drugiego człowieka.

Dzieło literackie autorki Harper Lee, a tak naprawdę Nelle Harper Lee napisane w 1960 r. przyniosło jej wielką sławę. Ta niezwykle urzekająca, z elementami humorystycznymi książka zawiera również poważne tematy, jak np. nierówność rasowa – poniżenie czarnych ludzi i wywyższenie rasy białej, a także wspomnianą wcześniej tolerancję. Jednak mimo tego, że zbiera w sobie tak poważne tematy znajduje się w niej miejsce na delikatny humor, który sprawia, że lektura staje się lżejsza, co nie umniejsza jej prawdziwego przesłania.

Akcja powieści umieszczona jest w fikcyjnym miasteczku Maycomb, w stanie Alabama w latach trzydzie-

stych XX wieku. Są to czasy wielkiego kryzysu, a mała społeczność zamieszkująca miasteczko starannie pielęgnuje stare nawyki pochodzące z czasów wojny secesyjnej, między innymi głębokie uprzedzenia do czarnoskórej ludności zamieszkującej Stany Zjednoczone, która niegdyś była wykorzystywana do pracy na ogromnych plantacjach. Mimo zniesienia niewolnictwa czarnoskórych, byli oni szykanowani przez białą rasę jeszcze przez długie lata, co było jednym z poważnych i trudnych zagadnień na terenach Ameryki Północnej, do których nawiązuje książka Harper Lee.

Zabić drozda dzieli się na dwie części, których narratorem, a zarazem główną bohaterką jest mała dziewczynka – Jean Louise Finch, która nazywana jest przez okolicznych mieszkańców „Skaut”.

W pierwszej przedstawiona jest tajemnica Arthura „Boo” Radleya. Starają się ją rozwikłać Skaut, jej brat Jem oraz Dill, który miał być wcieleniem przyjaciela autorki – Truman’a Capote. Cała część poświęcona jest ich przygodom skupionym wokół zagadki syna państwa Radley’ów.

Druga natomiast opowiada o procesie Toma Robinsona, czarnoskórego mężczyzny, oskarżonego o zgwałcenie białej kobiety. Proces od samego początku skazany jest na niepowodzenie z prostego powodu, ludziom łatwiej jest uwierzyć i zaufać białej kobiecie niż Murzynowi. Obrona Robinsona w sądzie podejmuje się Atticus Finch, ojciec Skaut, co nie podoba się mieszkańcom miasteczka. Dlaczego decyduje się na przejście tej sprawy, która z góry skazana jest na niepowodzenie? Co nim kieruje? Warto przeczytać powieść, by znaleźć odpowiedź na to pytanie.

Bardzo podoba mi się sposób, w jaki została napisana ta książka. Powierzenie narracji małej dziewczynce, istocie nie splamionej piętnem rasizmu lokalnej społeczności było strzałem w dziesiątkę. Jej dziecięce spojrzenie na świat i ciekawość sprawiają, że możemy poznać tamte czasy nie z perspektywy dorosłego, a dziecka, które nie rozumie wrogiemu nastawienia do ludzi innego koloru skóry. Jej poglądy są bliskie naszym. Tak samo jak ona, dziś myślimy i my, choć zawsze są wyjątki. Nie możemy pogodzić się z brakiem szacunku do osób innej religii, narodowości czy nawet statusu społecznego.

Polecam tę książkę do przeczytania każdemu, bo ważne jest, aby uczyć się zrozumienia, tolerancji i miłości do drugiego człowieka już od najmłodszych lat. Młody umysł bardzo łatwo jest zniszczyć, ale można też sprawić, żeby czynił dobro bez względu na powierzchowne wartości, jakie przeżawiają w otaczającym świecie.

Recenzja książki Aleksandry Chrobak – *Beduinki na Instagramie* (recenzentka: Aleksandra Cich, uczennica klasy IIIc)

Emiraty, Emiraty... Któż o nich nie sływał. W umyśle przeciętnej Europejczyki pojawia się stereotypowy obraz hektolitrowej ropy, petrodolarów

oraz bajecznie bogatych szejków. Kraj egzotyczny, a koszty wyjazdu i pobytu bardzo wysokie. Przesądów jest wiele, tak jak wiele powstało książek o tej tematyce, które podejmują sprawę powierzchownie i stereotypowo. Niewiele jest książek, które opisałyby ten świat od podszewki, a przynajmniej w miarę dokładnie. Jako że interesuję się Bliskim Wschodem i jego sekretami, do czytania Beduinek na Instagramie podeszłam nieco z wyższością, bo, mając wiedzę na temat tamtej kultury, myślałam, że niczego nowego się z książki nie dowiem, a i tytuł brzmiał przewrotnie. Jednak mile się rozczarowałam, ponieważ lektura była wciągająca i można z niej wyciągnąć dużo wniosków.

Ale zanim przejdziemy do sedna sprawy, należy co nieco powiedzieć o autorce. Aleksandra Chrobak, urodzona w 1984 roku, jest absolwentką religioznawstwa i polonistyki oraz była studentką iranistyki. Jak sama mówi o sobie: „Miłośniczka Bliskiego Wschodu i zawzięta tropicielka jego tajemnic. W Zjednoczonych Emiratach Arabskich spędziła 5 lat.

Takie miejsce jak ZEA budzi ciekawość niejednego człowieka, ponieważ jeszcze w latach 60. i 70. nie było tam dostępu do bieżącej wody, a dzisiaj jest jednym z najnowocześniejszych krajów. Tak też było z Aleksandrą Chrobak: przybyła, zobaczyła i opisała oraz wyjechała. Co zobaczyła i napisała – to opiszę najpierw, a dłaczego wyjechała, trochę później.

Otóż pani Aleksandra ujrzała to, czego wielu nigdy nie ujrzy. Przede wszystkim Zjednoczone Emiraty Arabskie to kraj kontrastów, gdzie religia miesza się z nowoczesnością. Państwo, mimo że oparte na prawach szariatu, jest bardzo kosmopolityczne. Religia nie stanowi problemu, jeśli chcemy żyć jak ludzie Zachodu – postępowo, jeśli nie drzwiami, to wejście oknem. Tradycja i nowoczesność, niczym mieszanka zimnego i ciepłego powietrza, tworzą burzę, która przynosi różne skutki. Tam wysokie szpilki i markowe torebki łączą się z muzułmańskimi abajami (zresztą od najlepszych projektantów), a wnikiwa obserwacja ubioru kobiet pozwala określić nawet ich sposoby na randkowanie. Kobieta mimo wszystko jest podporządkowana lokalnej tradycji; tyczy się to nie tylko dziewczyn z rodzin bardziej konserwatywnych, ale też bogatych księżniczek i stałych bywalczyń korytarzy centrów handlowych. W odróżnieniu od mężczyzny, kobieta często nie ma prawa do prywatności – każde jej wyjście „na miasto” musi podlegać zgodzie męskich członków rodziny oraz w ich towarzystwie, a wszystko jest kontrolowane przez „sokolook” teściową. Jedynym wyjściem jest tytułowy Instagram oraz ogólnie Internet, gdzie płeć piękna może wyrażać siebie na najróżniejsze sposoby. Mężczyźni to przysłowiowe wolne ptaki i jeśli trafią na w miarę poukładaną żonę, mogą żyć jak pączki w maśle. Młodzi Emiracjczycy i Saudyjczycy piją alkohol na potęgę; nie stanowi dla nich problemu jazda sportowym Lamborghini z promilami we krwi. Wieprzowinę kupuje się na zapleczu w sklepie i co ciekawe królują tam polskie produkty, jak np. kiełbasa sucha krakowska.

Czemu wyjechała? ZEA to kraj, który należy tylko i wyłącznie chwalić. Szejkowie nie mogą sobie pozwolić na zepsucie wizerunku i dlatego też, jakiegokolwiek niepoehlebane opinie w artykułach lub komentarzach, czy napisanie książki wiąże się z wydalaniem lub zakazem wjazdu delikwenta.

W książce Aleksandra Chrobak skupia się głównie na obyczajach i przesądach. Nie znajdziemy tam obszernej historii Emiratów w połączeniu z międzynarodową polityką

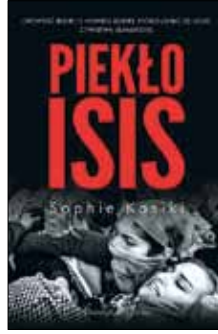
i pałacowymi intrygami. To opis Emiracjczyców i Emiratek, ich mentalności i sposobu na życie; jak Islam i westernizacja kształtują ich światopogląd. Autorka skupia się na obywatelach i to nie tylko tych majątnych, ale również biedniejszych – żyjących na pograniczu beduińskiego i wielkomijskiego świata. Są tu wielokrotnie przytaczane historie księżniczek z Banijasu. Chrobak, co się szczególnie ceni, dostaje dostęp do jakże obsesyjnie chronionej prywatności Emiratek. Okazuje się, że, wbrew pozorom, najbardziej przyjacielskie kobiety skrywają się za zasłoną; wcale nie są to największe królowe galerii handlowych, o których opinia autorki nie jest pozytywna. Prawdziwe Beduinki są prostolinijne, bezpośrednie i znają trud życia, skoro wychowały po 6-10 dzieci; jeśli tylko zdobędziesz ich sympatię, mogą stać się najlepszymi koleżankami. Życia i realności słowo pisanemu nadają właśnie te historie z życia wzięte. Wiele młodych dziewczyn zwierza się jej ze swoich problemów, takich jak np. aranżowane małżeństwo. Lekkości tej opowieści dodają nie tylko tak bogate w szczegóły doświadczenia, ale również sposób pisania przez panią Aleksandrę. Jest to język swobodny, prosty, który ubogaca dodatkowy humor. Określenia takie jak: „sypialnia to centrum dowodzenia pani domu”, „rubinowy pierścień, w którym można się prześladać”, komiczne wychwalanie ton makijażu na twarzy czy polski akcent – „sucha krakowska”, pozwalają przymknąć oko na wady Emiratów. Pani Chrobak jednak nie unika bezpośredniego przedstawienia sprawy, bogactwo kraju szejków to tylko przykrywką do tego, co dzieje się w otoczonych murem willach i za przyciemnionymi szybami samochodów. Filipińskie służące zatrudniane przez Emiracjczyców zdane są na ich łaskę lub niełaskę.

No, ale żeby nie było za dużo tych plusów, trzeba wymienić kilka wad tej książki. Pierwszą jest czasem zbyt chaotyczne prowadzenie „akcji”, z której autorka niekiedy zbacza. Przejawia się to w formułowaniu zdań – są tak jakby „roztrzępane”. Rzeczą, z którą się nie zgadzam, jest stwierdzenie, że Emiracjki w miejsca publiczne najczęściej chodzą z męskim opiekunem lub w grupie kobiet. Nie jest to prawda, ponieważ w wielu filmach i relacji ekspertów wynika, że kobiety spacerują same i nie przejmują się ubiorem czy brakiem towarzysza.

Trzecie, co jest trochę na pograniczu zalety i wady, to odczucie niedosytu. Świadczy to o niewyczerpaniu tematu. Po lekturze czułam, że chcę wiedzieć więcej. Obyczajnie to za mało. Aleksandra Chrobak powinna była napisać więcej o architekturze, islamie samym w sobie, polityce i życiu tanich robotników z Indii i Bangladeszu. Czytałam niedawno reportaż Jacka Pałkiewicza „Dubaj. Prawdziwe oblicze”. Tam z kolei brakowało mi opisu obyczajów. Pałkiewicz z bardzo skupia się na polityce, historii oraz aktualnych problemach społeczności emirackiej. Gdyby tak połączyć obie te książki, mogłyby wyjść coś naprawdę ciekawego; coś, co obejmuje pełen zakres realnej twarzy Zjednoczonych Emiratów Arabskich.

Mimo wszystko, książkę polecam. To kompendium arabskiej obyczajowości, życia Emiracjczyców od podszewki. Czyta się lekko i szybko. Czytelnik, chcąc nie chcąc, chciałby chociaż na chwilę przenieść się do świata rodem z „Baśni tysiąca i jednej nocy”.

Recenzja książki Sophie Kasiki *Piekło ISIS* – III miejsce w konkursie (recenzenci: Krystian Gut, Szczepan Hołda, Piotr Szumiński, uczniowie klasy IIc)

chwili, gdy udało jej się uciec z Syrii. Lektura ma charakter dokumentu i jest autobiograficzna.

Kobieta pochodziła z Kamerunu, gdzie została wychowana w duchu religii katolickiej i nauczona była tolerancji i otwartości na innych ludzi. Po śmierci matki wyjechała do Francji, gdzie mieszkała część jej rodziny, od której otrzymywała wsparcie. Stała się więc jedną z wielu emigrantów przebywających we Francji. Zdobyła tam wykształcenie i podjęła pracę w ośrodku pomocy dla rodzin z kłopotami adaptacyjnymi. Założyła również rodzinę i urodziła syna Hugona. Wydawałoby się więc, że jej życie ułożyło się dobrze, a mimo to popełniła wielki błąd – wyjechała do Syrii.

Lektura wskazuje, jakie mogły być tego przyczyny. Bohaterka często miewała stany depresyjne i wręcz rozpaczliwie szukała sensu życia. Ten trudny moment wykorzystali jej znajomi – podopieczni z ośrodka adaptacyjnego i rozpoczęli proces werbowania jej w poczet wyznawców islamu i zwolenników wyjazdu do państwa islamskiego. Książka dokładnie opisuje sposoby działania wojowników islamskich, aby zdobyć jak najwięcej popleczników. W końcu Sophie wyjechała do Syrii, do miasta Rakka. Przeżyła tam koszmar, gdy zderzyła się z rzeczywistością. Pracowała w szpitalu publicznym, następnie wraz z synem była wywieziona w mieszkaniu, a w końcu przebywała pod nadzorem w ośrodku dla kobiet – madafie. Stała się więc niewolnicą Daeshu (ISIS). Dzięki wyjątkowej sile charakteru udało jej się uciec i wrócić do Francji.

Książkę warto przeczytać z kilku powodów. Po pierwsze narracja utworu prowadzona jest w ciekawy sposób. Ważniejsze jednak jest ukazanie, co to naprawdę jest państwo islamskie i w jaki sposób działa, aby werbować, a następnie zatrzymywać tzw. nawróconych. Dla mnie jednak najciekawszy jest wątek ukazujący społeczeństwo francuskie. Powieść, według mnie, obala stereotyp społeczeństwa francuskiego jako bardzo tolerancyjnego, w którym bardzo dobrze funkcjonują ludzie wielu narodów i religii. Autorka obnażyła wiele problemów tej grupy ludzi. Okazuje się, że „multi kulti” działa tylko do momentu, gdy nie ma większych problemów. Z chwilą pojawienia się ich nikt nie potrafił pomóc w ich rozwiązaniu, np. trudnych sytuacji w ośrodku adaptacyjnym czy samym życiu Sophie. Wówczas okazywało się, że na wierzch wychodziły uprzedzenia i sztywnie trzymano się przepisów. Kolejnym wątkiem, na który warto zwrócić uwagę, jest różnorodność ludzi islamu. Z jednej strony fanatycznych dżihadystów, mudżahedinów, poprzez zwykłych zastraszonych Syryjczyków, aż po ludzi, którzy są w stanie poświęcić życie, aby ratować innych.

Książka *Piekło ISIS* jest na pewno godna polecenia dla wszystkich: od dzieci ze szkoły podstawowej, aż po ludzi w wieku dojrzałym. Dzięki temu, że ukazuje mechanizmy werbowania w poczet dżihadystów, może wielu ludzi uchronić od popełnienia błędów Sophie.

Autorką i zarazem główną bohaterką książki *Piekło ISIS* jest Sophie Kasiki. Utwór opowiada o jej losach od najmłodszych lat do

DNI KULTURY W TUCHOWSKIM KOPERNIKU

ANETASZUPIŃSKA

W Liceum Ogólnokształcącym im. M. Kopernika, w dniach od 20 do 22 grudnia br. tradycyjnie odbyły się Dni Kultury. W tym roku w kilku konkursach gościnnie wystąpili uczniowie Publicznego Gimnazjum w Tuchowie.

Nasze liceum, które należy do grona Szkół Stowarzyszonych UNESCO, już od 33 lat organizuje tę ciekawą formę nauki. Podczas rozmaitych konkursów uczniowie rozwijają swoje talenty, zainteresowania i zdobywają wiedzę w bardzo praktyczny i ciekawy sposób. Tematyka konkursów poświęcona jest życiu i twórczości znanych osobistości literatury, sztuki i nauki, wybieranych jako patronów każdego roku przez organizację UNESCO. Zwykle są to projekty, wystawy tematyczne, konkursy wiedzy, spek-

takle teatralne, konkursy piosenki, poezji i tańca oraz konkurencje sportowe. W tym roku były to, m.in.: Konkurs „Atrakcje turystyczne naszego regionu” z okazji Międzynarodowego Roku Mapy, wystawy z okazji Międzynarodowego Roku Suchych Nasion Roślin Strączkowych i wystawienie fragmentów „Romeo i Julia” z okazji 400. rocznicy śmierci Williama Shakespeare’a. W tegorocznych Dniach Kultury zwyciężyła klasa 3c, II miejsce zajęła klasa 2a, a na III miejscu usytuowała się klasa 3a.

5 stycznia 2017 r. w Domu Kultury w Tuchowie odbyło się podsumowanie Dni Kultury, na które zaprosiliśmy nauczycieli oraz naszych kolegów i koleżanki z trzecich klas Publicznego Gimnazjum w Tuchowie. Ponownie mogliśmy posłuchać pięknych pastorałek oraz piosenek Boba Dylana, a także zobaczyć taniec flamenco i bolero w wykonaniu zwycięskich klas. Z niecierpliwością czekamy na kolejne Dni Kultury!

Wyłonienie i nagrodzenie osób, które szczególnie wyróżniły się na polu polskiej medycyny. Taki jest cel konkursu „Sukces Roku w Ochronie Zdrowia – Liderzy Medycyny” organizowanego przez wydawnictwo Termedia, pod patronatem ministra zdrowia Konstantego Radziwiła. Tomasz Olszówka – prezes Centrum Zdrowia Tuchów wyróżnienie w tegorocznej edycji konkursu w kategorii „Menedżer Roku 2016 – placówki prywatne”. Doceniono „spektakularne działania w sferze inwestycyjnej na kwotę 20 mln złotych, m.in. dokończenie inwestycji w Dąbrowie Tarnowskiej tj. projektu „Poródówka nowoczesnej generacji oraz budowy Centralnej Sterylizatorni w Tuchowie”.

Kandydatów w ośmiu kategoriach mogły zgłaszać organizacje społeczne, zawodowe, związki pracodawców, a także indywidualne osoby. Prezesa Olszówkę zgłosiła dyrekcja Domu Kultury w Tuchowie. Spółka medyczna z Pogorza prowadzi wraz z placówką kultury wiele działań, związanych z promocją zdrowia oraz profilaktyką. Ostatecznego wyboru laureatów dokonała, po osobistych przesłuchaniach, Kapituła. W jej skład wchodzi najbardziej wpływowe osoby ze świata medycyny, m.in. byli ministrowie zdrowia, wybitni naukowcy oraz szefowie najważniejszych organizacji sektora medycznego. By pomóc Kapitulie w podejmo-

Prezes CZT wyróżniony, spółka doceniona

waniu decyzji organizatorzy powołali Jury Preselekcyjne, które wcześniej przedstawiło wstępne rekomendacje. - Kapituła zwróciła też uwagę na to, że w ostatnich latach nastąpiło czterokrotne zwiększenie rocznych przychodów z działalności oraz trzykrotne zwiększenie szpitalnej bazy łóżkowej. Spółka zdobyła też nowe kompetencje w leczeniu szpitalnym oraz w opiece specjalistycznej, gdzie liczba poradni wzrosła ponad dwukrotnie. Odbywało się to przy zaangażowaniu całego zespołu, któremu bardzo dziękuję – tłumaczy prezes Olszówka. - *By odnieść sukces, trzeba mieć nie tylko pomysł, ale także wiedzę, energię i żelazną konsekwencję we wcielaniu go w życie* – ocenia Janusz Michalak, prezes Wydawnictwa Termedia. Wyróżnienia wręczył minister zdrowia Konstanty Radziwił. Warto dodać, że zwycięzcą kategorii „Menedżer Roku 2016 – placówki prywatne”

został Zygmunt Malinowski, prezes zarządu Ars Medical. Konkursowa gala, która odbyła się 19 stycznia 2017 r. jest od lat jedną z najbardziej prestiżowych uroczystości środowiska medycznego. Każdego roku,

jej kulminacyjnym momentem jest uhonorowanie laureatów konkursu. Indywidualny sukces prezesa Olszówki nastąpił po ogłoszeniu kolejnego rankingu zestawienia TOP 100 najlepszych szpitali kraju, w którym

po raz trzeci znalazło się Centrum Zdrowia Tuchów. W zestawieniu najlepszych szpitali zabiegowych, wielospecjalistycznych i onkologicznych spółka utrzymała siódme miejsce w Małopolsce i drugie – jeśli chodzi

o placówki prywatne. Maksymalną liczbę punktów zdobyła w zakresie jakości usług i analizy zdarzeń. Ranking przygotowało Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia (CMJ) i firma doradcza IDEA Trade.

R E K L A M A

**Centrum
Zdrowia**
TUCHÓW

NFZ
Ministerstwo
Zdrowia

Badanie realizowane w ramach programu wykrywania raka piersi Ministerstwa Zdrowia
Co dwa lata dla kobiet w wieku od 59 do 69 lat

Upewnij się w zdrowiu

**BEZPŁATNE BADANIA
MAMMOGRAFICZNE**

rejestracja telefoniczna
14 65 35 250
604 430 775

rejestracja osobista
ul. Szpitalna 1 Tuchów
od poniedziałku do piątku
w godzinach od 7.00 - 20.00
szpital przyjazny rodzinie

Seniorzy coraz bardziej potrzebują działań w zakresie profilaktyki zdrowia i są zainteresowani zmianą stylu życia na mniej obciążający dla organizmu. Takie wnioski płyną z podsumowania programu „W sile wieku – kompleksowa profilaktyka seniorów”. Od czerwca do listopada realizowała go Fundacja Zdrowym Być, działająca przy Centrum Zdrowia Tuchów. Wsparcie finansowe projektu zapewniło Województwo Małopolskie. W cyklu spotkań wykładowych i warsztatowych poświęconych profilaktyce zdrowotnej wzięło udział ponad 50 osób w wieku 50+.

Jak mówi prezes Fundacji Zdrowym Być Barbara Malinowska-Fudala z realizacji zadania wynika też, że aktywność społeczna seniorów to już nie tylko domena mieszkańców miast, ale także osób zamieszkałych w środowisku wiejskim - *Coraz częściej te osoby chcą być aktywne i działać np. w różnego rodzaju klubach seniora, a łatwiej im to osiągać, gdy znają swe ograniczenia, ale także wiedzą, jak je minimalizować* – tłumaczy szefowa zarządu fundacji. W czasie otwartych wykładów lekarze omawiali medyczne aspekty starzenia się i typowe dla seniorów problemy chorobowe, a w czasie zajęć warsztatowych można było poznać proste ćwiczenia fizjoterapeutyczne i zasady dietetyczne. Co najważniejsze prowadzący warsztaty uczyli słuchaczy, jak poszczególne metody zastosować w stosunku do

W sile wieku – podsumowanie

własnych schorzeń. Kolejne spotkania poświęcone były: fizjologii starzenia się, chorobie zwyrodnieniowej stawów, cukrzycy, bólowi i procesom zachodzącym w psychice seniorów. Prócz lekarzy POZ prowadzili je także specjaliści: ortopeda, diabetolog, anestezjolog, dietetyk, psychiatra, psycholog, fizjoterapeuta i terapeuta zajęciowy. Na każdy ze zrealizowanych cykli spotkań złożyło się po sześć bloków zajęć, obejmujących łącznie 24 godziny wykładów i 72 godziny warsztatów. Prowadzący dostosowywali swoje wystąpienia do zgłaszanych przez grupę problemów, czy kwestii nurtujących poszczególnych uczestników. Z podsumowania powsta-

prezentowanych zagadnień. Zajęcia pozwoliły im nabyć sporo nowych, praktycznych umiejętności, dotyczących profilaktyki prozdrowotnej. Słuchacze podkreślają również fakt, że podobnych spotkań jest zdecydowanie za mało, zaś ogólnodostępne informacje są często niezrozumiałe i bardzo ogólne. Seniorzy czerpią wiedzę na temat działań profilaktycznych głównie z przekazów ustnych tzw. poczty pantoflowej oraz z plakatów w placówkach służby zdrowia. Rządziej informacje tego typu pochodzą od lekarza rodzinnego czy z gazety, okazjonalnie z internetu. Wśród uczestników cyklu dominowały panie w wieku od 66 do 70 lat

tego na podstawie ankiet wynika, że uczestnicy znacząco podnieśli i uporządkowali wiedzę na temat

i nieco młodsze. Mężczyźni przyznawali, że przychodzili zazwyczaj pod wpływem żon, sąsiadek czy

sióstr. Zajęcia odbywały się w Domu Kultury w Tuchowie oraz w tutejszym Ośrodku Psychoterapii, a także

w Centrum Kultury Wsi Polskiej w Wierzchosławicach.

Zdrowo przetrwajmy zimę – cz. I

Grypa w natarciu

W Tuchowie i Wierzchosławicach lekarze odnotowali ponad 60 przypadków zachorowań na tę chorobę.

Sporo jest także przeziębień i infekcji grypopodobnych. Zimą temperatura i wilgotność powietrza, prędkość wiatru, promieniowanie słoneczne czy zmiany ciśnienia atmosferycznego mogą pogarszać samopoczucie i osłabiać odporność. Organizm jest bardziej wrażliwy także dlatego, że zimowa dieta może być uboga w niektóre witaminy, magnez czy żelazo. O kaszlu, gorączce, bańkach i stymulatorach odporności w cyklu – Jak przetrwać zimę - pisze ekspert Akademii Pacjenta Centrum Zdrowia Tuchów prof. Paulin Moszczyński.

Kaszel

Kaszel jest korzystną, ochronną i obronną reakcją organizmu, dzięki której dochodzi do oczyszczania dróg oddechowych ze śluzu, drobnoustrojów oraz pyłów, znajdujących się w drzewie oskrzelowym. Należy pamiętać, że człowiek w zależności od aktywności fizycznej wdycha w ciągu doby od 15 do 20 tys. litrów powietrza, niejednokrotnie bardzo zanieczyszczonego. Kaszel może być suchy, bez wydzieliny i mokry. Powstały śluz ułatwia usuwanie zanieczyszczeń z dróg oddechowych i mniej męczy pacjenta niż kaszel suchy. W pewnych okolicznościach kaszel, zwłaszcza ostry, jest zradliwy dla pacjenta, ponieważ powoduje ból w klatce piersiowej i naderwanie mięśni międzyżebrowych,

dusznność, zmęczenie, nudności, wymioty, zaburzenia snu, dolegliwości sercowe, brak apetytu. Przykrym, na szczęście rzadkim powikłaniem kaszlu są omdlenia i zwolnienie akcji serca. Ułatwienie odpluwania płwociny poprzez rozrzedzenie śluzu wymaga stałego przyjmowania dostatecznej ilości płynów. Najprostszym sposobem jest picie 1-2 litry na dobę herbaty czy naparu z ziół. Stosowane są leki wykrztuśne i rozrzedzające wydzielinę oskrzelową. Tych ostatnich nie należy używać przed snem. Korzystnie działają urządzenia nawilżające, twarde cukierki pobudzające wydzielanie śliny, miód, krople i syropy przeciwkaszlowe zawierające mentol oraz ekstrakty ziołowe, olejki eteryczne do inhalacji, mieszanki ziołowe, maści do nacierania klatki piersiowej.

Gorączka

Wzrost temperatury ciała w granicach 37,5°C - 38°C nazywamy stanem podgorączkowym, a powyżej 38°C – gorączką. W następstwie działania pirogenów wytwarzanych przez drobnoustroje dochodzi do zaburzenia funkcji ośrodka termoregulacji w mózgu. Gorączkę wywołaną toksynami bakteryjnymi czy wirusowymi należy traktować jako pożyteczny mechanizm obronny ustroju, który usiłuje zwalczać infekcję i dlatego w stanach podgorączkowych nie należy podawać leków przeciwgorączkowych. Wzrost ciepłoty ciała większy niż o 2°C jest szkodliwy i w takich przypadkach należy obniżyć ciepłotę ciała.

Dreszczami nazywamy skurcze drobnych grup mięśniowych wystę-

pujące w okresie szybkich zmian temperatury ciała z przyczyn zewnętrznych (np. na skutek zmarznięcia) lub z przyczyn wewnętrznych (np. gorączka w przebiegu różnorodnych stanów chorobowych). Po zmarznięciu jest to objaw korzystny jako wyraz reakcji i mechanizmów obronnych, których celem jest dostarczenie organizmowi dodatkowych ilości ciepła. Dreszcze w przebiegu gorączki są efektem przenikania do krwi bakterii, wirusów i ich toksyn. Jest to zjawisko niekorzystne dla organizmu. U dzieci zamiast dreszczy mogą w opisanych sytuacjach wystąpić drgawki.

Gorączkę można obniżyć poprzez stosowanie kąpeli lub zawiązań ochładzających. Woda do kąpeli powinna mieć temperaturę o 1 stopień niższą od temperatury ciała pacjenta mierzoną w odbytnicy. Nie należy wydłużać kąpeli powyżej 20 minut. Polecane jest także obmywanie zimną wodą całego ciała ruchami od stóp w górę, zimne zawiązania łydek, klatki piersiowej, przegubów łokciowych i okolic podkolanowych. Chusteczki lub ręczniki najlepiej lniane moczyć się w zimnej wodzie, wyciska a następnie okładać nimi wymienione miejsca. Można je następnie przykryć suchym ręcznikiem. Okłady takie zmieniamy kiedy są ogrzane.

Bańki

Bańki lekarskie to powszechnie znana fizjologiczna metoda lecznicza. Przyjmuje się, że ojczyzną baniek są Chiny. Stosuje się je tam od około trzech tysięcy lat. We współczesnych Chinach każdy dobrze wyposażony gabinet medycyny naturalnej dyspo-

nuje kilkoma kompletami baniek o różnej wielkości, kształcie, wykonanych z różnych rodzajów tworzywa.

Ojciec medycyny Hipokrates podał dokładny opis ich stosowania w przypadkach miejscowych infekcji ropnych oraz w celu przeciwdziałania chorobom zastoju krwi w żyłach. Istota zabiegu polega na wytworzeniu w naczyniu zamkniętym – bańce – podciśnienia o wartości od 0,2 do 0,8 atmosfery. Dochodzi wówczas do pobudzenia naturalnych mechanizmów obronnych poprzez wywołanie miejscowego przekrwienia, które jest silnym bodźcem dla organizmu do wytworzenia przeciwciał. W Polsce zalecane są najczęściej bańki ogniowe stosowane w przypadku chorób zapalnych układu oddechowego. Bańki stosuje się jako terapię domową. Przeciwwskazaniami do stawiania baniek są: nadmierna kruchość naczyń krwionośnych, zespoły upośledzonej krzepliwości krwi, choroby autoimmunologiczne, niestabilne nadciśnienie tętnicze, czynna choroba nowotworowa, gruźlica, padaczka, atopowe zapalenie skóry, niewydolność krążenia, ciąża.

Immunofitoterapia

W okresie zimowym można stosować naturalne stymulatory odporności. Spektrum ziół i preparatów roślinnych stosowanych jest w tym przypadku naprawdę imponujące. Są to preparaty żeńszenia, eleuterokoka, jemiolo, arcydzięgla, ogórecznika, wiesiołka, zioła szwedzkie, ekstrakt z pestek grejpfruta.

Alkoksylglicerole

Olej z wątroby niektórych gatunków rekinów stosowany był od dawna w ludowej medycynie skandynawskiej w ogólnym osłabieniu organizmu. Głównym składnikiem oleju z wątroby rekina są alkoksylglicerole odkryte przez Tsujimato i Toyama w 1922 r., a pierwszą syntezę tych związków przeprowadził w 1930 r. laureat nagrody Nobla, Robert Robinson. Alkoksylglicerole (alkilglicerole – lipidy eterowe) stanowią grupę tłuszczów obecnych w mleku matki i mleku krowim, a także w oleju otrzymanym z wątroby ryb rekinowatych. W mleku kobiecym zawartość alkoksylgliceroli jest ponad 10-krotnie wyższa niż w mleku krowim. Związki te posiadają silne właściwości antyutleniające, stymulują hematopoezę, produkcję przeciwciał, fagocytosę i apoptozę (niszczenie) komórek nowotworowych.

prof. Paulin Moszczyński – Akademia Pacjenta Centrum Zdrowia Tuchów

Zakład Opiekuńczo Lecznicy prowadzony przez Centrum Zdrowia Dąbrowa Tarnowska działa wzorowo. Z jego świadczeń w roku ubiegłym skorzystała większa liczba pacjentów niż planowano. Dłatego Narodowy Fundusz Zdrowia zwiększył tegoroczny kontrakt placówki. Widomo już, że w pierwszym półroczu nakłady na jego funkcjonowanie będą wyższe o 100 tys. zł. Kontrakty Centrum Zdrowia Tuchów najbardziej znacząco wzrosły w zakresie wykorzystania tomografu komputerowego, leczenia stomatologicznego i pracy kilku poradni specjalistycznych.

Dąbrowski ZOL jest przeznaczony dla pacjentów, którzy byli

Większe kontrakty z NFZ

leczenie w szpitalu i nie wymagają dalszej hospitalizacji. Większość podopiecznych ze względu na stan zdrowia i brak możliwości samodzielnego funkcjonowania w środowisku domowym potrzebuje stałego nadzoru medycznego i rehabilitacji. W placówce pensjonariusze są systematycznie konsultowani przez lekarza, mają zapewnioną całodobową opiekę pielęgniarską. Pacjenci kontynuują rozpoczęte wcześniej leczenie farmakologiczne, korzystają także z terapii zajęciowej i pomocy psychologicznej. Ponadto specjaliści prowadzą u nich rehabilitację schorzeń narządu ruchu. W ZOL może przebywać czterdziestu dziewięciu pensjonariuszy. Liczbę miejsc zwiększono dzięki remontowi, który wykonano po

tym, jak prowadzenie placówki w połowie 2015 r. przejęło Centrum Zdrowia Tuchów.

W Centrum Zdrowia Tuchów i Centrum Zdrowia Wierchosławice pacjenci będą mogli w szerszym zakresie skorzystać z leczenia

stomatologicznego. Tutaj łączna wartość kontraktów w porównaniu do roku ubiegłego wzrosła o 90 tys. zł. Świadczenia w szerszym wymiarze będą wykonywane zarówno u dzieci, jak też u dorosłych. Dotyczy to także placówek podległych Centrum Zdrowia Tuchów w Bruśniku, Ciężkowicach, Jastrzębi i Siemiechowie.

Ponadto prawdopodobnie zmniejszą się kolejki do Poradni

Leczenia Bólu i Poradni Neurologicznej. W obu specjalizacjach kontrakty zwiększono o kwoty ponad 13 tys. zł. Poprawi się także dostępność specjalistycznej diagnostyki. 30 tys. zł więcej niż w roku ubiegłym Narodowy Fundusz Zdrowia przeznaczył na badania wykonywane przy pomocy szesnastorzędownego tomografu komputerowego, zapewniającego możliwość dokładnego skanowania całego obszaru ciała.

Koniec bezczynności wobec smogu na Pogórze. W Tuchowie powstaje koalicja, która ma na celu ograniczenie zanieczyszczenia powietrza, informowanie o tym problemie i podejmowanie działań prewencyjnych. Miejscowość jest w czołówce miast dotkniętych smogiem – wynika w raporcie WHO. Miejscowy samorząd, spółka medyczna prowadząca szpital i działacze stowarzyszenia Eko-Aura Małopolska, mają podpisać deklarację współpracy 16 lutego podczas konferencji, poświęconej zanieczyszczeniu powietrza.

Smog przekłada się – niestety – na zapadalność na choroby płuc. W miastach Polski Południowej około jedna czwarta przypadków zachorowania na raka płuc jest spowodowana smogiem – policzyła koalicja organi-

Koalicja dla czystego powietrza

zacji pozarządowych zajmujących się zdrowiem pod nazwą HEAL Polska. Na raka płuc zapada rocznie w Polsce ok. 20 tys. osób. Jedną z przyczyn choroby jest wnikanie do organizmu benzopirenu, znajdującego się w pył zawieszonym. Ponieważ zdarza się, że normy tego związku są przekroczone kilkakrotnie szczególnie ważną rolę w mieście powinna odgrywać profi-

laktyka i wykonywanie odpowiednich badań, wykrywających choroby we wstępnej fazie. Dlatego Centrum Zdrowia Tuchów rozpocznie realizację Programu Profilaktycznego Chorób Układu Oddechowego dla poprawy bezpieczeństwa mieszkańców i osób, które często przebywają w Tuchowie. - *Prócz przeprowadzenia akcji informacyjnej zamierzamy realizować*

bezpłatne dla pacjentów badania spirometryczne i porady lekarskie – mówi prezes CZT Tomasz Olszówka. Zagrożenie chorobami dotyczy szczególnie palaczy tytoniu. Centrum Zdrowia Tuchów zagwarantuje też dalszą terapię osobom, u których badanie wykaże symptomy przewlekłej obturacyjnej choroby płuc. Chorzy zagrożeni rakiem płuc zostaną skierowani na

diagnostykę radiologiczną, ewentualnie także tomograficzną.

Jak mówi burmistrz Tuchowa Adam Drogoś prócz akcji informacyjnej, dystrybucji ulotek wśród mieszkańców, do szkół i przedszkoli samorząd prowadzi też program wymiany pieców. - *Planujemy wymienić 150 pieców węglowych na węglowe nowej generacji i 150 pieców węglowych na gazowe* – tłumaczy szef samorządu.

Natomiast Stowarzyszenie Eko-Aura Małopolska prowadzi strony www.powietrzetuchow.pl oraz na serwisie społecznościowym Facebook, gdzie podawane są na bieżąco informacje o zanieczyszczeniu powietrza. Jak mówi Dariusz Rak z zarządu stowarzyszenia to właśnie ta organizacja będzie głównym organizatorem lutowej konferencji, która ma spopularyzować ochronę powietrza na Pogórze.

Inicjatorzy zawiązania porozumienia zaplanowali otwarty charakter koalicji. Planują zaprosić do wstępowania w jej szereg także przedstawicieli innych samorządów, organizacji pozarządowych, instytucji czy firm.

TERESA SZYMAŃSKA
ALEKSANDER KAJMOWICZ

CIEKAWY ROŚLINY MIASTA I GMINY

Derenie – krzewy na każdą porę roku, nie wyłączając zimy

Jest zima, styczeń. W przyrodzie niby nic się nie dzieje. Chodzi o rośliny, bo ptaki i niektóre inne zwierzęta są aktywne i kto chce może je wypatrzyć. Chociaż i rośliny nie takie znow szare i bure jakby się wydawało. Wystarczy wejść np. na „Szlak papieski” na Garbku lub na „Szlak wokół Tuchowa” i rozglądając się dookoła. Co rusz widać krzewy o czerwono-bordowych pędach.

Jest to **derzeń świdwa** (*Cornus sanguinea*) z rodziny dereniowatych (*Cornaceae*). Derzeń ten jest krzewem o wys. do 4 m, zrzucającym liście na zimę, o charakterystycznych ciemnoczerwonych i lśniących pędach. Szczególnie dobrze widać go zimą na tle śniegu (łac. *sanguinea* = krwisty). Pędy ma wzniesione, silnie rozgałęzione. Liście są bardzo charakterystyczne: ustawione naprzeciwległe, kształt jajowato-eliptyczny, długość 5-10 cm., o wyciągniętym wierzchołku i 3-5 par łukowato przebiegających nerwów. Po tych nerwach łatwo rozpoznać derzeń latem, zaś zimą po czerwonych pędach. Najbardziej czerwone są najmłodsze przyrosty. Liście jesienią przebarwiają się na ciemnoczerwono. Krzew ten kwitnie od maja do lipca, kwiaty

są białe, drobne, zebrane w gęste, parasolowate, lekko wypukłe podbaldachy. Zapach kwiatów jest niezbyt przyjemny (rybi). Kwiaty derenia są chętnie odwiedzane przez pszczoły. Niedojrzałe owoce mają barwę czerwono-czerwoną, po dojrzeniu (wrzesień-październik) czarno-siną. Są **niejadalne**. Stanowią jednak pokarm wielu ptaków. Krzewy derenia są bardzo dobre na naturalne żywopłoty, do umacniania nasypów, skarp, ponieważ szybko tworzą liczne odrosty korzeniowe i są odporne na niekorzystne warunki środowiska. Twarde drewno dereni jest bardzo wytrzymałe, ciężkie, cenione w tokarstwie.

Podobnym gatunkiem jest **derzeń właściwy**, czyli **jadalny** (*Cornus mas*). Jest często sadzony w ogrodach, ponieważ jego owoce są jadalne. W Tuchowie rzuca się w oczy derzeń właściwy (dwa okazałe krzewy) na posesji naprzeciw dworca kolejowego. Krzew ten kwitnie na przedwiośniu, przed rozwojem liści (lutym-kwiecień), prawie równocześnie z baziami leśnymi. Jego kwiaty są jaskrawo-żółte, zebrane w bocznie ustawione baldaszki. Owoce (sierpień-wrzesień) są owalne, długości do 2 cm, czerwone, błyszczące, z dużą pestką. Mięsz jest soczysty, jadalny o kwaskowatym smaku. Z owoców

tych robi się wyborne nalewki. Nadają się też na galaretki, marmolady, soki i wina. Najlepsze na przetwory są owoce przejrzałe. Owoce derenia jadalnego mają właściwości lecznicze (są bogatym źródłem witaminy C, A i P oraz zawierają podstawowe minerały takie jak: żelazo, potas, wapń, magnez).

Derenie to krzewy bardzo zróżnicowane. Oprócz dwóch wyżej opisanych (świdwa – występujący w stanie dzikim i właściwy – sadzony w parkach, ogrodach) jest bardzo dużo odmian ozdobnych. Najbardziej znane to: **derzeń biały** (*Cornus alba*) i **derzeń rozłogowy** (*Cornus sericea*). Intensywnie czerwone pędy ma odmiana „Sibirica” derenia białego, a oliwkowo-żółte odmiana „Flaviramea” derenia rozłogowego.

Podsumowując: derenie to bardzo wytrzymałe i niewymagające krzewy. Są ponadto odporne na niekorzystne warunki środowiskowe. Derzeń świdwa, który występuje w warunkach naturalnych jest u nas pospolity. Najczęściej rośnie w lasach, zaroślach, na łąkach, w wilgotnych dolinach rzek.

Należy jeszcze wspomnieć o zastosowaniu derenia we florystyce. Te ładne, naturalne ciemnoczerwone,

proste pędy, których używają panie w kwaciarniach tworząc kompozycje, to właśnie pędy derenia.

W wielu rejonach Polski pędy derenia są wykorzystywane przy robieniu palm wielkanocnych.

Dereń świdwa zimą
łac. *Cornus sanguinea*

Kwiat derzeń jadalny
łac. *Cornus mas*

Owoc derzeń jadalny
łac. *Cornus mas*

Owoc derzeń świdwa
łac. *Cornus sanguinea*

Warsztaty gitarowe w Tuchowie

GABRIELACZUBA

21 stycznia 2017 roku w Szkole Muzycznej I stopnia w Tuchowie odbyły się warsztaty gitarowe.

„Droga do konkursu – jak przygotować się do występów publicznych” – tak brzmiał temat warsztatów muzycznych, a konkretnie gitarowych, w których uczniowie Szkoły Muzycznej I st. w Tuchowie mieli okazję brać udział w styczniowe, sobotnie przedpołudnie. Uczestniczyli w nich podopieczni klas gitary Aleksandra Manasterskiego, Grzegorza Kłaka oraz Wojciecha Gurgula. Zajęcia prowadziły Alicja Kawa – nauczycielka w Zespole

Szkół Muzycznych im. Ignacego Jana Paderewskiego w Tarnowie oraz w Szkole Muzycznej I st. w Brzesku i Elżbieta Antoniak – nauczycielka w Państwowej Szkole Muzycznej I i II st. w Zduńskiej Woli. Obie Panie pracowały indywidualnie z uczniami przygotowującymi się do konkursów (m.in. do przesłuchań Centrum Edukacji Artystycznej w Krakowie czy do I Zimowego Przeglądu Gitarowego w Bobowej). Warsztaty przyciągnęły nawet uwagę słuchaczy spoza szkoły – budynek szkoły przy ulicy Jana Pawła II odwiedzili również miłośnicy muzyki gitarowej. Rady na temat jakości wydobycia dźwięku, udoskonalenia techniki gry i efektywniejszego ćwiczenia były na pewno cenną pomocą dla wszystkich grających na gitarze klasycznej.

Melaniusze 2017 list

Popołudniowo-wieczorne spotkanie w Domu Kultury w czwartek 19 stycznia zapamiętam na długo.

To wtedy otrzymałem ważne dla mnie HONOROWE WYRÓŻNIENIE statuetką „MELANIUSZ” za zasługi dla rozwoju miasta i gminy Tuchów. Wyróżnienie tym ważniejsze, bo niespodziewane i nieoczekiwane. Przyznam się, że jestem dumny z faktu dołączenia do grupy osób uhonorowanych tą statuetką. Dziękuję tą drogą za uznanie mojej pracy, pracy tym ważniejszej, bo nienarzuconej, a sprawiającej

przyjemność i satysfakcję. Dziękuję koleźce Tadeuszowi Golińskiemu za promowanie mojej osoby. Dziękuję członkom Kapituły za przyznanie wyróżnienia.

Wiem, że w takich przypadkach opowiada się komunały o dodatkowym impulsie do pracy itd. Nic takiego nie powiem. Dalej będę robił to, co robiłem do tej pory. Będę kontynuował rozpoczęte prace – mam na „warsztacie” dwa przedsięwzięcia, które zechcę doprowadzić do końca w zaplanowanym terminie. Dalej będę opowiadał o naszym mieście wszędzie tam, gdzie mnie będą chcieli słuchać, a jeśli nie będą chcieli to też będę opowiadał. Wiem

jedno. Kiedy zamknę rozpoczęte tematy to wyszukam następne (mam kilka propozycji), aby je opracować i uzupełnić historię naszego miasta.

W wystąpieniu powiedziałem, że czuję się w obowiązku zostawić po sobie ślad, żeby kolejne pokolenia tuchowian wiedziały więcej niż my teraz o swojej przeszłości i zapisywały nowe karty historii Tuchowa. Jestem z pokolenia mającego bezpośrednią styczność z ludźmi czasów międzywojennych i tych, którzy przeżyli straszne lata okupacji i bardzo trudne lata powojenne. Obowiązkiem mojego pokolenia jest przekazać to, co sam dowiedziałem się od tych ludzi.

Dziękuję za docenienie tego co robiłem i robię. Statuetka znalazła honorowe miejsce w naszym domu.

Stanisław Jaworski

Jest taki dzień, jeden jedyny na 365 dni

ANNABARAN

To dobry dzień, a właściwie wieczór, aby spędzić go przyjemnie z rodziną, przyjaciółmi i znajomymi.

Aby w tym szalonym dniu, w którym żyjemy już tylko wieczorem Sylwestrowym

Znaleźć czas na snucie marzeń na Nowy Rok

I wspomnienie najpiękniejszych chwil tego mijającego...

I tak też w Sylwestrowy wieczór, Stowarzyszenie Społeczności Lokalnej „MOJE SIEDLIJSKO” z Siedlisk oraz grupa „Seniorów” z Tuchowa bawili się wspólnie w Domu Kultury w Siedliskach. Przy dobrej muzyce, smacznym bufecie i ogólnej wesołości świętowali nadejście 2017 roku. Co przyniesie? Czas pokaże. **Oby samo najlepsze!** Czasom sobie życzyli, składając noworoczne życzenia.

Meeting Fletowy w Tuchowie

GRAŻYNA CIESIELSKA

16 stycznia 2017 r. w Domu Kultury w Tuchowie miało miejsce niecodzienne spotkanie uczniów klasy fletu p. Heleny Lis i p. Grażyny Ciesielskiej ze Szkoły Muzycznej I st. w Tuchowie z wykładownicą Akademii Muzycznej w Łodzi – dr Ewelina Zawiaślak.

Celem spotkania były Warsztaty Fletowe, które miały zadbać o podwyższenie poziomu prężnie rozwijających się młodych adeptów gry na flecie. Młodzież chętnie uczestniczyła w zajęciach, które trwały cały dzień, od godz. 10.00 do godz. 17.00. Mimo wielu godzin spędzonych na nauce warsztatu gry

na flecie oraz interpretacji utworów, dzieci nie okazywały znużenia, gdyż Pani Profesor bardzo umiejętnie i wszechstronnie inspirowała je do nauki gry.

Warsztaty poprzedzone były niezwykle ciekawą prezentacją całej „rodziny” fletów, od najmniejszego fletu – piccolo, który wraz z fute- rałem mieści się w kieszeni, do największego fletu – kontrabasowego, który opiera się na nóżce i ma wysokość dorosłego człowieka, a do złożenia go potrzebne są dwie osoby.

Na zakończenie warsztatów Pani Profesor pochwaliła uczniów za ich dotychczasowe umiejętności, za determinację w dążeniu do coraz lepszej formy w grze na flecie. Myślę, że to spotkanie na długo zapadnie w pamięci jego uczestników i życzę im, żeby przyniosło oczekiwane efekty.

„TO NIE JEST KRAJ DLA STARYCH KOBIET”

ZDZISŁAWA KRZEMIŃSKA

To nie jest kraj dla starych kobiet twierdzi Agnieszka Holland – reżyserka filmu Pokot zrealizowanego na podstawie głośnej książki Olgi Tokarczuk (gorąco polecam!!!) pt. Prowadź swój pług przez kości umarłych. Notatkę nt. filmu zobaczyłam w jednej z gazet w momencie, gdy dowiedziałam się, że w tym roku nie odbędzie się „XXIII Małopolski Przegląd Zespołów Kolędniczych Mieszkańców Domów Pomocy Społecznej im. Stanisława Kurczaba” w Tuchowie.

Uczestniczyłam w tym wydaniu od wielu lat, najpierw w kościele, później na widowni, aż wreszcie na scenie z podopiecznymi; najpierw jako tuchowianka ciekawa lokalnych działań, później

jako pracownik placówki opiekuńczej. Zmieniało się moje patrzenie na tę jedyną w swoim rodzaju imprezę kulturalną. Uczyłam się obcowania z ludźmi starszymi i niepełnosprawnymi, podziwiałam wszystkich terapeutów (zwłaszcza z Krakowa), którzy prezentowali wspaniałe formy teatralne z wielkim przesłaniem mając do dyspozycji warsztat aktorski pełen ograniczeń. Kilka razy, także i ja – pisząc scenariusz i współrealizując go doświadczyłam wielu wrażeń i przeżyć, o których można by dużo pisać. Przegląd był wydarzeniem, na które kilkadziesiąt osób z placówek – nie tylko południowej Polski – czekało cały rok, miał charakter religijny, co nie jest bez znaczenia, miał patronat honorowy, sponsorów, organizatorów, a nade wszystko 22-letnią piękną tradycję!

Podopieczni przyjęli wiadomość ze smutkiem, nostalgią i poczuciem utraty znowu czegoś, co stało się ważne. Ja zaś parafrazując wypowiedź A. Holland pomyślałam: „Małopolska to nie jest miejsce dla starych i niepełnosprawnych ludzi”. Zabrzmiało wiarygodnie. Przestraszyłam się...

Pozostaw 1% podatku w gminie Tuchów

Zbliża się okres rozliczeń podatkowych PIT. Gorąco zachęcamy do wsparcia 1% swojego podatku organizacją lub osób z terenu gminy Tuchów. Poniżej przedstawiamy dane umożliwiające oddanie 1% podatku.

Jeśli wiesz o organizacji lub osobie, na którą można oddać 1% swojego podatku, a nie ma jej poniżej, prosimy poinformuj nas: w.chrzanowski@tuchow.pl.

STOWARZYSZENIE RODZICÓW I PRZYJACIÓŁ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH „NADZIEJA” W TUCHOWIE

Numer KRS: 0000028735

STOWARZYSZENIE POMOCY OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM PRZYJAŹN

Numer KRS: 0000240803

FUNDACJA SERCE DZIECKA IM. DINY RADZIWIŁŁOWEJ

Cel szczegółowy: ZC 6441
Paweł Kras

Cel szczegółowy: ZC 6146
Julia Starostka

Numer KRS: 0000266644

MIEJSKI KLUB SPORTOWY „TUCHOVIA”

Numer KRS: 0000038749

STOWARZYSZENIE POMOCY OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM „PRZYJAŹN”

Numer KRS: 0000240803

STOWARZYSZENIE TUCHÓW 2030

Numer KRS: 0000414940

FUNDACJA DZIEŁO MIŁOSIĘDZIA IM. ŚW. KS. ZYGMUNTA GORAŹDOWSKIEGO

Numer KRS: 0000446904

ZWIĄZEK OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH RP

Cel szczegółowy: NAZWA I ADRES OSP z terenu gm. Tuchów
Numer KRS: 0000116212

FUNDACJA DLA MŁODZIEŻY W KRAKOWIE

Cel szczegółowy: KSM Tarnów-MIEJSCOWOŚĆ w której działa KSM
Numer KRS: 0000339553

STOWARZYSZENIE ROZWOJU JODŁÓWKI TUCHOWSKIEJ I JEJ MIESZKAŃCÓW

Cel szczegółowy: Jodłówka Tuchowska 4340
Numer KRS: 0000270261

Towarzystwo Miłośników Tuchowa, Dom Kultury w Tuchowie ogłaszają VII KONKURS LITERACKI o statuetkę SOWY TUCHÓWKI 2017 pt. „Bajka miodem pokrzepiona” Konkurs honorowym patronatem objął Burmistrz Tuchowa

REGULAMIN KONKURSU

Organizatorami konkursu są: Towarzystwo Miłośników Tuchowa oraz Dom Kultury w Tuchowie.

I. Cele konkursu:

1. Wprowadzenie do dorobku literatury polskiej bajek współczesnych, nawiązujących do klasycznej postaci tego gatunku literackiego.
2. Stworzenie możliwości docenienia i popularyzowania wartościowej twórczości literackiej.
3. Pozyskanie tekstów mogących posłużyć do promocji miasta, poprzez zwrócenie uwagi na znaczenie pszczelarstwa.

II. Zasady udziału w konkursie:

1. Konkurs literacki pt. Bajka miodem pokrzepiona przeznaczony jest dla autorów dorosłych. Posiada zasięg ogólnopolski oraz międzynarodowy.
2. Adresatami bajek są dzieci.
3. Nadesłane utwory winny zawierać cechy przypisane bajce, zgodnie z definicją tego gatunku literackiego, narracyjne oraz epigramatyczne.
4. Konkurs przebiegać będzie w dwóch kategoriach:
  - a) bajka – związana z szeroko rozumianym pszczelarstwem i życiem pszczół,
  - b) bajka – związana z życiem pszczół i pszczelarstwem w Tuchowie.

5. Nadesłane na konkurs bajki winny być niepublikowane i nienagradzane w innych konkursach. Maksymalna objętość: 4 strony formatu A4, przy rozmiarze czcionki 14.

6. Nadesłanie pracy na konkurs jest równoważne z wyrażeniem zgody autora na:

- a) wykorzystanie jego danych osobowych do celów niniejszego konkursu,
- b) zamieszczenia jego utworu w publikacji pokonkursowej oraz w celach promocyjnych miasta Tuchowa.

7. Prace konkursowe należy przesłać do dnia 27 lutego 2017 r. pod dwoma postaciami:

- a) plik w postaci elektronicznej (w formacie: *.docx, *.doc, *.rtf lub *.odt) na adres: konkurs.literacki@epoczta.pl gdzie w tekście zawierającym bajkę będzie na wstępie podane: imię i nazwisko autora, adres pocztowy, numer telefonu, adres e-mail oraz krótka notka biograficzna autora (max. 5-10 zdań) oraz:
- b) w postaci papierowego wydruku, w 4 egz., na adres: Dom Kultury, ul. Chopina 10, 33-170 Tuchów, z adresem nadawcy wewnątrz oraz dopiskiem na kopercie: KONKURS LITERACKI 2017.

8. Dołączenie do utworu oświadczenia o przeniesieniu (przekazaniu) praw autorskich do dysponowania bajką, który sta-

nowi załącznik do niniejszego regulaminu.

III. Ocena prac:

1. Prace konkursowe oceni jury, powołane przez organizatorów, kierując się założeniami regulaminu, posiadaną wiedzą i własnymi suwerennymi ocenami. Składu osobowego jury organizatorzy nie ujawniają.
2. Nagrodzone zostaną bajki napisane zgodnie z tematyką konkursu, merytorycznie poprawne, samodzielne, oryginalne, ciekawe, o wysokim poziomie literackim i estetycznym.
3. Ogłoszenie wyników nastąpi 14 maja 2017 r. w Domu Kultury w Tuchowie oraz w Internecie.
4. Werdykt jury jest ostateczny i niepodważalny.
5. Redakcja zastrzega sobie prawo zastosowania skrótów i adiacji tekstów zakwalifikowanych do umieszczenia w publikacji pokonkursowej.

IV. Nagrody i wyróżnienia:

1. NAGRODZONE zostaną po trzy bajki w każdej kategorii. Laureaci obydwu kategorii otrzymają następujące nagrody:
  - I miejsce: statuetka Sowy Tuchówki, dyplom oraz nagroda pieniężna w wysokości 750 złotych.
  - II miejsce: dyplom oraz nagroda pieniężna w wysokości 600 złotych,
  - III miejsce dyplom oraz na-

groda pieniężna w wysokości 500 złotych.

Nagrodzeni otrzymają po pięć sztuk pokonkursowej antologii bajek.

Przewidywane są także nagrody specjalne.

Laureaci konkursu zostaną imiennie zaproszeni na „Weekend literacki” do Tuchowa w dniach 13-14-15 października 2017 r. zakończony uroczystym spotkaniem, prezentacją nagrodzonych utworów i wręczeniem nagród. Organizatorzy zapewnią zaproszonym autorom zakwaterowanie, wyżywienie i liczne atrakcje.

2. Bajki uznane przez jury za WYRÓŻNIENIE będą umieszczone w antologii pokonkursowej. Autorzy tak wyróżnieni otrzymają imienne zaproszenie na uroczyste spotkanie oraz wręczenie dyplomów w dniu 15 X 2017 r. Dodatkowo otrzymają po trzy egzemplarze antologii.

V. Kontakt:

Wszelkie informacje związane z konkursem będą dostępne na stronach internetowych Domu Kultury w Tuchowie <http://www.tuchow.pl/> tel. 14 6525436 oraz Towarzystwa Miłośników Tuchowa <http://www.tmt.tuchow.pl/>, adres e-mail: konkurs.literacki@epoczta.pl

REGULAMIN KONKURSU PLASTYCZNEGO DLA DZIECI

Informacje ogólne:

1. Organizatorami konkursu są: Stowarzyszenie „Eko Aura Małopolska” oraz Dom Kultury w Tuchowie.
2. Patronat nad konkursem objął Burmistrz Tuchowa.
3. Temat prac konkursowych brzmi: „Skutki smogu w gminie Tuchów”.
4. W konkursie mogą brać udział uczniowie ze szkół z terenu miasta i gminy Tuchów.

Warunki uczestnictwa w konkursie:

1. Prace konkursowe należy złożyć w sekretariacie Domu Kultury w terminie do 14 kwietnia 2017 r.
2. Prace przekazane na konkurs muszą być pracami plastycznymi, własnymi, wykonanymi techniką kolażu, wcześniej niepublikowanymi.
3. Każdy z uczniów może zgłosić do konkursu tylko jedną pracę.
4. W konkursie uczniowie mogą brać udział wyłącznie osobiście, tj. niedopuszczalne jest dokonywanie zgłoszeń w imieniu osób trzecich.
5. Każdy uczestnik konkursu powinien opatrzyć pracę tytułem oraz swoimi danymi: imię i nazwisko, klasa i nazwa szkoły. Dane te będą służyć do kontaktu organizatora

z uczestnikami konkursu. Prace, które nie będą podpisane – anonimowe nie będą zakwalifikowane do konkursu.

6. Zgłoszenie udziału w konkursie jest równoznaczne z wyrażeniem zgody na przetwarzanie danych osobowych przez Organizatora konkursu w celach informacyjnych i marketingowych zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych Dz. U. Nr 101 poz. 926 z późn. zm. Organizator zastrzega sobie prawo do publikacji w mediach danych osobowych uczestników konkursu w celach promocyjnych i kronikarskich. Jednocześnie uczestnik konkursu wyraża zgodę na publikację swojego wizerunku na potrzeby promocji konkursu.
7. Naruszenie przez uczestnika konkursu któregośkolwiek z warunków konkursu oznaczać będzie nie zakwalifikowanie pracy do konkursu lub utratę prawa do nagrody.

Wyniki konkursu i nagrody:

1. Jury powołane przez organizatora, spośród przekazanych prac wyłoni laureatów konkursu.
2. Ocena prac będzie się odbywać w dwóch kategoriach wiekowych: klasy I-III, klasy IV-VI.

3. Kryteria oceny prac: zgodność z tematyką, estetyka pracy i oryginalność.

4. Ogłoszenie wyników konkursu nastąpi poprzez ogłoszenie zawierające tytuły nagrodzonych prac oraz imiona i nazwiska zwycięzców podczas imprezy 3Maj się Zdrów Festival 3 maja 2017 r. Dodatkowo informacja o laureatach zostanie zamieszczona na stronie internetowej www.powietzetuchow.pl, www.dktuchow.pl; Facebooku oraz w „Kurierze Tuchowskim”.

5. Nagrodą główną w konkursie jest Profesjonalny zestaw malarski.
6. Dodatkowo w obu kategoriach wiekowych zostaną przyznane nagrody rzeczowe za II i III miejsce oraz wyróżnienia.
7. Jury ma prawo do wytypowania dodatkowych nagród, jak również prawo do nieprzyznania nagród.
8. Decyzja jury, co do wskazania laureatów konkursu oraz przyznania im nagród jest ostateczna.
9. Nagrody rzeczowe nie podlegają zamianie na inne nagrody rzeczowe, ani na ich równoważność pieniężną.

Postanowienia końcowe:

1. Przekazując pracę na konkurs, uczestnik wyraża zgodę na pre-

zentację pracy podczas imprezy 3Maj się Zdrów Festival oraz na portalu www.powietzetuchow.pl. Ponadto, prace będą prezentowane w holu w Domu Kultury w Tuchowie.

2. Uczestnik konkursu wyraża zgodę na publikowanie zwycięskich prac oraz ich fotografii na wszelkich polach eksploatacji.
3. Uczestnik oświadcza, że zapoznał się z niniejszym regulaminem i przyjmuje go bez zastrzeżeń.
4. Regulamin niniejszego konkursu dostępny jest na stronach internetowych: www.powietzetuchow.pl; www.tuchow.pl oraz w szkołach podstawowych.
5. Organizator zastrzega sobie prawo do:
  - a) zmiany postanowień niniejszego regulaminu w przypadku zmian przepisów prawnych lub innych istotnych zdarzeń mających wpływ na organizowanie konkursu.
  - b) odstąpienia od organizowania konkursu bez podania przyczyny,
  - c) nierozstrzygnięcia konkursu w przypadku zbyt małej liczby przekazanych prac,
  - d) rozstrzygnięcia w kwestiach nieuregulowanych postanowieniami regulaminu.

Tuchów,
31 stycznia 2017 roku

Pogórzański Festiwal Piosenki o Koronę „Jej Wysokości Brzanki”

Burmistrz Tuchowa Boraz Dom Kultury w Tuchowie zapraszają dzieci i młodzież z regionu Pogorza do wzięcia udziału w Pogórzańskim Festiwalu Piosenki o Koronę „Jej Wysokości Brzanki”.

Festiwal obejmuje miasta i gminy do 20 tys. mieszkańców. Adresowany jest do dzieci i młodzieży z regionu Pogorza.

Festiwal przebiega w czterech kategoriach wiekowych:

- I dzieci przedszkolne
- II uczniowie kl. I-III
- III uczniowie kl. IV-VI
- IV uczniowie gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych

Wykonawcami mogą być:

- soliści
- zespoły wokalne – do 15 osób (duet zalicza się do zespołu)

Uwaga! Festiwal nie dotyczy chórów.

Nie dopuszcza się grup tanecznych towarzyszących wykonawcom.

Każdy uczestnik prezentuje dwie, dowolne piosenki w języku polskim.

Akompaniament własny, instruktora, z półplaybacku (format audio lub mp3), a capella. Uwaga: w półplaybackach nie mogą być zarejestrowane chórki.

Institucja delegująca może zgłosić do 2 wykonawców w każdej kategorii. Każdy uczestnik może występować tylko w jednym podmiocie wykonawczym.

Oceny i wyłonienie laureatów dokona jury powołane przez organizatora i przyzna nagrody w każdej kategorii. Uczestnicy przyjeżdżają na własny koszt.

Sprawy nie ujęte w regulaminie rozstrzyganie organizator.

Kryteria oceny:

- dobór repertuaru,
- wykonanie utworów,
- sposób prezentacji piosenki,
- ogólny wyraz artystyczny.

Zgłoszenia do 12 kwietnia 2017 r. Kartę zgłoszenia można pobrać ze strony <http://www.tuchow.pl/pogorzanski-festiwal-piosenki-o-korone-jej-wysokosci-brzanki-3/>

Termin festiwalu:

27 kwietnia 2017 r. godz. 9:00

Miejsce festiwalu: sala widowiskowa Domu Kultury w Tuchowie.

Organizator zapewnia: nagłośnienie z odsłuchami, mikrofony, odtwarzacz audio, mp3.

Dodatkowych informacji udziela Andrzej Jagoda – koordynator festiwalu.

Zgłoszenia prosimy przesłać: e-mail: a.jagoda@tuchow.pl

Zapraszamy!

62. Ogólnopolski Konkurs Recytatorski

Dom Kultury w Tuchowie informuje, że przejmie rolę organizatora tarnowskich eliminacji miejskich i powiatowych 62. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego ogłoszonego przez Małopolskie Centrum Kultury SOKOŁ w Nowym Sączu – Biuro Organizacyjne w Tarnowie.

Eliminacje odbędą się 9 marca (czwartek) 2017 r. w sali widowiskowej Domu Kultury w Tuchowie o godz. 10.00.

Zgłoszenia do 23 lutego 2017 r.

OKR jest adresowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz dorosłych i obejmuje cztery odrębne turnieje:

Turniej recytatorski

Uczestnicy występują w dwóch kategoriach wiekowych:

- młodzieży szkół ponadgimnazjalnych
- dorosłych

Repertuar obejmuje trzy utwory w całości lub fragmentach – dwa utwory poetyckie i prozę.

Do prezentacji uczestnik zgłasza dwa utwory: prozę i utwór poetycki (czas prezentacji nie może przekroczyć 10 min).

Turniej poezji śpiewanej

Uczestnicy występują bez podziału na kategorie wiekowe.

Repertuar obejmuje 3 utwory śpiewane i 1 utwór recytowany. Wykonywane mogą być wiersze, które zostały opublikowane w książkach lub prasie literackiej, przynajmniej jeden utwór musi być oryginalny, tzn. mieć nowo skomponowaną muzykę; uczestnicy mogą wykonać trzeci utwór z tekstem własnym.

Do prezentacji uczestnik zgłasza 2 utwory śpiewane, 1 recytowany i ewentualnie, jako trzeci śpiewany, utwór z własnym tekstem. Do prezentacji wojewódzkich włącznie prezentacja utworu recytowanego jest obowiązkowa.

Do akompaniamentu może być stosowany jeden instrument muzyczny, mały zespół muzyczny do trzech osób lub dokonane nagranie – półplayback (czas prezentacji nie może przekroczyć 10 min).

Turniej teatrów jednego aktora

Uczestnicy występują bez podziału na kategorie.

Spektakl przygotowują w oparciu o dowolny materiał literacki (czas trwania spektaklu nie może przekroczyć 30 min).

Wywiedzione ze słowa

Uczestnicy występują bez podziału na kategorie.

Repertuar i forma prezentacji – dowolne (czas prezentacji do 7 min).

Komitet organizacyjny ustalił, że do udziału w eliminacjach miejskich i powiatowych (łącznie we wszystkich turniejach konkursu) zakwalifikowanych zostać może nie więcej niż 10 reprezentantów z jednej szkoły, instytucji kultury.

Przypominamy, że zgodnie z ustaleniami komitetu organizacyjnego, czytelnie wypełnione zgłoszenia należy przesłać wyłącznie na kartach uczestnictwa wraz z kopią protokołu eliminacji szkolnych, środowiskowych (jeżeli takie się odbyły) pod adresem organizatora eliminacji: Dom Kultury w Tuchowie, ul. Chopina 10, 33 – 170 Tuchów, tel.14 6525 436 lub e- mailem: a.jagoda@tuchow.pl w nieprzekraczalnym terminie do 23 lutego 2017 r.

Karty uczestnictwa w/w turniejów wraz z pełnym regulaminem można pobrać ze strony www.tkt.art.pl.

Dodatkowych informacji dotyczących organizacji OKR udziela Andrzej Jagoda – koordynator eliminacji miejskich i powiatowych w Tuchowie.

kultura

*Organizator zastrzega sobie prawo do publikacji w mediach danych personalnych oraz wizerunku uczestników Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego w celach promocyjnych i kronikarskich.

Gminny konkurs recytatorski „Przyjaciele dzieci wierszem do nich piszą”

kultura

Burmistrz Tuchowa Boraz Dom Kultury w Tuchowie zapraszają dzieci z przedszkoli i szkół podstawowych miasta i gminy Tuchów do wzięcia udziału w Gminnym konkursie recytatorskim „Przyjaciele dzieci wierszem do nich piszą”.

Kryteria oceny:

- dobór utworu,
- dykcja,
- interpretacja wierszy,
- strój i ewentualna gra rekwizytami,
- ogólny wyraz artystyczny.

Zgłoszenia do 2 marca 2017 r. Kartę zgłoszenia można pobrać na stronie: <http://www.tuchow.pl/gminny-konkurs-recytatorski-przyjaciele-dzieci-wierszem-do-nich-pisza-2/>

Konkurs odbędzie się 16 marca 2017 r. o godz. 9.00 w sali widowiskowej Domu Kultury.

Sprawy nie ujęte w regulaminie rozstrzyga organizator.

Dodatkowych informacji udziela Andrzej Jagoda – koordynator konkursu.

Zgłoszenia prosimy przesłać: e-mail: a.jagoda@tuchow.pl

Organizator zastrzega sobie prawo do publikacji w mediach danych personalnych oraz wizerunku uczestników konkursów w celach promocyjnych i kronikarskich.

Kategorie wiekowe konkursu:

- I dzieci przedszkolne
- II uczniowie kl. I-III
- III uczniowie kl. IV-VI

Każdy uczestnik prezentuje 2 dowolne wiersze polskich poetów dostosowane do wieku wykonawcy.

Nie dopuszcza się recytacji łącznej (np. dwóch wykonawców itp.)

Każda szkoła może zgłosić do udziału w konkursie dwóch recytatorów w poszczególnych kategoriach. Wykonawców oceniać będzie jury powołane przez organizatora, które wyłoni laureatów i przyzna po trzy nagrody w każdej kategorii.

„Szkola dla rodziców i wychowawców”

Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie Filia w Tuchowie zaprasza rodziców i wychowawców do udziału w psychoedukacyjnych zajęciach warsztatowych.

Spotkania mają na celu podniesienie umiejętności wychowawczych poprzez uwrażliwienie uczestników na niektóre metody wychowawcze i sposoby ich wdrażania. Dają okazję prezentacji ciekawego materiału, przygotowanego przez praktyków i sprawdzonego przez wielu rodziców.

Materiały do zajęć zostały opracowane na podstawie książki A. Faber i E. Mazlish *Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały. Jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły*.

Zajęcia mają charakter cykliczny – obejmują kilka spotkań, na których przewidziana jest realizacja następujących tematów:

1. Jak pomóc dzieciom, by radziły sobie z własnymi uczuciami?
2. Zachęcanie do współpracy.
3. Zamiast stosowania kar.
4. Zachęcanie do samodzielności.
5. Pochwały i szacunek do samego siebie.
6. Uwalnianie dzieci od grania ról.
7. Podsumowanie – razem rozwiązujemy problemy.

Spotkania rozpoczną się po zebraniu grupy (minimum 10 osób).

Zgłoszenia przyjmowane są telefonicznie pod numerem:

14 652 64 94

lub osobiście w siedzibie Filii ul. Wróblewskiego 1 33-170 Tuchów www.pppptarnow.pl

IV TURNIEJ MAŁOPOLSKICH MISTRZOSTW KADETEK

SŁAWOMIRWASIEK

Organizator: Podkarpacie Bobowa
Uczestnicy: Podkarpacie Bobowa, UKS Lider MOSiR Tuchów, Omega Rzuchowa

Termin: 18 grudnia 2016 r.

Wyniki:

1 m. Omega Rzuchowa

2 m. UKS LIDER Tuchów

3 m. Podkarpacie Bobowa

Przebieg turnieju:

Podkarpacie Bobowa – Omega Rzuchowa: 1-2, Omega Rzuchowa – UKS Lider Tuchów: 3-0, UKS Lider Tuchów – Podkarpacie Bobowa: 2-1.

To już trzeci turniej, w którym Liderki zajmują II miejsce. Najwyższa pora powalczyć o awans. Brak kilku zawodniczek był szansą dla dziewcząt, które do tej pory grały rzadziej (dla niektórych był to debiut w tych rozgrywkach). Zaprezentowały się z dobrej strony. Zdobyły cenne doświadczenie, które z pewnością będzie procentować w przyszłości.

Kolejny turniej odbył się 8 stycznia 2017 r. w Tuchowie. Była to kolejna wykorzystana szansa awansu do wyższej ligi. Gdzie, jak nie u siebie!

ZAPRASZAMY!

ZWYCIĘSTWO LIDEREK W V TURNIEJU MAŁOPOLSKICH MISTRZOSTW KADETEK

SŁAWOMIRWASIEK

8 Stycznia 2017 r. w hali sportowej CKZiU w Tuchowie odbył się V Turniej Ligowy Małopolskich Mistrzostw Kadetek.

Zawody zakończyły się sukcesem drużyny UKS Lider MOSiR Tuchów. Tuchowianki w meczu o awans do wyższej ligi pokonały 2-1 siatkarki MKS Ryglice

UKS LIDER Tuchów vs MKS Ryglice 2-1 (25-9, 14-25, 25-22)

Tabela końcowa:

1. UKS LIDER MOSiR Tuchów – awans do V ligi.
2. MKS Ryglice
3. Podkarpacie Bobowa.

Liga PALS nie zwalnia tempa LIDERKI z kolejnym zwycięstwem

SŁAWOMIRWASIEK

UKS LIDER Tuchów vs. MKS Ryglice 3-0 (25-19, 25-13, 25-18).

16 grudnia 2016 r. w hali sportowej CKZiU w Tuchowie odbył się mecz siatkarski IV edycji ligi PALS. Tuchowianki podejmowały zespół MKS Ryglice. Zawodniczki z Tuchowa wykorzystały atut własnego parkietu i pokonały siatkarki z Ryglic w trzech setach.

Pierwszy set był najbardziej wyrównany; w jego drugiej fazie Liderki wykorzystały chwilowy

przebieg rywalek, odskoczyły na kilka oczek i wygrały. Drugi i trzeci set miały podobny przebieg. Zawodniczki z Tuchowa w pierwszej części setów uzyskiwały kilkupunktową przewagę, która pozwalała na kontrolę dalszego przebiegu gry. Kluczami do zwycięstwa okazały się: cierpliwa gra, unikanie własnych błędów oraz skuteczna zagrywka. Zawodniczkom z Ryglic należą się słowa pochwały za dobrą organizację gry oraz skuteczny atak środkiem, który sprawiał Liderkom najwięcej problemów.

Zapraszamy na kolejne spotkania do hali CKZiU w Tuchowie

LIDERKI Z KOLEJNĄ WYGRANĄ W PALS

SŁAWOMIRWASIEK

UKS LIDER MOSiR Tuchów vs MKS Gromnik 3-0 (25-23, 25-19, 25-22).

Kolejne zwycięstwo odniosła drużyna UKS Lider Tuchów w IV edycji Ligi PALS. 14 stycznia w hali sportowej CKZiU w Tuchowie odbyło się pierwsze spotkanie rundy rewanżowej Pogórzańskiej Amator-

skiej Ligi Siatkówki Kobiet. Liderki gościły zawodniczki MKS Gromnik. Spotkanie było bardzo ciekawe i wyrównane. Zespoły zaprezentowały wiele ciekawych akcji obfitujących w mocne zagrywki, silne i skuteczne ataki oraz ofiarną grę w obronie. Szczególnie w drugim secie drużyna z Tuchowa pokazała charakter, pomimo wysokiego prowadzenia rywalek (8-16) zespół zdołał podnieść się i po dramatycznym pościgu przechylić szalę zwycięstwa na własną korzyść.

KRÓLEWSKA GRA – SZACHY

ROMANKAWA

O kres zimowy to nie tylko raj dla narciarzy, ale również dobry czas dla szachistów. Kolebką gry królewskiej są Indie (VI w. n.e.). Lecz zasady prawdopodobnie opracowali lub zmienili Persowie. Stąd właśnie pochodzi nazwa „szach mat”, czyli w dosłownym tłumaczeniu „król perski jest bezradny lub martwy”. Następnie szachy trafiły ze świata arabskiego do Europy w IX w. Pierwsze wzmianki o szachach w Polsce pochodzą z XII w. (Sandomierz figurki szachowe terakotowe).

Aktualnym mistrzem świata jest Norweg Magnus Carlsen, a mistrzem Polski pochodzący z Elbląga Radosław Wojtaszek, natomiast mistrzem gminy jest Artur Kępowicz. Od stycznia na naszym terenie odbywają się liczne turnieje szachowe (wojewódzkie, powiatowe, gminne, sołeckie).

14 stycznia w Tarnowie rozegrano pierwszy półfinał IV małopolskiej ligi

seniorów (drugi półfinał w Chrzanowie). Drużyna MOSiR Tuchów wywalczyła szóste miejsce, jednak nie awansowała do III ligi. Zwycięzcami półfinałów zostały drużyny kolejno z Bochni i z Chrzanowa.

21 stycznia w Łęgu Tarnowskim odbyła się V małopolska liga juniorów. MOSiR Tuchów II (najmłodsza drużyna turnieju) zajęła 10. miejsce, ale z nadziejami na duże postępy w grze. Awans do IV ligi wywalczyła Roztoka (powiat limanowski) i Kana Tarnów.

22 stycznia w Burzynie rozegrano drużynowy turniej szachowy o puchar dyrektora MOSiR w ramach IV edycji Amatorskiej Ligi Szachowej Powiatu Tarnowskiego 2017. Warto nadmienić, że w III edycji wzięło udział 25 drużyn czteroosobowych z naszego powiatu. Pojedynki były rozgrywane w przyjaznej atmosferze oraz emocjonujące do ostatniego ruchu szachowego. Puchar Dyrektora i złote medale wywalczyła drużyna Grupa Azoty. Srebrne medale zdobyła tuchowska drużyna Gentelmeni, a brązowe MOSiR Tuchów. Najlepszymi szachistami w zespołach z gminy tuchowskiej byli: Władysław Sajdak (Gentelmeni), Aleksander Rempała (MOSiR), Jan

Pradel (Siedliska), Alicja Kwaśny (MOSiR junior), Katarzyna Skrobot (Lubaszowa). Serdecznie dziękuję Waławowi Ropskiemu kierownikowi Domu Kultury w Burzynie za nieodpłatne wynajęcie sali.

W wyżej wymienionych turniejach wzięło udział ponad 150 szachistów. Sędzią głównym był Czesław Markiewicz i Kinga Gąciarz-Wójcik. Sponsorami ww. turniejów i planowanych w pierwszym kwartale br. są:

- Starostwo Tarnowskie
- Grupa Azoty
- MOSiR Tuchów
- JKJ Suchan
- Sajdak Sp. j.
- DH „Trójka”
- MBM - Marian Barbara Mazur
- exclusiveGraw - Justyna Siedlik
- Mikulec - Bajorek J. Skrobot P.
- Insplast - Michał Łabędź
- Pol-Farm - Krzysztof Suchan
- Masz-Nas - Magdalena Stefan

A oto planowane terminy turniejów, w których udział biorą tuchowscy szachiści:

- I kwartał 2017
- 27 stycznia – powiatowe igrzyska młodzieży szkolnej – Pleśna
- 28 stycznia – finał IV małopolskiej ligi w Tarnowie

- 11 lutego – drużynowy turniej o puchar burmistrza Tuchowa
- 18 lutego – druga kolejka IV edycji ALSzPT w Rzuchowej
- 19 lutego – turniej o puchar tarnowskiego starosty w Skrzyszowie
- 04 marca – 60 edycja turnieju szachowego LZS w Grabnie
- 11 marca – IV turniej „lis szachownicy” w Lisiej Górze.
- 18 marca – trzecia kolejka IV edycji ALSzPT w Pleśnej
- 25 marca – IV liga małopolska liga juniorów w Krakowie

GIMNAZJALISTKI Z TUCHOWA MISTRZYNIAMI POWIATU W PIŁCE KOSZYKOWEJ

ŁUKASZJUREK

12 stycznia 2017 r. w Gromniku odbył się gimnazjalny finał powiatowy w piłkę koszykową dziewcząt. W turnieju uczestniczyły cztery drużyny z: Siemiechowa, Zawady, Niedomic i Tuchowa. Turniej stał na bardzo wysokim poziomie i po zaciętej walce dziewczęta z tuchowskiego gimnazjum po raz trzeci z rzędu zdobyły mistrzostwo powiatu. Najlepszą zawodniczką turnieju została gimnazjalistka z Tuchowa Anna Wąs.

Wynik meczów:
Tuchów – Siemiechów 17:14
Tuchów – Zawada 25:15
Tuchów – Niedomice 22:23

Klasyfikacja Końcowa:
1. miejsce Tuchów
2. miejsce Zawada
3. miejsce Siemiechów
4. miejsce Niedomice

Skład drużyny:
Beata Bartkiewicz,
Justyna Galus,
Angelika Gierałt,
Karolina Karwat,
Kinga Schabowska,
Joanna Kurczab,
Natalia Nalepka,
Wiktoria Sosnowska,
Sara Sowa,
Anna Wąs.

Trener drużyny: Ryszard Wrona.

OGŁOSZENIE

TUCHÓW

**DO WYNAJĘCIA
POWIERZCHNIA
MAGAZYNOWA
88 m²**

**Tel. kontaktowy:
667 012 513**

kultura Tuchów
Dom Kultury w Tuchowie
ogłasza nabór dzieci na zajęcia

JĘZYK NIEMIECKI OD PODSTAW

Miejsce: Dom Kultury w Tuchowie, Siedliskach i Jodłówce Tuchowskiej

Zajęcia grupowe: grupa młodsza (dzieci z klas I-III)
grupa starsza (dzieci z klas IV-VI)

Częstotliwość: 4 x w miesiącu
(grupa młodsza po 45 min, grupa starsza po 60 min)

Cena promocyjna 40 zł/miesiąc

Liczba miejsc ograniczona!
Zajęcia zostaną uruchomione pod warunkiem, gdy zbierze się grupa min. 10 osób.

ZAPRASZAMY!

Bliższe informacje i zapisy:
w Domu Kultury w Jodłówce Tuchowskiej tel. 14 652 68 31
w sekretariacie Domu Kultury w Tuchowie tel. 14 652 54 36

R E K L A M A

OCHRONA

24h

- Ochrona osób i mienia
- Zabezpieczanie imprez
- Systemy alarmowe i TV dozorowa
- Patrole interwencyjne

604 11 90 70 biuro@ochrona-orzel.pl www.ochrona-orzel.pl

Spotkania z mieszkańcami

W styczniu odbyły się już pierwsze spotkania burmistrza, radnych, sołtysów i rad sołeckich z mieszkańcami. W lutym będą miały miejsce kolejne, poniżej przedstawiamy harmonogram zebrań wiejskich i osiedlowych.

- 5 lutego – ŁOWCZÓW – godz. 10:00, szkoła
- 5 lutego – BUCHCICE – godz. 9:00, szkoła

- 12 lutego – SIEDLIKA KOZŁÓWEK – godz. 8:30, sala katechetyczna w Lubaszowej
  - 12 lutego – SIEDLIKA TUCHOWSKIE – godz. 10:30, remiza OSP
  - 18 lutego – DĄBRÓWKA TUCHOWSKA – godz. 16:30, remiza OSP
  - 19 lutego – TRZEMESNA – godz. 11:15, szkoła
  - 19 lutego – KIELANOWICE – godz. 15:00, centrum dydaktyczno-oświatowe
  - 4 marca – MESZNA OPACKA – godz. 17:00, dom strażaka
  - 9 marca – TUCHÓW – godz. 17:00, Dom Kultury
- Terminy spotkań z mieszkańcami w pozostałych miejscowościach będą sukcesywnie podawane na stronie internetowej www.tuchow.pl

IX DZIECIĘCE IGRZYSKA SPORTOWE

dla dzieci uczęszczających do świetlic
opiekuńczo-wychowawczych
przy zespołach i szkołach podstawowych
gminy Tuchów

8 lutego 2017 r. – ŚRODA TURNIEJ TENISA STOŁOWEGO

I kategoria – uczniowie klas V i VI (osobno dziewczynki, osobno chłopcy)
II kategoria – uczniowie klas IV i młodsze (osobno dziewczynki, osobno chłopcy)
Świetlice mogą wystawić maksymalnie po 2 osoby w każdej kategorii wiekowej
zarówno dziewcząt i chłopców.

10 lutego 2017 r. – PIĄTEK TURNIEJ HALOWEJ PIŁKI NOŻNEJ

Świetlice mogą wystawić 10-osobowy skład drużyny
(podstawowy skład 5+1)
W czasie zawodów przewidziany jest pokaz Szkółki Piłkarskiej
działającej przy MOSiR w Tuchowie.

Zgłoszenia do 25 stycznia 2017 r. przyjmują:
- Marek Srebro – Dyrektor MOSiR – tel. 14 652 57 00, 501 207 306
- Jerzy Odronic – tel. 502 480 910

**ZACHĘCAMY DO WZIĘCIA UDZIAŁU W IGRZYSKACH
DO ZDOBYCIA CENNE NAGRODY, MEDALE I DYPLOMY!!!**

Organizatorzy: MOSiR Tuchów, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych, Rada Osiedlowa Tuchów, Dom Kultury w Tuchowie.

CYFROWE 3D NAJLEPSZY
DŹWIĘK
I OBRAZ
KINO W CYFROWEJ
PROMIEN JAKOŚCI
TUCHÓW
WWW.KINO.TUCHOW.PL

GRZEGORZNIEMIEC

Zima za oknem, mróz dokucza, ale nie wszystkim... dzieci z niecierpliwością czekają na czas kiedy będą mogły oddać się zimowym szaleństwom podczas ferii. Jednak czy przerwa międzysemestralna to tylko śnieżne zabawy? Otóż nie. Radzimy skorzystać z propozycji Domu Kultury w Tuchowie i oddać się w ręce kultury. Zapraszamy dzieci do udziału w zajęciach „Hocki klocki” oraz „Język angielski na wesoło”. Hocki klocki to już 3. edycja gier, zabaw, zajęć manualnych, która cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem wśród dzieci. Natomiast zajęcia z języka angielskiego to pierwsza edycja, podczas której będziemy wesoło się bawić poprzez śpiew, rysunki oraz dialogi.

To jeszcze nie wszystkie możliwości, z których można korzystać. Dom Kultury to nie tylko zajęcia. Może ktoś ma ochotę na dobrą książkę? Może ktoś chciałby dowiedzieć się coś o swoich przodkach i o historii miasta Tuchowa? Jeśli tak, zapraszamy do Muzeum Miejskiego znajdującego się w podziemiach Domu Kultury w Tuchowie. Może najwyższa pora odwiedzić Bibliotekę Publiczną, która działa po sąsiedzku?

Największą popularnością podczas przerw od nauki wśród dzieci i młodzieży cieszy się jednak Cyfrowe Kino Promień działające przy DK. Aby zachęcić młodych widzów do jeszcze częstszego korzystania z tej formy kultury w czasie ferii zimowych dla dzieci i młodzieży oraz studentów do lat 26 zostały przygotowane specjalnie obniżone ceny biletów ulgowych: wersja 3D – 14 zł, wersja 2D – 12 zł. Oprócz tego w drugim tygodniu ferii 8 lutego

o godz. 12:00 zapraszamy wszystkich chętnych na film *Siedmiu krasnoludków ratuje Śpiącą Królową 3D – WSTĘP WOLNY!*

W tym miesiącu w repertuarze kina znalazły się dwie perły polskiej i światowej kinematografii. Pierwszą z nich jest amerykański musical *La La Land* w reżyserii i na podstawie scenariusza Damiena Chazelle'a z Ryanem Goslingiem i Emmą Stone w rolach głównych. Film miał premierę 31 sierpnia 2016 roku podczas 73. Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Wenecji, gdzie zgarnął nagrodę dla najlepszej aktorki. Podczas Gali Złotych Globów 2017 film dostał, aż 7 nagród. *La La Land*, poza kategoriami aktorskimi (Najlepszy aktor w komedii lub musicalu – Ryan Gosling oraz Najlepsza aktorka w komedii lub musicalu – Emma Stone) nagrodzono także w kategoriach: Najlepsza komedia lub musical, Najlepszy reżyser (Damien Chazelle), Najlepszy scenariusz (Damien Chazelle), Najlepsza muzyka (Justin Hurwitz) oraz Najlepsza piosenka („City Of Stars”, wyk. Ryan Gosling). Film był absolutnym triumfem tegorocznych Złotych Globów! Znajdziecie tu zarówno brawurowy musical w duchu złotej ery Hollywoodu jak i kameralną historię o uczuciu pary marzycieli. Hymn na cześć tytułowego miasta oraz doprawiony goryczką ironii portret przemysłu rozrywkowego. Zawieszony między tradycją a nowoczesnością, rozmachem klasycznych widowisk, a intymnością kina niezależnego, *La La Land* wydaje się mruwym kandydatem do przyszłorocznych Oscarów.

Drugą produkcją godną uwagi, której premiera odbyła się w styczniu br. jest film *Powidoki*. To ostatni film zmarłego w październiku 2016 r. reżysera Andrzeja Wajdy. Film prezentuje osadzoną w latach 50. ubiegłego wieku w Łodzi historię Władysława Strzebińskiego. Poznajemy postać artysty, malarza i wykładowcy na łódzkiej uczelni, który musi zmagać się z nową rzeczywistością PRL. Sam niegdyś wierzył w rewolucję, ale po tym, jak stracił rękę i nogę w wojnie, stracił również wiarę i zajął się malarstwem oraz nauczaniem. Najjaśniejszym punktem *Powidoków* jest Bogusław Linda w tytułowej roli. Znowu przypomina o tym, że nie jest tylko największym twardzielem polskiego kina, ale też dobrym, utalentowanym aktorem, który potrafi tworzyć subtelne, emocjonalne kreacje. Recenzje na temat filmu są bardzo podzielone, w świecie zarówno artystów jak i widzów. Dlatego zachęcamy do obejrzenia filmu i wyrobienia własnej opinii na jego temat.

Oprócz *Powidoków* zapraszamy do Kina Promień jeszcze na trzy polskie produkcje: *Po prostu przyjaźń*, *Sztuka kochania*, *Historia Michaliny Wisłockiej* oraz *Polandja*. Zagraniczne projekcje jakie będziemy wyświetlać to komedia *Dusigrosz* oraz włoski komedio-dramat *Dobrze się kłamię w miłym towarzystwie*.

Dla młodszych widzów prawdziwa skarbnica bajek: *Królowa Śniegu*, *Kubo i dwie struny*, *Sing* oraz *Balerina*.

Pamiętaj, inwestując w kulturę inwestujesz w siebie i swoją przyszłość. Z kulturą możesz rozwijać swoje zainteresowania i umiejętności, a Kultura Tuchów może Ci to znacznie ułatwić!

Serdecznie zapraszamy!

Więcej informacji na stronie
www.kino.tuchow.pl
oraz na Facebooku:
www.facebook.com/kinopromien

HOCKI KLOCKI

zimowa edycja!

gry
zagadki
doświadczenia
łamigłówki
i inne szaleństwa

06.02.-10.02.2017

jednostka warsztatowa: 150 minut
dla dzieci w wieku 5-12 lat
cena: 80 zł/ cały tydzień
20 zł/pojedynczy dzień
z bratem lub siostrą taniej!

tel: 14 652 54 36
DOM KULTURY
W TUCHOWIE

kultura tuchów

CYFROWE 3D
KINO
PROMIEN
TUCHÓW

Ferie zimowe z kinem Promień

9 lutego 2017r.

Wersja 3D
godz. 12:00

Wstęp wolny

KRASNOŁUDKÓW
RATUJE ŚPIĄCĄ KRÓLOWĄ

Dom Kultury w Tuchowie
ul. Chopina 10

kultura tuchów

Z KULTURĄ PRZEZ ZIMĘ

■ Królowa Śniegu

Zła Królowa Śniegu zamierza zmrozić serca wszystkich ludzi i pozbawić ich emocji. Jeżeli ten niecny plan się powiedzie, artyści i sztuka na całym świecie znikną, a ludzie zapomną, czym są miłość, przyjaźń i dobro. Jednak magiczne lustro Królowej podpowiada, że Gerda i Kai, dzieci słynnego mistrza wyrobów ze szkła mają moc, by pokrzyżować jej podłe plany. Sługom Królowej udaje się zwabić chłopca i porwać go do lodowej krainy. Mała i odważna Gerda, wraz z przyjaciółmi, wyrusza w magiczną podróż prosto do pięknego i niebezpiecznego świata zimy i mrozu, aby uratować brata i powstrzymać okrutną Królową.

Seanse:
Wersja 3D
28 stycznia – 1 lutego
godz. 10:00*, 15:00
Wersja 2D
3 lutego – 8 lutego
godz. 10:00*, 15:00

CENY BILETÓW 3D:
normalny 18 zł, ulgowy 16 zł,
grupowy 14 zł
CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł

Podczas ferii zimowych od 30.01. do 12.02. bilety ulgowe dla uczniów i studentów wynoszą 14 zł (film 3D), 12 zł (film 2D).

■ Kubo i dwie struny

Kubo jest d o b r y m , p o k o r n y m chłopcem, który u boku matki mieszka w skromnej wiosce na końcu świata. Każdy dzień toczy się tym samym spokojnym rytmem – do czasu, kiedy chłopca odwiedza duch przeszłości, który zmienia jego przeznaczenie. Aby przetrwać, Kubo musi odnaleźć magiczną zbroję należącą do jego ojca – największego samuraja, jakiego kiedykolwiek nosiła Ziemia. W poszukiwaniach towarzyszą mu dobre duchy i pradawne bóstwa, które wspierają go magicznymi mocami. Tak Kubo wyrusza w fascynującą, pełną niebezpieczeństw podróż śladami swej rodziny. Podróż ta pozwoli mu poczuć dumę z tego, kim jest i wierzyć, że możliwe jest wszystko.

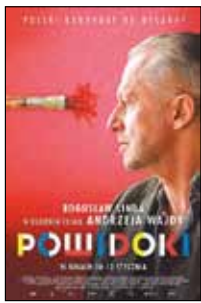
Seanse:
Wersja 2D
28 stycznia – 1 lutego godz. 17:00

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł

Podczas ferii zimowych od 30.01. do 12.02. bilety ulgowe dla uczniów i studentów wynoszą 14 zł (film 3D), 12 zł (film 2D).

■ Powidoki

Bohaterem filmu Powidoki jest Władysław Strzemiński, artysta, który nie poddał się socrealizmowi i doświadczył dramatycznych skutków swoich wyborów artystycznych. To film o tym jak socjalistyczna władza zniszczyła charyzmatycznego, niepokornego człowieka.

Seanse:
Wersja 2D
28 stycznia – 1 lutego
godz. 19:30
3 lutego – 8 lutego
godz. 17:00

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł

Podczas ferii zimowych od 30.01. do 12.02. bilety ulgowe dla uczniów i studentów wynoszą 14 zł (film 3D), 12 zł (film 2D).

■ Dusigrosz

Pod prysznic wchodzi ze stoperem. Myje się wyłącznie w zimnej wodzie. Telewizję ogląda przez lornetkę w oknie sąsiada. W domu korzysta tylko ze światła ulicznych neonów. Utalentowany skrzypek François Gautier od dziecka jest chorobliwie skąpy. Nie ma przyjaciół, bo postawienie drinka kosztowałoby go zawał serca. Nie związał się z kobietą, bo nawet zakup uschłych kwiatów to w jego oczach finansowe szaleństwo. Pewnego dnia świat François staje na głowie. Do orkiestry dołącza młoda i piękna wiolonczelistka, którą oczaruje jego muzyczny talent. Na domiar złego nagle pojawia się 16-letnia Laura, przekonana, że jest jego córką. Biedny dusigrosz nagle poczuje, że jest kochany przez dwie kobiety, które nie wiedzą, że jego serce jest już zajęte przez... lokatę bankową.

Seanse:
Wersja 2D z napisami
3 lutego – 8 lutego godz. 19:30

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł

Podczas ferii zimowych od 30.01 do 12.02 bilety ulgowe dla uczniów i studentów wynoszą 14 zł (film 3D), 12 zł (film 2D).

■ Sing

W świecie zamieszkanym przez zwierzęta teatr prowadzony przez koalę Bustera Moona (Matthew McConaughey) popada w tarapaty. Kochając teatr, robi on jednak wszystko, by go ocalić. Ostatnią szansą na przetrwanie jest wielki konkurs, który pomoże odnaleźć najpiękniejszy głos świata. Głos, który ocali teatr. Do konkursu staną: nucąca cicho jak mysz pod miotłą Mysz (Seth MacFarlane), nieśmiała Słonica (Tori Kelly), której towarzyszy pewna siebie matka (Reese Witherspoon), młody gangster Gorilla i punkowa rebeliantka Jeżozwierzycza (Scarlett Johansson).

Seanse:
Wersja 3D
10 lutego – 15 lutego
godz. 10:00*, 15:00

Wersja 2D
17 lutego – 22 lutego
godz. 10:00*, 15:00

CENY BILETÓW 3D:
normalny 18 zł, ulgowy 16 zł,
grupowy 14 zł
CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł

Podczas ferii zimowych od 30.01. do 12.02. bilety ulgowe dla uczniów i studentów wynoszą 14 zł (film 3D), 12 zł (film 2D).

■ Balerina

11-letnia Felicja od zawsze marzy o tym, by zostać baleriną w paryskiej operze. Razem z najlepszym przyjacielem, spryciarzem Wiktoorem ucieka z sierocińca, by spróbować swych sił w paryskiej szkole baletu. Dzięki swej pasji, urokowi i talentowi trafia pod opiekunice skrzydła dawnej gwiazdy baletu Madame Odetty, która otworzy przed Felicją magiczny świat tańca i muzyki. Wielkie plany małej Felicji może pokrzyżować jej największa rywalka – podstępna Camille, której matka nie cofnie się przed niczym, by utorować córce drogę do kariery. Na szczęście Felicja zawsze może polegać na Wiktorze i Madame Odettcie, którzy nie pozwolą jej zwątpić w siebie i w swoje marzenia.

Seanse:
Wersja 2D
10 lutego – 15 lutego godz. 17:00

Wersja 3D
24 lutego – 1 marca
godz. 10:00*, 15:00

CENY BILETÓW 3D:
normalny 18 zł, ulgowy 16 zł,
grupowy 14 zł
CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł

Podczas ferii zimowych od 30.01. do 12.02. bilety ulgowe dla uczniów i studentów wynoszą 14 zł (film 3D), 12 zł (film 2D).

■ Po prostu przyjaźń

Wielowatkowa, wzruszająca komedia o grupie przyjaciół, których relacje – w obliczu życiowych przeciwności – zostaną wystawione na niejedną próbę. Alina i Marian (Sonia Bohosiewicz i Marcin Perchuć) w zaskakujący sposób wygrywają wielkie pieniądze; to, w jaki sposób się nimi podzielił, wcale nie jest takie oczywiste. Ivanka (Magdalena Rózczyńska), singielka i bizneswoman, chce mieć dziecko nie wiążąc się z mężczyzną; ma jej w tym pomóc serdeczny przyjaciel Patryk (Bartłomiej Topa). Filip (Kamil Kula) ryzykuje twarz i karierę dla kaprysu zwariowanej kolekcjonerki guzików Jadźki (Aleksandra Domańska). Stateczny profesor (Krzysztof Stel-

maszyk) odmawia nieprzyzwoitej prośbie przyjaciela (Przemysław Bluszczyk), ale w tajemnicy przed nim porywa się na rzecz niemal karkołomną. Tymczasem zgrana paczka przyjaciół (Agnieszka Więdłocha, Aleksandra Domańska, Maciej Zakościelny, Piotr Stramowski, Marcin Perchuć) jak co roku wyrusza w góry. Tam odkrywają tajemnicę, która na zawsze zmieni ich życie. Co wybiorą? Lojalność czy pieniądze? Przyjaźń czy miłość? Prawdę czy kłamstwo? Własne czy cudze szczęście? Każdy wybór dla bohaterów komedii Po prostu przyjaźń oznacza tarapaty. Kto im pomoże? Wiadomo: przyjaciele. Bo przyjaźń, jak żadna inna inwestycja, zawsze się opłaca.

Seanse:
Wersja 2D
10 lutego – 15 lutego godz. 19:30

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł

Podczas ferii zimowych od 30.01. do 12.02. bilety ulgowe dla uczniów i studentów wynoszą 14 zł (film 3D), 12 zł (film 2D).

■ Dobrze się kłamie w miłym towarzystwie

Siedmiorgo przyjaciół spotyka się na kolacji. Dla urozniczenia wieczoru rozpoczynają zabawę polegającą na dzieleniu się między sobą treścią każdego SMS-a, e-maila lub rozmowy telefonicznej, jakie otrzymują w trakcie spotkania. Kiedy tym samym wiele tajemnic zaczyna wypływać na światło dzienne, niewinna gra rodzi konflikty, które niełatwo będzie zażegnać...

Seanse:
Wersja 2D z napisami
17 lutego – 22 lutego godz. 17:00

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł

■ Sztuka kochania. Historia Michaliny Wisłockiej

Michalina Wisłocka napisała książkę, która zmieniła wszystko. Ale zanim *Sztuka kochania* podbiła rodzimy rynek księgarski i zrewolucjonizowała seksualność PRL-u, jej autorka musiała przejść długą drogę. Słynna ginekolog poświęciła lata na przełamywanie konserwatywnej obyczajowości i przepychanki z bezduszną cenzurą. Opowieść o powstaniu *Sztuki kochania* Michaliny Wisłockiej to historia rewolucji seksualnej w wersji PRL.

Seanse:
Wersja 2D z napisami
17 lutego – 22 lutego godz. 19:30

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł

■ La La Land

Mia jest początkującą aktorką, która w oczekiwaniu na szansę pracuje jako kelnerka. Sebastian to muzyk jazzowy, który zamiast nagrywać płyty, gra do kotleta w podrzędnej knajpce. Gdy drogi tych dwojga przetną się, połączy ich wspólne pragnienie, by zacząć wreszcie robić to, co kochają. Miłość dodaje im sił, ale gdy kariery zaczynają się wreszcie układać, coraz mniej jest czasu i sił dla siebie nawzajem. Czy uda im się ocalić uczucie, nie rezygnując z marzeń?

Seanse:
Wersja 2D z napisami
24 lutego – 1 marca
godz. 17:00

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł

■ PolandJa

Najdziksze historie zdarzają się ludziom w najmniej odpowiednich momentach. PolandJa to pełna humoru opowieść o tym, jak (nie) radzimy sobie z rzeczywistością, która nas otacza. Akcja filmu rozgrywa się w ciągu 24 godzin, podczas których bohaterowie przeżywają pasmo zabawnych perypetii, radykalnie zmieniających ich życie. Jest ostro, zabawnie i wzruszająco. W sposób absolutnie brawurowy zagrali m.in.: Jerzy Radziwiłowicz, Iza Kuna, Michał Żurawski, Roma Gąsiorowska, Ewa Błaszczyk, Borys Szczygiel, Grzegorz Molecki, Kuba Gierśzał, Paweł Domagała, Janusz Chabior, Szymon Bobrowski, Marek Bukowski i Jacek Beler. Genialną muzykę do filmu skomponował Andrzej Smolik.

Seanse:
Wersja 2D z napisami
24 lutego – 1 marca godz. 19:30
3 marca – 8 marca godz. 17:00

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł,
grupowy 12 zł

*- Seans o godz. 10:00 dla grup zorganizowanych, po wcześniejszym zgłoszeniu.

ZAPOWIEDZI

CIEMNIEJSZA STRONA GREYA

VIII Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego o Puchar Burmistrza Tuchowa Hala sportowa MOSiR w Tuchowie 26 lutego 2017 roku

Rejestracja par na stronie Polskiego Towarzystwa Taniecznego: www.taniec.pl

Bilet wstępu - 15 zł

Bilet ulgowy dla dzieci i młodzieży - 7 zł

Dzieci do lat 7 - wstęp wolny

Bilety można nabyć w sekretariacie Domu Kultury w Tuchowie
ul. Chopina 10, od dnia 13 lutego 2017 r. (przedsprzedaż)
oraz na hali MOSiR w dniu turnieju
Bilet upoważnia do wielokrotnego wejścia na turniej (przez cały dzień)

Program turnieju:

I blok, godz. 9.30 (rejestracja od godz. 8.00 do 9.00)	8-9 H 10-11 H 10-11 F 12-13 F 12-13 E	II blok, godz. 12.00 (rejestracja od godz. 10.30 do 11.30)	12-13 D 14-15 OPEN TUCHOWSKIE SHOW MŁODYCH TALENTÓW	III blok, godz. 15.00 (rejestracja od godz. 13.30 do 14.30)	8-9 G 10-11 G 10-11 E 12-13 H 14-15 D	IV blok, godz. 17.30 (rejestracja od godz. 16.00 do 17.00)	DOROŚLI F+E DOROŚLI D DOROŚLI C DOROŚLI B
---	---	---	--	--	---	---	--

Organizatorzy:

Dom Kultury w Tuchowie
Klub Tańca Towarzyskiego CLASSIC TUCHÓW/
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tuchowie

ZAPRASZAMY

kultura tuchów

www.tuchow.pl www.taniec.pl